Четвер, 26 червня 2003 року. № 118 (3118)

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

«КРУГЛИЙ СТІЛ»

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

«Фасади і задвірки столиці: право, ціль, дійсність» — така тематика «круглого столу», присвяченого проблемам містобудування в Києві, що відбувся вчора в нашій газеті. В його роботі брали участь архітектори, юристи, представники державної та міської адміністрацій, столичної громадськості. Подробиці обговорення порушених питань і висновки, яких дійшли учасники, будуть опубліковані в «ГУ».

До Києва прибуде новий посол Македонії

В Україні працюватиме новий посол Македонії Мартін Гулескі. Про це йшлося на зустрічі Голови Верховної Ради Володимира Литвина з послом Македонії в Україні Владо Блажевскі. Як повідомив прес-секретар Голови ВР Ігор Сторожук, професор Мартін Гулескі закінчив Львівський державний університет, добре знає українську та російську мови.

(Закінчення на 2-й стор).

ПОЛІТ-ФОРМАЦІЯ

Лише одна перспектива: сідати і домовлятися

Тимчасова спеціальна комісія Верховної Ради з напрацювання змін до Конституції перенесла своє засідання на 1 липня. Про це заявив співголова комісії, Перший заступник глави парламенту Геннадій Васильєв.

Він зазначив, що до цього часу немає потреби працювати комісії, і представники парламентської більшості «закономірно порушили питання» про необхідність узгодження позицій та обговорення президентських пропозицій щодо політичної реформи у фракціях і групах. Геннадій Васильєв наголосив, що на сьогодні є лише президентський документ, а законопроект комісії ще не набув «відповідної форми для реєстрації».

(Закінчення на 2-й стор).

ЧИТАЙМО «ГОЛОС» РАЗОМ!

Журналісти — наші колеги

Василь МЕЛЬНИК, начальник управління пожежної безпеки в Київській області Держпожбезпеки МНС України, генерал-майор внутрішньої служби:

— Ми вважаємо журналістів своїми колегами, адже разом доносимо до населення вимоги правил пожежної безпеки. А отже, спільними зусиллями навчаємо громадян правильно поводитися з вогнем. Я читаю різні видання, де висвітлено всі аспекти життя. Зокрема, і «Голос України», який доносить всю інформацію про роботу Верховної Ради та розповідає про події в різних регіонах нашої країни. Газета подобається. Бажаю її колективу і читачам творчого натхнення, благополуччя і всього, що можна побажати добрим людям.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

ПРЕМ'ЄРА РУБРИКИ

ЗЕМЕЛЬНА АРИФМЕТИКА

Редакція започатковує публікацію серії матеріалів про багатогранні й багатовекторні земельні відносини. До підготовки статей ми залучаємо провідних науковців, аграрників-практиків, правників.

Звертаємося до широкого читацького загалу: пишіть нам, які проблеми сьогодні найгостріше стоять довкола землі, на які запитання ви хотіли б отримати відповідь.

Сподіваємося, спільними зусиллями докопаємося істини.

Чекаємо!

(Публікацію на цю тему читайте на 21-й стор.).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

У НОМЕР

Прем'єр візьме участь у саміті Вишеградської четвірки

Прем'єр-міністр України Віктор Янукович учора прибув до Словаччини, де візьме участь в офіційному саміті глав урядів країн Вишеградської четвірки (Польща, Угорщина, Словаччина і Чехія). Зустріч відбудеться в місті Талє (Низькі Татри). Планується, що Віктор Янукович у рамках робочого обіду зустрінеться з керівниками делегацій Вишеградської четвірки — прем'єром Словаччини Мікулашем Дзуриндою, головою Ради міністрів Польщі Лешеком Міллером, прем'єром Чехії Володимиром Шпідлою та міністром закордонних справ Угорщини Ласло Ковачем.

Про Чорнобиль забули. Довелося нагадати

Постійна делегація Верховної Ради у Парламентській асамблеї Ради Європи бере участь у її чергових засіданнях. Однією з головних дискусій нинішньої сесії стало обговорення питання «Внесок Європейського банку реконструкції та розвитку в розвиток країн Центральної та Східної Європи». Під час дебатів виступив заступник голови нашої делегації, народний депутат Анатолій Раханський.

(Закінчення на 7-й стор).

Голод не передбачається, хоча хліб — зброя грізна

Такого не було вже давно: ціни на гречку, пшоно, рис підскочили до нечуваної висоти і зростають щодень. Прилавки навіть столичних магазинів, там, де зазвичай завжди в достатній кількості лежали крупи, локшина, макарони, борошно, — порожні. А повідомлення інформагентств, що надходять з регіонів, нагадують паніку. У Вінниці селяни скуповують продукти, ціни на продовольчих ринках на багато товарів підскочили відсотків на 20, а буханець хліба з нового врожаю, за оцінками фахівців, потягне на дві гривні. У Дніпропетровську вишикувалися черги за борошном, попри те, що воно подорожчало майже вдвічі.

(Закінчення на 3-й стор).

Послугами Державної служби зайнятості за п'ять місяців нинішнього року скористалися 1 мільйон 838 тисяч безробітних

До Києва прибуде новий посол Македонії

(Початок на 1-й стор.).

На зустрічі Володимир Литвин зазначив, що протягом семи років, які Владо Блажевскі перебував в Україні на посаді посла, було зроблено надзвичайно багато для розвитку зв'язків між Україною і Македонією в усіх сферах, зокрема, у встановленні і розвитку міжпарламентських зв'язків. Пан Блажевскі наголосив, що співпраця українського та македонського парламентів — це ініціатива Верховної Ради, і «не можна знайти слів, щоб оцінити цю співпрацю у контексті становлення македонської держави». Посол висловив вдячність Україні за її позицію стосовно Македонії і за допомогу, надану Києвом під час воєнного конфлікту 2001 року. Тоді Україна, незважаючи на тиск з боку США та складну зовнішньополітичну ситуацію, виконала контракт щодо поставок озброєнь у Македонію.

Попри те, що пан Блажевскі є першим македонським послом в Україні, номером один він себе не вважає. Натомість каже, що першими послами були охрідські монахи Кирило та Мефодій.

Тетяна ПАСОВА.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Лише одна перспектива: сідати і домовлятися

ПОЛІТ-ФОРМАЦІЯ

(Початок на 1-й стор.).

Перший заступник Голови ВР вбачає в цій ситуації лише одну перспективу — «сідати і домовлятися», для того щоб за єдиний узгоджений законопроект проголосувало не 226, а 300 парламентаріїв. Він зазначив, що було б доцільно підготувати порівняльну таблицю президентського і депутатського законопроектів щодо конституційної реформи і обговорити, які позиції набирають 300 голосів. За його словами, керівники фракцій повинні зібратися і «свідомо підійти до того, що запропонував Президент, критично до того, що запропонувала комісія».

На думку Геннадія Васильєва, на найближчих зустрічах лідерів фракцій обговорюватиметься не законопроект, а «підходи, як далі рухатися» і знайти компроміс.

Водночас він відкинув звинувачення у блокуванні роботи спецкомісії: «Розмови, що хтось комусь дав якісь команди, не мають під собою підстав, це все надумане». За словами парламентарія, було б набагато гірше, якби комісія підтримала якісь рішення, а фракції заблокували б прийняття всього законопроекту.

Геннадій Васильєв переконаний, що на цій сесії народні обранці можуть встигнути лише направити законопроект про конституційні зміни на висновок до Конституційного Суду.

Народний депутат Микола Оніщук (фракція ППУ і «Трудова Україна») зазначив, що вимушена «перерва» у роботі комісії потрібна для того, щоб положення документа були обговорені в «президентських фракціях», після чого депутати «отримають відповідні інструкції» стосовно голосування.

Проте співголова комісії лідер соціалістів Олександр Мороз упевнений, що представники більшості знайшли «сміхотворну причину» начебто для узгоджень, і роботу тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради з опрацювання змін до Конституції «заблокувала парламентська більшість за вказівкою адміністрації Президента». Він переконаний, що зроблено вказівку «тягнути» лише проект Президента, який опубліковано в «Урядовому кур'єрі». А документ, напрацьований комісією, за словами лідера соціалістів, оприлюднять у «Голосі України» за рахунок квот опозиційних фракцій.

Наталя ЯРЕМЕНКО.

Перехід до партнерських відносин

Відносини з МВФ залишаються одним з важливих пріоритетних напрямів у зовнішньоекономічній політиці України. Про це заявив Голова Верховної Ради України Володимир Литвин під час зустрічі з першим заступником директора—розпорядника МВФ Анні Крюгер. За словами прес-секретаря Володимира Литвина Ігоря Сторожука, особливої ваги набувають відносини між МВФ та Україною на рівні консультацій і з меншою мірою — на рівні надання траншів. Володимир Литвин сказав, що Верховна Рада ухвалить усі закони, які необхідні для оптимізації податкової системи. Голова ВР наголосив, що український парламент докладе якнайбільше зусиль для сприяння та контролю за реалізацією першим коаліційним урядом України рішень, які дадуть змогу схвалити найближчим часом «упереджувальну» програму співпраці МВФ та Україною «стенд бай».

Анні Крюгер повідомила, що нині перспектива переходу до партнерських відносин МВФ з Україною є реальною, зважаючи на стабільність економічного розвитку в країні, зокрема, сталість економічного зростання, макроекономічних показників, платіжного балансу та рівень інфляції.

ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ

Золота акція для держави

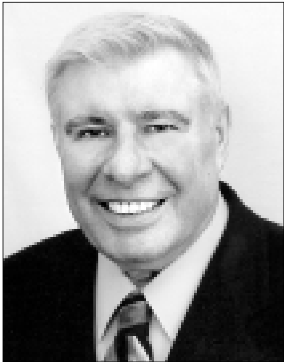

Торік за рахунок прибутку від приватизованих підприємств державний бюджет отримав лише чотири відсотки. Водночас унаслідок неефективної політики керівників деяких підприємств, тисячі працівників вимушені шукати роботу, маючи велику заборгованість із зарплати.

З огляду на це, народний депутат Іван Бастрига ініціював законопроект «Про державний нагляд за діяльністю приватизованих підприємств». Головне, на переконання автора, зацікавити власника у захисті інтересів працівників та акціонерів, у підвищенні якості й ефективності виробництва. За словами парламентарія, законопроект дасть змогу державі мати так звану золоту акцію, щоб у будь-який час можна було б проконтролювати роботу підприємства для попередження порушень і забезпечення законності, дотримання спеціальних норм, загальнообов'язкових правил. Відповідно до документа державний нагляд за діяльністю приватизованих підприємств, який складається з аналізу показників виробництва, проведення соціологічного опитування працівників та вивчення інших документів, здійснюється за економічною, господарською, виробничою та, в спеціально обумовлених випадках, фінансовою діяльністю.

Крім того, одночасно, на думку Івана Бастриги, треба вдосконалювати закон про господарчі товариства і вносити зміни до закону про банкрутство, за який нерідко ховаються нечесні ділки.

У тому, що такі зміни потрібні, переконана і голова Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради України з питань приватизації Валентина Семенюк. За вдосконалення чинних законів висловилися і більшість членів комісії. «Дуже багато прикладів, — стверджує Валентина Семенюк, — коли кредити беруться під реконструкцію підприємства, яке потім перереєстровується і працює з чистими активами. А за неповернення кредитів ніхто не несе жодної відповідальності. Отже, втручання держави, безперечно, потрібно». Гірше, зазначила голова комісії, коли підприємства, які приватизують конкуренти або підставні компанії, навмисно знищують.

А голова Комітету ВР з питань промислової політики і підприємництва Юрій Єханургов наголосив на тому, що законопроект «відповідає духу часу», але потребує доопрацювання, бо окремі статті «сильно зачіпають» деякі політичні сили.

«Я готовий співпрацювати з усіма, якщо це піде на користь державі», — каже Іван Бастрига.

Наталя ЯРЕМЕНКО.

Громаді багато що по плечу

САМОВРЯДУВАННЯ

У Кам'янці-Подільському на Хмельниччині вслід за затвердженням уповноважених міського голови в мікрорайонах утворено ще одну ланку самоврядування — орган самоорганізації населення (ОСН). Перший ОСН з'явився у віддаленому районі Біланівка завдяки активності депутата міської ради в цьому окрузі Володимира Стоцького.

ОСНи в Україні ще нечисленні, непомітні та маловпливові. Населення ніяк не може осягнути науку про те, що кожна влада має починатися знизу і служити народові. Схоже, у периферійній Біланівці це зрозуміли. Гуртом мешканці мікрорайону визначили найближчі завдання, які по плечу громаді: облаштувати амбулаторію сімейного лікаря, осучаснити врятовану від закриття бібліотеку.

Головою ОСН обрано Анатолія Пашалика, який колись був зразковим головою квартального комітету цього ж району. Нині в нього набагато більше можливостей, бо їх надає закон «Про органи самоорганізації населення», а також численні міжнародні фонди, зацікавлені у становленні демократії в Україні.

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.

Ліквідувати поділ України

ПАРТІЙНІ РЯДКИ

Восени в Україні буде створено нове суспільно-політичне об'єднання на базі «Нашої України». Про це заявив, виступаючи в Ужгороді на Форумі демократичних сил, політичний координатор блоку «Наша Україна» Петро Порошенко. Як **передає прес-служба депутатської групи «Солідарність» фракції «Наша Україна»**, П. Порошенко зазначив, що масштаби нового об'єднання виходитимуть за рамки «Нашої України» і воно формуватиметься на ширшій суспільно-політичній базі. «Головною метою нового об'єднання буде прагнення до того, щоб забрати кордони і поділ України на схід-захід, на правих і лівих», — відзначив П. Порошенко.

За словами П. Порошенка, вже восени нове об'єднання почне свою роботу «в принципово нових організаційних формах, із залученням широких кіл громадськості».

ФОТОФАКТ

У Первомайську Миколаївської області на базі колишнього командного пункту одного з полків 46-ї ракетної дивізії діє Музей ракетної техніки.

На знімку: колишній ракетник Віктор Кузьменко знайомить відвідувачів з експонатами.

Фото Олександра КРЕМКА (Укрінформ).

АКТУАЛЬНО

Конфлікт навколо висвітлення сесії

Ситуацію навколо рішення Верховної Ради України про висвітлення роботи парламенту на Першому Національному телеканалі можна розв'язати цивілізовано, створивши парламентський супутниковий кабельний канал. Про це, **як повідомляє «Інтерфакс-Україна»,** заявив на прес-конференції голова Національної ради з питань телебачення і радіомовлення Борис Холод.

За його словами, Нацрада вже зробила перший крок на шляху до створення такого каналу, передбачивши в ліцензії на мовлення для кабельних операторів виділення каналу для таких цілей. «Якщо ми вирішимо це питання, ви розумієте, як звільниться НТКУ», — наголосив він. Згідно з постановою парламенту, на УТ-1 шість разів на тиждень у прямому ефірі з 19.00 до 20.00 мають проводити програми за участю депутатів різних фракцій та груп парламенту замість щотижневих передач «Щоденник Верховної Ради», які транслювалися досі. Однак НТКУ вважає, що постанова парламенту про порядок висвітлення роботи сесій Верховної Ради не «враховує інтереси глядачів НТКУ та самої телекомпанії».

Справа про дії депутатів

Прокуратура Шевченківського району Києва порушила кримінальну справу за фактом протиправних дій групи народних депутатів під керівництвом Юлії Тимошенко, що відбувалися 20—21 червня 2003 року в Лук'янівському СІЗО, **повідомляє прес-група столичної прокуратури.**

Як ми вже інформували, протягом двох днів народні депутати — члени фракції Блоку Юлії Тимошенко — перебували на території Лук'янівського СІЗО, вимагаючи звільнити з-під варти колишніх працівників корпорації «Єдині енергетичні системи України» Геннадія Тимошенка й Антоніну Болюру.

ПОЛІТИКА

Ще 300 ветеранів читатимуть «Голос»

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

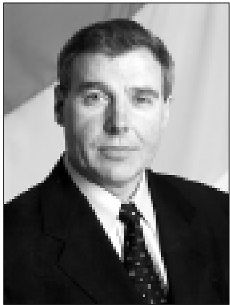

Триста населених пунктів на території виборчого округу народного депутата України від Вінниччини ***Григорія КАЛЕТНИКА****. У кожному з них є ветеранські організації. Тих, хто їх очолює, депутат знає не лише в обличчя. Пам'ятає їх імена. Адже вони — надійні помічники депутата в розв'язанні проблем ветеранів. «Не секрет, — каже Г. Калетник, — що найбільше звернень надходить саме від цієї категорії виборців. Самому, хоч як старайся, з ними не впоратися».*

З головами рад ветеранів депутат домовився, що перший удар (вислів самих ветеранів) вони беруть на себе. Якщо питання можна вирішити самотужки, навіщо ним завантажувати депутата? У Погребищенському районі, наприклад, старенькі нарікали на те, що їм важко добиратися до райцентру, щоб отримати у відділенні Ощадбанку своїх 50 гривень із вкладених раніше коштів. «Чому, — запитують ветерани, — заощадження ми робили в сільських ощадкасах, а тепер гроші видають лише в райцентрі?»

Голова районної ради ветеранів Володимир Тимунь спробував допомогти людям. До слів шанованої людини дослухалися. Секретарі сільських рад склали списки тих, хто за станом здоров'я не має можливості приїхати до районного відділення Ощадбанку. Такі списки, затверджені в сільраді, передали в район. На їх підставі кошти отримують секретарі сільрад. Повернувшися додому, приносять гроші їх власникам. Добра справа знайшла загальне схвалення і вже про неї заговорили в сусідніх районах. Г. Калетник рекомендуватиме керівникам ветеранських організацій зробити те саме у своїх населених пунктах.

Щоправда, більшість справ без допомоги депутата не вдається вирішити. Так, у Немирівському районі селянам ніяк не вдавалося повернути кошти за здане молоко на сусідній Тульчинський молокозавод. «Мабуть, дотепер оббивали б пороги, — кажуть селяни, — якби не Калетник...» Одній із хворих цього самого району депутат допоміг коштами для лікування в офтальмологічному центрі Санкт-Петербурга (в Україні поки що не роблять таких операцій). Для членів товариства сліпих Немирівського району (тут працюють надзвичайно активні люди) народний обранець допоміг придбати комп'ютер. Щоправда, набагато важливішим було його переобладнання для користування комп'ютером людей, позбавлених зору. Знайшли таких фахівців у Києві. Комп'ютер, з'ясовується, може служити навіть людям, які позбавлені можливості бачити те, що відбувається навкруги.

Г. Калетник подбав також про те, щоб ветерани були обізнані з подіями, які відбуваються у стінах Верховної Ради, а також мали інформацію про життя в нашій країні і за її межами. З цією метою депутат оформив передплату на газету «Голос України» для голів сільських рад ветеранів свого округу. Усі вони отримуватимуть парламентське видання до кінця нинішнього року. Про прочитане ділитимуться під час зустрічей з членами своїх організацій. До речі, не забув народний обранець і про місцеві видання округу. Редакції шести районних газет, що розташовані на території округу, отримали у подарунок комп'ютер, два факси, чотири ксерокси і фотоапарат.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

Голод не передбачається, хоча хліб — зброя грізна

КОМЕНТАР

(Початок на 1-й стор.).

Чиновники з високих столичних кабінетів, коментуючи ситуацію, розповідають про швидку стабілізацію і навіть про повернення цін на круги своя. Але такі повідомлення, схоже, зумовлюють у масах ще більший ажіотаж. Адже, за логікою середньостатистичного громадянина, якщо сам міністр вийшов на трибуну, щоб оголосити, нібито подорожчання справа тимчасова, то щось тут не те. Треба б прикупити гречки, рису, поки що за старими цінами. Про всяк випадок.

Чим аргументують подорожчання в ешелонах влади? Там запокоюють: паніка штучна, зростання цін — звичайне явище перед жнивами. Процес поглиблено спочатку лютими морозами, потім тривалою посухою. Відтак — селянський страх неврожаю. Голова Держкомрезерву Микола Песоцький поскаржився навіть на нагнітання ситуації окремими комерційними структурами, які грають на підвищенні цін. Приблизно те саме стверджують в Антимонопольному комітеті, Міністерстві економіки і з питань європейської інтеграції, Міністерстві аграрної політики.

Треба сказати, офіційні коментарі не позбавлені логіки. В урядових колах продовжують запевняти, що нинішній урожай становитиме 25—27 мільйонів тонн зернових (для порівняння: торік було 39 млн.). Так, багато, звісно, не зберуть. Але навіть якщо візьмемо 20 мільйонів — і цього буде достатньо для продовольчої безпеки країни. Адже, за статистикою, за рік українці з'їдають майже 7 мільйонів тонн зерна. А є ще «засіки Батьківщини», де, якщо вірити Держкомрезерву, зберігається досить зерна, обсяг якого цього року передбачено збільшити в 3,5—4 рази. Отож голоду не передбачається, в чому, власне, мало хто сумнівається.

Інша річ — ціни. В те, що на крупи вони найближчим часом повернуться на круги своя, віриться, зізнаюся, не дуже. Адже якщо в країні достатньо, як стверджують у верхах, інтервенційні запаси, «викинувши» які на ринок, можна стабілізувати ситуацію — постає запитання: чому зростають ціни, а ситуація стає схожою на неконтрольовану? А коли винні вищеназвані «окремі комерційні структури», то куди дивляться наші найнепідкупніші у світі чиновники, які і формують аграрну політику, і гарантують продовольчу безпеку країни, дозволяючи підприємцям «наваритися» на середньостатистичних, передусім незаможних громадянах? З цінами на продукти першої потреби, як відомо, жарти погані.

Валерій ДРУЖЕНКО.

...А ТИМ ЧАСОМ

Регулятором цін стане запас зерна

Найбільше дискутували на останній сесії Рівненської обласної ради з питання «Про регіональну програму забезпечення області продовольчим зерном до врожаю 2004 року». Мета програми — створити запас продовольчого зерна в регіональних ресурсах з тим, щоб завантажити потужності борошномельних підприємств та стабілізувати ціни на хліб і борошно в період підвищення цін на зерно (така ситуація прогнозується з огляду на цьогорічний урожай зернових).

Але в який спосіб створити той резерв і де узяти п'ять мільйонів гривень для забезпечення стабілізації хоча б у найнапруженіший період зростання цін? Узяти ці кошти з бюджету означало б піти на порушення Бюджетного кодексу, а також ущемити інтереси тих, кого фінансують з бюджету.

Більшістю голосів на сесії пройшла пропозиція доручити облдержадміністрації виробити механізм кредитування цієї програми.

З прийняттям зернової програми вже запізнилися. Бо набирає обертів підвищення цін на борошно та крупи. Буквально за кілька останніх днів борошно на ринках Рівного подорожчало у півтора разу, вироби з нього — на двадцять п'ять відсотків.

— Я не задоволений рішенням сесії з цього питання, бо саме конкретного рішення і немає, — каже депутат Рівненської обласної ради, директор державного агентства з управління державним матеріальним резервом «Радивилівський комбінат хлібопродуктів» Віктор Железняк. — Цілком можливо, що вже найближчим часом хліб подорожчає, бо немає зерна. На мою думку, треба якомога швидше знайти обласні ресурси, щоб створити запас зерна, який міг би стати своєрідним регулятором цін.

Олександра ЮРКОВА.
Рівне.

Платимо за чутки

Несприятливі погодні умови спричинили те, що значна частина врожаю на полях загинула, і поширилися чутки про «голодну зиму».

«Чи варто запасатися цукром?», — звернувся до мене сусід по сходовій площадці.

Він і його дружина живуть удвох на свої жалюгідні пенсії. «На мою пенсію ще можна купити мішок... — розмірковує він. — Як ти гадаєш, не пропадемо?».

Багато хто кинулися запасатися продуктами тривалого терміну зберігання, купуючи передовсім борошно, муку, цукор, макаронні вироби, крупи. Місцева влада переконує, що жодних особливих причин для паніки немає, але стихійний попит уже зробив свою справу — ціни на основні продукти харчування і далі зростають. Цукор на ринках і в магазинах міста реалізують по 3,4—3,7 грн. за кілограм, гречану крупу — від 4,4 до 4,7, олію — по 4 грн. 50 коп. Зовсім недавно спагеті коштували 2,2—2,5 грн., а нині — 2,8—2,9. Ціни на вермішель, макарони, лапшу зросли до 2,4—2,5 грн за кілограм.

Не кожному по кишені нинішнього року й овочі. За гривню можна купити хіба що кабачки. Молодий буряк — 4 грн., морква — 4,5 за кілограм. Молода картопля — від 2 до 2,8 гривні за кілограм.

Коли ж спаде ця хвиля підвищення цін? «Якщо ви не припините змітати все з прилавків, ціни зростатимуть», — кажуть ринкові торговці.

Олександр АБЛІЦОВ.
Запоріжжя.

У НОМЕР

Заява профспілок України і роботодавців України

В Україні започатковано створення цивілізованої, такої, що відповідає стратегічному курсу держави на інтеграцію до Європейського союзу моделі соціального забезпечення на засадах соціального страхування. Єдино правильним вибором в умовах обмеженості державних фінансових ресурсів стало створення системи соціального захисту на основі тристоронного фінансування, соціального діалогу та самоврядності відповідних фондів. Над підготовкою законодавчих та нормативно-правових актів, організаційним забезпеченням дії соціального страхування сторони соціального партнерства працюють уже не один рік.

Результатом цієї роботи сьогодні є відчутні позитивні здобутки в соціальному захисті населення нашої держави.

Тому представники роботодавців та профспілок висловлюють глибоке занепокоєння та стурбованість стосовно прийняття останнім часом Верховною Радою України соціально небезпечних, економічно неефективних, без попередніх консультацій із соціальними партнерами, рішень, які в кінцевому варіанті призведуть до скорочення соціальних послуг застрахованим особам та створення соціального напруження в суспільстві.

Так, статтями 68, 69, 72-10 Закону України «Про Державний бюджет України на 2003 рік» фінансові ресурси фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування повинні спрямовуватися за нецільовим призначенням, що на практиці вже призводить до нестабільної роботи фондів, не дає змоги збільшити розміри матеріального забезпечення, матиме наслідки скорочення соціальних виплат і послуг громадянам.

Останніми змінами до закону про Державний бюджет України на 2003 рік Верховна Рада не лише істотно скоротила участь держави у фінансуванні матеріального забезпечення та соціальних послуг незастрахованих безробітних, а й фактично прийняла рішення про ліквідацію цього виду соціального захисту за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття.

Ухвалення ст. 65 цього закону без належного вивчення особливостей роботи страхових фондів, а тим паче її коригування в середині бюджетного року, сторони соціального партнерства розглядають як втручання Верховної Ради України в діяльність самоврядних організацій. Небезпечним є те, що такі рішення приймаються не на професійній, а суто емоційній основі, їх реалізація унеможливлює організацію роботи фондів відповідно до покладених на них завдань та призведе до додаткових, економічно неефективних витрат.

Водночас поданий 2 червня 2003 року групою народних депутатів проект закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України та деяких інших законів України» (реєстр № 2139-д) сторони соціального партнерства розглядають як завершальний етап ліквідації соціального страхування, заснованого відповідно до Конституції України.

І для такого висновку є всі підстави. Достатньо згадати негативний досвід введення в 1996 році в державний бюджет України фонду зайнятості. За той час з фонду вилучено понад 365 млн. гривень. За короткий термін у державі було штучно створено проблему вчасної виплати допомоги із безробіття, з'явилися заборгованості, скорочено та зруйновано систему спеціальних програм на ринку праці, що призвело до масового порушення прав незайнятого населення на соціальний захист.

На ліквідацію цих наслідків втрачено роки.

Сторони соціального партнерства неодноразово підкреслювали, що відповідно до Конвенції МОП №№ 35,37,39 та законодавства України управління фінансами страхових і державних страхових фондів має здійснюватись окремо від управління державними коштами. Це загальновизнана світова практика. До того ж у резолюції про соціальне забезпечення, прийнятій Міжнародною організацією праці в червні 2001 року, зазначено, що ініціативи зі створення або розширення соціального забезпечення можуть бути реалізовані лише за наявності соціального діалогу.

Переконані — такі експерименти у сфері соціального захисту населення є соціально небезпечними, призведуть до порушення конституційних прав громадян України та негативно позначаться на можливостях України інтегруватися до Європейського союзу.

Від профспілок України
Г. ОСОВИЙ,
співголова Національної ради соціального партнерства.
Від роботодавців України
В. МАЙКО,
співголова Національної ради соціального партнерства.

ФОТОФАКТ

Цього року випускників середніх шкіл готові прийняти 997 вищих та спеціальних навчальних закладів України.

Фото агентства «Прес-КГ».

ФОТОФАКТ

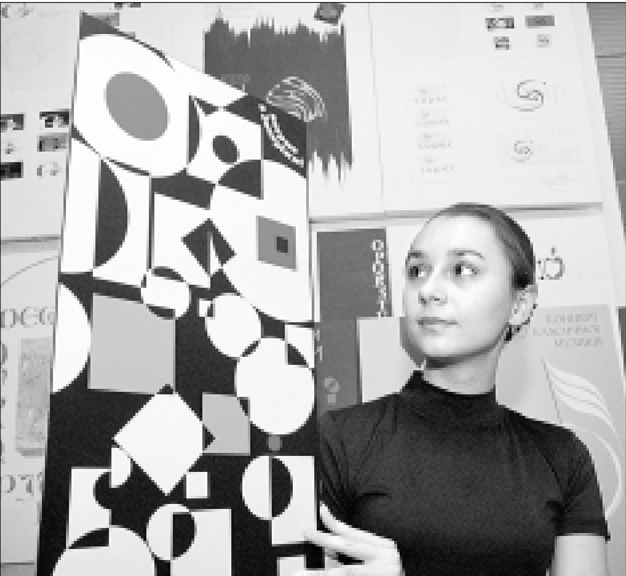

Фото Бориса ДВОРНОГО (Укрінформ).

У Запорізькому електротехнічному коледжі вперше відбувся захист дипломних робіт із спеціальності «дизайн».

На знімку: випускниця Лідія Коваль представляє графічний дизайн афіш музичних фестивалів — тему свого дипломного проекту.

У виникненні спалаху гепатиту звинувачують владу

Надзвичайна ситуація в Суходольську, де виник спалах вірусного гепатиту «А», має вже не регіональний, а державний характер. У зв'язку з цим 24 червня в Суходольську побував Прем'єр-міністр України Віктор Янукович. Коментуючи ситуацію, він змушений був визнати, що система житлово-комунального господарства в країні настільки зношена, що таке може трапитися в будь-якому регіоні України. Конкретно по Суходольську фахівці Луганської філії інституту «Донецькомуншляхпроект» ще два роки тому підтвердили високе стояння грунтових вод, повну амортизацію систем водопостачання і каналізації. Однак висновки не було зроблено ані на рівні області, ані на рівні уряду. У зв'язку з цим Віктор Янукович вважає, що в ситуації винні як керівники міста Краснодона, до територіальної структури якого входить Суходольськ, і керівники області, так і центральна влада. Рішення приймали на кожному рівні, але не виконували. Результат такої бездіяльності більш ніж сумний.

Глава Луганської облдержадміністрації Олександр Єфремов вважає, що спалах гепатиту прямо пов'язаний з проблемами вугільної промисловості. Недофінансування соціальної сфери через закриття шахт уже дало негативні наслідки в Брянці, Зоринську, а тепер у Суходольську. За словами Єфремова, область потребує масштабної програми розв'язання соціальних проблем регіону, але без допомоги уряду виконати її буде важко.

Фото УНІАН.

В інфекційному відділенні міської лікарні Суходольська

В. Янукович пообіцяв Суходольську фінансову підтримку з резервного фонду уряду і визначив головні завдання, які мають виконати найближчим часом обласна і центральна влада: ліквідувати спалах гепатиту і дати місту воду.

Алла АНТИПОВА.

Луганська область.

ЛЕГКА АТЛЕТИКА

Назбирали скриню нагород

У місті Ассені (Нідерланди) національна параолімпійська збірна України — спортсмени з ураженнями опорно-рухового апарату та вадами зору — брала участь у чемпіонаті Європи.

Організатори чемпіонату радо вітали майже 600 спортсменів з 38 країн, які змагалися у різних категоріях і видах програми. Здобутки українських спортсменів захоплюють. Вони вже вкотре прославили Вітчизну, назбиравши цілу скриню нагород — 19 золотих, 18 срібних і 9 бронзових. Це принесло їм друге місце в командному заліку. Українці встановили три світові і п'ять європейських рекордів!

Отже, чемпіонами стали: Дрига Олександр (400, 800 м), Іванюхін Олександр (100, 200 м), Ясиновий Олександр (диск, ядро, рекорд Європи), Дорошенко Олександр (спис, рекорд світу, диск, рекорд Європи), Кречуняк Оксана (200 м), Скачков Антон (потрійний стрибок, стрибок у довжину, рекорд Європи), Дорошенко Олександр (ядро, рекорд світу), Пащенко Ігор (100 м), Жильцов Андрій (100, 200 м, рекорд Європи), Мальчик Алла (ядро, рекорд світу), Онуфрієнко Андрій (100 м), Куценко Іван (потрійний стрибок), чоловіча естафета 4 х 100 м (Жильцов, Норенко, Дрига, А. Онуфрієнко).

Срібні медалі вибороли: Жильцов Андрій (стрибки у довжину), Колос Сергій (диск, спис), Кречуняк Оксана (100 м), Якимчук Тетяна (ядро, диск, спис), Малафій Дмитро (100 м), Горбенко Ігор (стрибки у довжину), Ліщинський Василь (диск, ядро), Горбенко Світлана (стрибки у довжину), Дрига Олександр (стрибки у довжину), Онуфрієнко Олександр (400 м), Мальчик Алла (диск), Піддубний Володимир (ядро), Онуфрієнко Андрій (200 м), естафета 4 х 100 м (Пащенко Ігор, Кіценко Іван, Львов Євген, Іванюхін Олександр).

Бронзових відзнак удостоєно: Данилова Андрія (100, 200 м), Норенка Сергія (стрибки у довжину), Піддубного Володимира (диск), Шетельову Оксану (диск, спис), Данилова Андрія (100 м), Ястремську Наталію (100 м), Рудківську Тетяну (400 м).

Фінансову підтримку українській команді забезпечив «Фонд підтримки параолімпійського руху в Україні» на чолі з директором Євгеном Анатолійовичем Сохацьким.

Сподіваємося, що і на черговій літній Параолімпіаді в Афінах часто лунатиме Державний гімн України на честь перемоги наших славних легкоатлетів.

В. Б.

На знімку: під час зустрічі на рідній землі.

Фото надано «Фондом підтримки параолімпійського руху в Україні».

Вода повертається в русло

РЕЗОНАНС

Міський голова Кіровограда Микола Чигрин призупинив дію рішення міськвиконкому про підвищення тарифів на воду та водовідведення. Свого часу саме за його ініціативою питання виносилося на розгляд виконкому. Голова не раз наголошував, що лише підвищення цін може врятувати комунальне підприємство від банкрутства.

Однак непопулярне рішення призвело до загострення соціальної напруженості в обласному центрі, що вилилося в масові пікетування приміщень міськради та облдержадміністрації, збирання підписів.

Олег БОНДАР.

Кіровоград.

ПОСТ ДАІ

Перервана втеча

Про цю зухвалу озброєну втечу ув'язнених з-під варти в Дніпропетровську вже повідомлялося.

Події того дня розгорталися так. О 10-й годині в приміщенні Дніпропетровського апеляційного суду мало відбутися судове засідання. До кримінальної відповідальності притягувалися Є. Магомедов та Д. Саідалієв. Один із них, використавши чинник раптовості, коли його вивели з клітки і повели в туалет, учинив напад на караул.

Злочинці поранили двох військовослужбовців караулу і заволоділи шістьма пістолетами «ПМ» з повним боєкомплектом і бронежилетами. Потім, погрожуючи зброєю водієві «маршрутки», заволоділи мікроавтобусом «Форд-транзит» і, взявши переляканого до нестями шофера в заручники, виїхали в напрямку набережної Леніна. Переслідував втікачів патрульний автомобіль на чолі зі старшим сержантом міліції Олегом Починком.

Злочинцям, які помітили автомобіль ДАІ «на хвості», втрачати було нічого. Пострілами із пістолетів вони розбивають заднє скло викраденої «маршрутки» і починають стріляти по патрульному автомобілю. Уважний читач одразу поцікавиться, чому міліцейський екіпаж у відповідь не зробив жодного пострілу. Застосовувати зброю у відповідь значить піддавати ризику ні в чому не винних людей на вулицях.

За кілька хвилин Магомедов і Саідалієв вискочили з «маршрутки» і побігли в бік вулиці Сімферопольської, після чого заховалися на території новобудови.

У зв'язку з ускладненою оперативною обстановкою під час затримання злочинців, а також відкритим застосуванням ними вогнепальної зброї за тривогою було піднято весь особовий склад апарату ДАІ Дніпропетровського міськуправління і направлено в район пам'ятника Слави для надання допомоги. Розшукуваних блокували і взяли в кільце. Їм запропонували не обтяжувати свою провину і здатися. У відповідь — постріли. Внаслідок перестрілки Магомедова було вбито. Його спільник, стріляючи у працівників міліції, побіг у бік вулиці Сімферопольської. Але на його шляху постав старший інспектор батальйону ДПС ДАІ Юрій Нечипоренко.

Вони зустрілися обличчям до обличчя — заклятий злочинець і інспектор ДАІ. Постріл із пістолета бандита не пролунав. За мить до цього Юрій зміг здогадатися про задум Саідалієва і вибити в нього з рук зброю. Ще кілька секунд — і на зап'ястях утікача вже були наручники.

Володимир ЕННАНОВ.

Навіть біль почав терпіти без крику і сліз

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

«Світ не без добрих людей», — можливо, сотий раз подумала Тамара Миколаївна Кочкуркіна, Колина мама. Тепер її вдячність була адресована народному депутатові України Людмилі КИРИЧЕНКО. Але спочатку — історія Колі.

...Закінчувався серпень, і діти догулювали свої останні дні перед початком навчального року. Коля Кочкуркін ішов до першого класу, і ця подія для його родини була вельми пам'ятною. Нові штани і сорочка лежали випрасувані, ранець зібраний, а нігті після літа почищені й підрізані. Після 23 серпня ні чистити, ні обрізати нігті вже не довелося. І не тому, що Коля такий акуратний. Просто у нього не стало рук. Обох... Діставшися електричних дротів, Коля думав про те, що він уже геть доросла людина, якщо за кілька днів піде до школи, тому цілком обізнаний з електрикою. Лікарі намагалися врятувати руки. Провели сім операцій, застосували нову методику лікування. Але нічого вдіяти не змогли: опік був надто сильний. Кінцівки довелося відрізати до самісіньких плечей.

Коля тоді не розумів глибини своєї трагедії. Він хотів лише одного — щоб зник біль.

Одного разу до обласної лікарні, де він лежав, прийшов відомий луганський письменник, автор книги «Всім смертям на зло» Владислав Титов. Ще в молодості, працюючи гірником, він відвернув аварію на шахті, з'єднавши кабелі голими руками. Дивом залишився живий, але — без рук. Титов і Коля спілкувалися шість годин. Тоді хлопчик уперше побачив, як людина може писати зубами книгу, й одразу якось подорослішав. Навіть біль почав терпіти без крику і сліз.

За допомогою Владислава Титова Коля витримав удар долі. Спочатку, затиснувши олівець зубами, почав малювати, потім узявся за науку писання. За рік після трагедії пішов до школи. Щоправда, у Перевальському районі Тамарі Миколаївні настійно не радили, щоб фізично неповноцінний хлопчик навчався разом з усіма в загальноосвітній школі. Мовляв, не витримає ані морально, ані фізично. Але Тамара Миколаївна звернулася до Міністерства освіти з проханням про допомогу. Коли члени міністерської

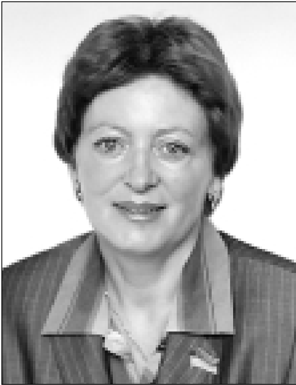

комісії побачили, як Коля справляється з гудзиками, прибирає в своїй кімнаті, тримає чашку і розчісується, жодних заперечень проти зарахування хлопчика до першого класу не виникло.

Через одинадцять років Коля Кочкуркін отримав атестат зрілості й вирішив продовжувати навчання в Донбаському гірничо-металургійному інституті.

Як розповідає його мама, на вступних іспитах до Колі, який писав диктант, зазвичай затиснувши ручку зубами, підійшла викладачка. «Що це ви, юначе, тут фокусничаєте, — з якимось обуренням звернулася вона до абітурієнта. — Пишіть, як належить, як усі!». Але коли Коля поклав на стіл замість рук протези, обличчя жінки скам'яніло. «Та що ви... Ми б вас звільнили від письмової роботи». На що Коля тихо і спокійно відповів: «Ні, я хочу складати іспит, як усі. Мені не треба поблажливості».

Він уже отримав диплом юриста, але ніде не працює. Безрукий фахівець нікому не потрібний. Микола не шукає співчуття, він шукає роботу, яка допомогла б йому жити повноцінним життям, як його ровесники, заробляти гроші, витрачати їх на те, що допомагає вдосконалювати свою професію. Приміром, купити комп'ютер. На жаль, багато хто цього не розуміє.

Зрозуміла хлопця народний депутат Людмила Кириченко. Дізнавшися про його історію, вона приїхала до Перевальська, щоб не тільки познайомитися з Миколою, а й нагородити його за стійкість і мужність. Коли напередодні візиту депутата до родини Кочкуркіних про її наміри повідомили Тамарі Миколаївні, вона плакала в слухавку і казала: «Хіба таке може бути?..»

Фахівці, котрі приїхали до Перевальська на прохання Людмили Кириченко, під'єднали комп'ютер та навчили Миколу. Робота за комп'ютером дається Миколі нелегко, однак допомагає спілкуватися зі світом. Життя триває...

Алла АНТИПОВА.
Луганська область.

СУДОВА ТЯГАНИНА

Рішення, з яких сміються і плачуть

Знаєте, що найпотішніше в царстві Феміди? Коли одні судді висміюють рішення інших. Та ба, не до сміху заявникам, котрі одержують незаконні вердикти. Невесело має бути і платникам податків, котрі утримують суддівський корпус, в якому інколи щодо одного спору ухвалюються до смішного різні рішення. У Верховному Суді України давно всерйоз думають над тим, як зменшити вал судових помилок, що викликають і сміх, і сльози...

... Коли ветеран Великої Вітчизняної війни Ганна Коробченко вперше 1996 року звернулася до Броварського міського суду, вона й гадки не мала, з якими поціновувачами гумору матиме справу. Там, наче насміхаючись, ганяли літню жінку по колу, відмовляючись прийняти її заяву майже вісім (!) місяців, а потім більше року не розглядали її по суті. У районному Броварському, куди передали справу, теж наче жартома поставилися до позову Ганни Стефанівни: відповідач ігнорував засідання, а йому за це, судячи з усього, тільки докоряли. У судді інших, мабуть, серйозних справ було по горло, тому рішенню від 14.05.2001 р. Коробченко була невимовно рада. «Жарти» для відповідача — акціонерного товариства відкритого типу (АТВТ) «Свемон», здавалось, закінчилися. Суд (суддя Шинкар) зобов'язав відому фірму повернути позивачці кругленьку суму за невиконані зобов'язання перед нею.

Ось тут і почалося найсмішніше. Суд установив, що ветеран війни з 1979-го по 1994 рік працювала на Броварському заводі будівельних виробів. Мешкаючи в гуртожитку, стала в чергу на отримання житла для себе, дочки й онуки. У 1991-му черговиків «порадували»: державна квартира їм «не світить». Запропонували знятися з обліку, взяти земельну ділянку і побудувати будинок. Зобов'язання з кредитування житла взяв на себе трест «Укрзв'язокбуд», філією якого був завод будвиробів.

— Спочатку все було нормально, — згадує Ганна Стефанівна. — Надавали матеріальну допомогу членам ЖБК, кредит на придбання матеріалів, який я, до речі, виплатила.

Кооперативне будівництво, усі знають, — дороге задоволення. Гроші збирали на все — печатку, комунікації, документацію. Безквартирні за все платили справно. Але, крім котловану, нічого не бачили.

— Зате спостерігали за будинками для керівників, що активно будувалися, — згадує ветеран.

«Свемон» (трест до цього часу було реорганізовано) переказував гроші на завод, а там вони невідомо ким і куди використовувалось. До речі, проти керівництва підприємства (С. Шаманов) за заявою Г. Коробченко порушено кримінальну справу за ст. 143 (шахрайство), але благополучно припинено... Тоді Ганні Стефанівні і порекомендували звернутися до суду з цивільним позовом.

Інформація для роздумів

За наявними в редакції даними, два будинки, що виросли в період інтенсивного фінансування заводу будвиробів, зареєстровано на С. Шаманова і Н. Кулінич (головного бухгалтера підприємства).

Докази Броварського районного було спростовано апеляційним судом Київської області, який скасував рішення від 14.05.2001 р.

Справу через півроку повторно розглянув суд першої інстанції (суддя С. Колоїзд) і відмовив у задоволенні позову Коробченко. Вона оскаржила постанову, і цього разу обласний апеляційний суд скаргу задовольнив, а справу направив знову до Броварів.

Не берусь гадати, який склад Київського апеляційного голосніше глузував над колегою з райцентру. Помилки, як видно з постанов киян, були у двох суддів. Сумно, що суддя Колоїзд не виправив, а лише посилив прорахунки колеги. Як з'ясувала апеляційна інстанція, суд під його головуванням не взяв до уваги ма-а-ленького нюансу, що має ве-е-лике принципове значення, а саме: не врахував, що АТВТ «Свемон» викупило завод будвиробів і, ставши правонаступником, взяло всі його зобов'язання. У тому числі з будівництва житла. Зовсім не смішне, погодьтеся, упущення. І таких — кілька.

Їх урахував під час чергового, третього, розгляду районний суд (суддя С. Лопатинська) і ухвалив рішення на користь Ганни Коробченко, що мешкала 20 років у гуртожитку і залишилася в 74 роки без окремого житла і грошей, вкладених в його будівництво. (А не повірила б вона обіцянкам у 1991-му — одержала б як ветеран квартиру від держави. Принаймні ті, хто перебував у черзі на житло після неї, одержали його від незалежної держави).

Гадаєте, злі жарти над цією жінкою закінчилися? Багатий «Свемон», що відверто не бажає виплачувати компенсацію нужденному ветерану війни («чекають моєї смерті»), ознайомившись із судовим вердиктом, поспішив оформляти не банківські документи на переказ коштів на рахунок нещасної, а скаргу до апеляційного суду. А його керівництво, з тільки йому відомих мотивів, розподілило справу до слухання колегії, до складу якої увійшов С. Хопта, котрий займався свого часу скаргою Коробченко у Броварському районному суді, який затягував прийом і розгляд скарги.

До смішного логічно, чи не так: хто знає справу краще й глибше за нього?

Після глибокого, всебічного і об'єктивного розгляду колегія, як ви здогадалися, скасувала рішення і надіслала його на розгляд... до Броварів. Абсурдність ситуації, гадаю, розуміє і відповідач, що виявляє дива впертості й «великодушності». Представники фірми «Свемон» кілька років твердять на судових засіданнях: ми, мовляв, не відповідачі, шукайте іншого офірного цапа типу ЖБК.

— А матеріали кримінальної і цивільної справ доказово свідчать про пряму причетність «Свемона» до будівництва, — стверджує потерпіла. — Позиція акціонерів зрозуміла: не хочуть повертати гроші.

Не ставимо крапку в цій історії. Чим біс не жартує: а що як шанована далеко за межами країни фірма «Свемон» враз припинить багаторічний позов і в ім'я добра й справедливості поверне борг вкрай нужденному ветерану та її сім'ї.

Врешті-решт, чому Правда має перемагати лише в казках?

Іван ІЛЛЯШ.
Київська область.

У НОМЕР

Постанова Центральної виборчої комісії

Про визнання Кульчинського М. Г. обраним народним депутатом України в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі

Верховна Рада України постановою від 19 червня 2003 року № 958-IV достроково припинила повноваження народного депутата України Щербаня Володимира Петровича, обраного 31 березня 2002 року в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі від виборчого блоку політичних партій «Блок Віктора Ющенка «Наша Україна», у зв'язку з особистою заявою про складення ним депутатських повноважень.

Враховуючи зазначене та результати виборів народних депутатів України, внесені до протоколу Центральної виборчої комісії від 15 квітня 2002 року «Про результати виборів народних депутатів України в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі 31 березня 2002 року», відповідно до частини восьмої статті 76, частини першої статті 81 Закону України «Про вибори народних депутатів України», керуючись статтями 11, 12, пунктом 21 статті 14 Закону України «Про Центральну виборчу комісію», Центральна виборча комісія **постановляє:**

1. Визнати обраним народним депутатом України в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі Кульчинського Миколу Георгійовича, 1947 року народження, журналіста, голову Полтавської обласної організації Народного Руху України та голову Полтавського обласного об'єднання товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка, проживає в м. Полтаві, члена Народного Руху України, включеного до виборчого списку кандидатів у народні депутати України від виборчого блоку політичних партій «Блок Віктора Ющенка «Наша Україна» під № 73.

2. Цю постанову опублікувати в газетах «Голос України» та «Урядовий кур'єр».

Заступник Голови Центральної виборчої комісії М. ДЕМЯНЕНКО.

м. Київ,
24 червня 2003 року,
№ 53.

КАДРИ

Питання державної ваги

Антимонопольний комітет України (АМКУ) розпочав підготовку фахівців-менеджерів.

Якщо запитати першого стрічного громадянина, чим займається Антимонопольний комітет, то не завжди дістанеш вичерпну відповідь. І не дивно: такі поняття, як «конкуренція», «монополізм», зовсім недавно увійшли до нашого повсякденного життя.

Тим часом Антимонопольний комітет і є тим державним органом, який, спираючись на законодавство та реалії, має захищати інтереси споживача. Раніше на роботу сюди запрошували здебільшого фахівців з економічною та юридичною освітою. Але минало чимало часу, поки співробітники опановували конкурентне законодавство, особливості діяльності в комітеті, без чого не досягти оперативності і грунтовності досліджень на ринках товарів і послуг. На сьогодні остаточно визначилися вимоги до фахівців і коло питань, в яких вони мають бути обізнані. Через це комітет ухвалив рішення про підготовку фахівців-менеджерів з антимонопольної політики. Зокрема, готуватиме їх Київський національний торговельно-економічний університет.

— За останні кілька років значно зросла кількість звернень до Антимонопольного комітету, — каже голова АМКУ Олексій Костусєв.—Здебільшого це скарги громадян про порушення їхніх прав і заяви, що стосуються підприємницької діяльності. Кожне рішення, яке ми приймаємо, має бути об'єктивним і виваженим, а це значною мірою залежить не лише від досвіду, а й від рівня спеціальних знань наших співробітників. Тому підготовка фахівців з антимонопольної політики є нагальною державною потребою.

Варвара КОВАЛЬСЬКА.

Біганина замучила? Йдіть до вікна

Реєстраційний офіс під назвою «Єдине вікно» в Кам'янці-Подільському на Хмельниччині відтепер об'єднає всі установи, причетні до процедури реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності. Весь клопіт біганини по кабінетах податківців, пожежників, комунальних служб переберуть на себе його службовці. У результаті — скоротиться до восьми днів час реєстрації і знизиться її вартість. Ця ідея народилася й реалізувалася завдяки програмі регуляторної реформи в Хмельницькій області.

Віра ШПИЛЬОВА.
Хмельницька область.

Вихід із кризи на колесі інвестора

Минулого тижня голова Луганської облдержадміністрації Олександр Єфремов на Стахановському вагонобудівному заводі (СВЗ) виконав приємну і промовисту місію — перерізав символічну стрічку у світ для шести нових зразків вагонів. Такий вигляд мав проміжний фініш російської фінансово-промислової компанії «Група Альянс» —реального власника СВЗ.

Антикризовий менеджмент

...Відлунали гімни України та Російської Федерації, і кавалькада з вагона-цистерни, двох типів піввагонів, мінерало- та зерновоза рушила з цеху, де щойно аплодував мітинг. Мабуть, кожен думав про своє. Ймовірно, голова правління СВЗ Юрій Сировецький згадував, якою пусткою, а тоді дехто вважав, що й пасткою, були ці заводські стіни два роки тому, коли він на правах головного менеджера компанії «Група Альянс» узявся виводити завод з глибокої кризи. Воно було того варте: по-перше, на півночі, сході та півдні Луганська область межує з бєлгородськими, воронезькими та ростовськими землями, а по-друге, є однією з найпотужніших ресурсних та промислових центрів української економіки.

ДОВІДКОВО. Багатопрофільний холдинг «Група Альянс», який спеціалізується на антикризовому управлінні активами, створено навесні 1998 року за сприяння регіональних фондів держмайна 15 суб’єктів Російської Федерації. Сукупний оборот Групи в країнах СНД зріс з 70 мільйонів рублів у 1999-му до 31 мільярда рублів у 2002 році, завдяки придбанню нових активів і зростанню доходів дочірніх підприємств у таких сферах економіки, як видобуток нафти, виготовлення якісних нафтопродуктів, машинобудування, АПК, транспорт на території Росії та СНД.

...Сьогодні на прес-конференції Юрій Сировецький скаже, що криза позаду. Хоча багатьом це здавалося вже не раз. Приміром, у травні 2001 року, коли вдалося підписати угоду про реструктуризацію боргів, які сягнули 90 мільйонів гривень. Або у лютому того самого року, коли робітникам почали знову виплачувати заробітну плату. Так думалося, коли сконструювали і виготовили за дев’ять місяців два дослідні зразки транспортера для перевезення відходів ядерного палива (за радянських часів на це пішло б 3—4 роки. — **Авт.**). Попереду, наголосить Сировецький, новий рубіж — 600 виготовлених за місяць вагонів. Це справляє враження, бо поки що виготовляють 150—200.

Президент ВАТ «Група Альянс» Муса Бажаєв своїми думками поділився на прес-конференції також: авжеж, вони вклали у відродження заводу 45 мільйонів доларів і тепер мають намір повернути свої інвестиції. Майже вся продукція СВЗ (за винятком колісних візків для Азовмашу або запчастин для Маріупольського металургійного комбінату) експортується до Російської Федерації та в прибалтійські країни. Отже, міський голова Стаханова Сергій Жевлаков може не розраховувати на високі прибутки вагонобудівників ще принаймні три роки. Але і він, і голова облдержадміністрації Олександр Єфремов дивляться у корінь: запрацювало потужне підприємство транспортного машинобудування, яке не стоїть осторонь соціального та економічного розвитку регіону. Глава області додає: обсяги відрахувань до Пенсійного фонду за нового власника зросли у 150 разів!

Треба віддати росіянам належне — вести справу вони вміють! Спостерігаючи за тим, як з цеху висилали вагони з написами «Власність СВЗ», я мимоволі згадав блискучий маневр його менеджменту, завдяки якому продано 300 мінераловозів, що називається «з колес». Зваживши на гостру нестачу рухомого складу в Україні та брак грошей у потенційних покупців, росіяни замовили самі в себе 700 мінераловозів. І коли на них виник попит, вони пропонували готові партії продукції, тоді як їхні конкуренти на Уралі або у Брянську заявляли на продаж лише зразки. Мало того, про вагони-хоппери СВЗ високо відгукнулися на Свердловській залізниці (антикорозійне епоксидне покриття кузовів замість примітивної емалі не лишилося непоміченим, бо покращувало експлуатаційні характеристики мінераловозів), й покупці одразу подвоїли обсяги замовлення, серед них уже з’явилися й латвійці. Інакше кажучи, подвійний ризик, пов’язаний з купівлею продукції у проінвестованого власними грішми підприємства, обернувся для «Альянсу» подвійним, потрійним, багаторазовим зиском.

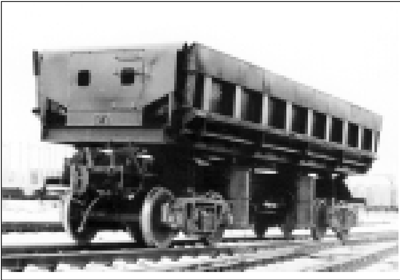

Не менш переконливо холдинг "Група Альянс" заявив про себе і завдяки вагонам-самоскидам для транспортування залізної руди, які тут називають думпкарами. Але не в Донбасі заявив, а в Кузбасі, попри те, що одна з моделей висувалася на здобуття Державної премії України в галузі науки та техніки.

ДОВІДКОВО. ВАТ «Стахановський вагонобудівний завод» посідає чільне місце серед 180 машинобудівних підприємств Луганської області. Продукцію стахановських вагонобудівників завжди вирізняли висока якість і технічний рівень. Так, упродовж 1988—1992 років на замовлення французької фірми «Трансмашлінк» завод виготовив і відвантажив 40 тисяч тонн металоконструкцій для будівництва тунелю під Ла-Маншем. Сьогодні СВЗ, як один з провідних європейських виробників рухомого складу великої місткості, спеціалізується на конструюванні і виготовленні вантажних магістральних та промислових вагонів для перевезень міндобрив, цементу, лісу, вугілля, гравію будівельних та полімерних матеріалів, автомобільної техніки, продовольчого зерна тощо.

Відкрите питання

Я довго шукав у цехах СВЗ і не знаходив відповіді на запитання, що заважало «Укрзалізниці» виконати замість «Альянсу» функції інвестора, врятувавши тим самим потужності для виробництва рухомого складу для себе. Вагони для перевезення зерна, цистерни для транспортування нафтопродуктів або хоппери під міндобрива нам потрібні не менше, ніж росіянам. Адже навіть якби потужностей для їхнього виробництва Стаханов не мав, то їх розумно було б створити — мало не з вікна заводоуправління можна побачити обриси потужних постачальників металу.

Ціна питання (за словами Муси Бажаєва, вони інвестували у завод 45 мільйонів доларів з наміром відшкодувати їх за п’ять років) навряд чи могла переляката «Укрзалізницю», щоправда мене саме в цьому і переконували. До того ж начальник вагонного главку «Укрзалізниці» Ігор Шибер радив мені подивитися на питання з іншого боку: завод зрештою відродився, створив міцну соціальну базу, 2300 осіб заробляють у середньому по 500 гривень на місяць, з усіма фіскальними наслідками, які звідси випливають. Усе так. Голова облдержадміністрації Олександр Єфремов сказав навіть більше: «Альянс» — єдине в місті підприємство, яке опалювало взимку житлові масиви Південного мікрорайону (а ще трьох кращих заводчан за підсумками роботи в минулому році нагородили «Жигулями»). Хіба й такі витрати для «Укрзалізниці» — не порох?! Можливо, якби знати, що той самий голова облдержадміністрації подбає про те, щоб кредитори списали 85 відсотків боргів СВЗ, то й «Укрзалізниця» записалася б у кризові менеджери. Олександр Єфремов дуже добре знає і проблеми маленьких міст, і запити інвесторів. У розмові з журналістами не приховує, що пишається регіональною програмою соціального та економічного розвитку до 2010 року, мета якої — конкурентна продукція підприємств і високий життєвий рівень населення. І, схоже, тут не лише пишуть, а й виконують програми: за п’ять місяців цього року підприємства машинобудування області виготовили продукції на 357 мільйонів гривень, на 17 відсотків більше, ніж за відповідний період минулоріч. Олександр Єфремов задоволений.

Презентації по-українськи

Наступного дня пощастило відвідати ще одне славне підприємство машинобудівного комплексу області — холдингову компанію «Луганськтепловоз». Тут також запевняли, що заводу немає рівних у СНД, демонстрували сучасні дизель- та електропоїзди, виробництво яких освоїли позаторік. Навіть побіжного погляду нефахівця достатньо, щоб усвідомити, яким потужним технічним та інтелектуальним капіталом володіє ХК "Луганськтепловоз". Але планів поки що значно більше, ніж здобутків: побудувати експортний тепловоз, обладнати локомотиви нового покоління універсальними пневмогальмами, запровадити у виробництво нові салони для електричок тощо. Звідси — 11 мільйонів збитків за результатами минулого року, що списують тут на утримання соціальної сфери та виготовлення нової техніки.

...На чільному і чистому місці — фотографії, на яких усміхається московський мер Юрій Лужков: згадка про весняну презентацію трамваїв ТЛ-5 на замовлення «Мосміськтрансу» і нагадування про те, що добра половина вітчизняного трамвайного парку вже виробила свій ресурс.

Цьогоріч ХК «Луганськтепловоз» обіцяє ще одну презентацію, адже побудує для Іраку вісім тепловозів ТЕ-114. Але і цю перемогу українською у повному розумінні назвати не можна: замовником виступає російська компанія «Енергомашекспорт» — давній партнер луганських тепловозобудівників. Усе вказує на те, що й керівники холдингу сподіваються на прихід антикризового менеджменту.

Сергій ВЛАД.
Київ—Луганськ—Стаханов—Київ.

Профінансована армія — могутнє військо

АКТУАЛЬНО

Представники цивільних та військових ЗМІ побували в 169-му навчальному центрі Північного оперативного командування, що в селищі Десна на Чернігівщині.

Проживаючи в курсантських казармах, протягом двох днів журналісти знайомилися з життям військовослужбовців строкової служби, контрактників, їхнім побутом і відпочинком, матеріальним, бойовим та грошовим забезпеченням. Вояки не лише охоче розповідали про армійські будні, а й демонстрували свій вишкіл, навчальні та тренажерні класи, зразки зброї.

Офіцер відділу виховної роботи центру, де протягом чотирьох місяців готують молодших командирів і фахівців для ЗС України, полковник Сергій Нагорний зауважив, що життя захисників Вітчизни останнім часом стало кращим: регулярно виплачують зарплату. Якщо до 1998 року армію жартома називали робітничо-селянською через її основний контингент, то нині цього вже не чути. Молодь йде служити охочіше, оскільки демобілізованим хлопцям легше знайти роботу.

У вітчизняному армійському середовищі є чимало такого, з чим не соромно виходити й у світовий простір. Показовим, наприклад, є і те, що на змаганнях в Англії, скажімо, лише наш солдат подолав 6 миль за 25 хвилин.

Конкурентоспроможними залишаються певні види озброєння, зокрема ракетно-зенітні комплекси, загалом аеромобільні війська. А новоствореному парашуту, що пройшов усебічні випробування, взагалі немає аналогів у світі. Про це говорили генерали Микола Грицай, Валерій Новосьолов, полковники Іван Якубець, Петро Нікітенко, Валерій Луньо, Володимир Шевчук та інші.

Особливої шани заслуговують наші вояки, котрі несуть службу в складі міжнародних миротворчих загонів. Протягом десяти літ під егідою ООН вони допомагають мирно співіснувати населенню та розбудовувати нове життя. Своїми братами й досі називають наших авіаторів грузини й абхазці, яким ті надавали гуманітарну допомогу. Або ще приклад: лише один український вертолітний підрозділ протягом 1999—2001 років у Косово перевіз понад 20 тисяч громадян, тисячі тонн вантажів. Українським хлопцям у голубих беретах раді в колишніх країнах Югославії, Ліване, Сьєрра-Леоне, бо знають, що на них можна покластися. А ще миротворці внесли до державного бюджету країни мільйони чесно зароблених доларів.

Позитивних прикладів у нашого війська не бракує. Однак і недоліків вистачає. Вже кілька років діє концепція підготовки допризовної молоді до служби в армії, але ніколи її не виконували. У підрозділах бракує тренажерних засобів, новітніх зразків зброї, україномовних статутів і багато чого іншого. Ось чому перейти до річного циклу служби строковиків, як і до регіонального комплектування військ, навряд чи скоро зможемо.

З 2000 року в Сухопутних військах триває третій етап так званого реформування, однак і досі великими залишаються органи управління ними, як і сама чисельність цих військ. Співвідношення кількості офіцерів до кількості солдатів у нас далеке від європейських стандартів: маємо 1 до 3,7, а потрібно 1 до 5. А хіба може задовольнити когось те, що загальний наліт у військовій авіації в поточному році становить вісім годин на одного льотчика? Нині готується модель армії зразка 2010 року: контрактної, мобільної, професійної, необтяжливої для суспільства. Реальною вона стане лише за умов належного фінансування.

Допомоги, вочевидь, наша армія потребує і словом, і ділом. Це стосується і ЗМІ. Бо тих десяти армійських газет загальним тиражем понад двадцять тисяч примірників, як і кількагодинних теле- і радіопередач, недостатньо, аби творити позитивний імідж та піар молодому війську незалежної держави.

Багато хто вже нині намагається поліпшувати життя Збройних Сил. Цивільні беруть шефство над військовими. Київська держадміністрація допомагає морякам у будівництві житла, сприяє забезпеченню їх продуктами харчування. Чимало західних областей країни взяли шефство над окремими військовими частинами, кораблями, з’єднаннями і виділяють для них кошти, техніку, патріотичну літературу. Трудівники Дніпропетровщини вирішили конкретно допомогти військовослужбовцям аеромобільних військ — насамперед житлом і службовими автомобілями для командирів. І таких прикладів стає дедалі більше.

Володимир ПІДВИСОЦЬКИЙ.
Чернігівська область.

Про Чорнобиль забули. Довелося нагадати

(Початок на -й стор.).

Він наголосив на тому, що в попередньому тексті резолюції, яку ПАРЄ традиційно ухвалює за результатами подібних обговорень, не згадано про проблеми з фінансуванням «чорнобильських» проектів. «Я, як учасник ліквідації наслідків цієї катастрофи, вкотре змушений звернути вашу увагу на надзвичайно небезпечний стан об'єкта «Укриття», або «Саркофаг», — заявив Анатолій Раханський колегам. — Збудований ще 17 років тому в дуже складних умовах, він розрахований на 20-річний термін експлуатації. Час доводів — розрахунок точний. Сьогодні конструкції його перекриття в аварійному стані... Останнім часом в українських ЗМІ дедалі частіше з'являються повідомлення про неблагополучну ситуацію на ЧАЕС. Це хвилює не лише населення моєї країни. На сесіях українського парламенту депутати звинувачують керівництво країни у поспішному закритті ЧАЕС в умовах складного енергетичного й економічного становища в країні. Звинувачують країни «великої сімки», ЄБРР за невиконання їхніх зобов'язань згідно з Оттавським меморандумом 1995 року про взаєморозуміння у питаннях ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС...»

Анатолій Раханський назвав конкретні проблеми, що випливають з пасивності європейських структур: не розв'язується питання фінансування добудови компенсувальних енергопотужностей на Рівненській та Хмельницькій АЕС; на ЧАЕС не будується новий комплекс для переробки й довготермінового зберігання радіоактивних відходів; не створюються умови для соціального захисту висококваліфікованих спеціалістів-атомників, які втратили внаслідок закриття ЧАЕС роботу. Народний депутат застеріг, що все це може призвести до непередбачуваної ситуації, загрозливої не лише для України, а й для всієї Європи.

У результаті ПАРЄ змінила-таки текст резолюції. «Асамблея закликає банк якомога швидше надати кредити українському фонду «Чорнобильське укриття» для добудови, згідно з Оттавським меморандумом (1995), спорудження енергоблоків на Хмельницькій та Рівненській АЕС з метою компенсації втрат виробництва електроенергії після закриття Чорнобильської АЕС», — йдеться в остаточному документі. Також з ініціативи Анатолія Раханського група членів ПАРЄ підписала звернення до ООН, урядів країн «великої сімки», ЄС та до ЄБРР з проханням надати Україні необхідну допомогу для якнайшвидшого розв'язання чорнобильських проблем.

ФОТОФАКТ

30 червня виповниться місяць, як у М'янмі (Бірма) узято під варту лідера демократичної опозиції Аун Сан Су Чі. Правозахисниця, лауреат Нобелівської премії світу опинилася у в'язниці після сутичок між її прихильниками та проурядовими групами.

Фото АП.

Хто винен?

Рейтер повідомляє, що вбиті шість британських військових стали жертвами обурення іракських мирних жителів. Під час обшуків, що тривали кілька днів, британці використовували методи, які не можна було застосовувати в цьому консервативному шиїтському місті. Для приборкання демонстрацій протесту британські війська використовували гумові кулі, що й призвело до перестрілки.

Вічні президенти

Референдум у Таджикистані відкрив президенту Емомалі Рахмонову можливість залишитися на посаді до 2020 року. Отже, Рахмонов приєднався до президентів Г. Алієва (Азербайджан), Н. Назарбаєва (Казахстан), І. Карімова (Узбекистан), А. Акаєва (Киргизія), С. Ніязова (Туркменистан), які не бажають іти на пенсію.

Аналітики фіксують, що на пострадянському просторі окреслилися дві тенденції у формуванні політичної системи суспільства. Азіатська, в якій формально наявні всі атрибути демократичної держави. І візантійська, яка тяжіє до європейської політкультури.

Такі відмінності в політичній організації суспільства рано чи пізно зроблять нагальною проблему вибудови взаємовідносин країн СНД між собою. Вимальовується кілька можливих сценаріїв. Перший: Вашингтон, який помітно посилює свій вплив у Центральній Азії і в Закавказзі, зробить усе, щоб «демократизувати» місцеві режими за калькою баченої ним глобалізації. І другий: Москва знову, вже втретє, оголосить країни співдружності зоною своїх життєвих інтересів і спробує «по-російському» витягти їх із капкану» авторитарного суспільного устрою.

Нещодавно президент Росії Володимир Путін на прес-конференції для російських і зарубіжних журналістів заявив, що будь-яке продовження президентського терміну і зміни до Конституції призводять до дестабілізації суспільства. Деякі західні експерти побачили в цьому навіть натяк на початок «великої гри», яка охоплює весь пострадянський простір.

Віктор ТИМОШЕНКО.
Москва.

Алжир після землетрусу

Цього тижня на розширеному засіданні кабміну Алжиру, в якому взяв участь і президент, оприлюднено остаточні дані про жертви та збитки, яких завдав країні землетрус 21 травня.

Як повідомляє «Ель Муджахід», стихія забрала життя 2 278 осіб 11 450 людей дістали поранення, 240 із них усе ще перебувають на стаціонарному лікуванні.За підсумками спеціальної комісії, яка визначала обсяги руйнувань, у столиці АНДР пошкоджено 95 тис. будівель, у Бумердесі — 67 тис. Загальна кількість пошкоджених будівель у зоні лиха сягнула 182 тис., із яких 19 тис. доведеться знести.

Як повідомили «ГУ» в Посольстві України в Алжирі, від землетрусу постраждали 6200 громадських приміщень, поміж яких 2788 навчальних закладів, 860 адміністративних будинків, 628 торгових підприємств, 296 медичних установ.

Загальна сума збитків — 5 млрд. доларів США. ЗМІ повідомляють також, що гуманітарну допомогу потерпілим від землетрусу надали 63 країни, в тому числі й Україна.

Третій вимір НАТО

На запрошення нашого уряду в Україні проходять засідання Наукового комітету НАТО. Вони супроводжуються насиченою програмою зустрічей. Учора відбулося перше засідання робочої групи Україна—НАТО на рівні Наукового комітету в повному складі. Його учасники обговорили наукові проекти, які здійснюються в нашій країні за підтримки НАТО, а також доцільність нинішніх програм у науковій сфері згідно з пріоритетами України та цілями НАТО.

Відкриваючи засідання комітету, його глава, який водночас є помічником генсека НАТО з питань народної дипломатії, Жан Фурне заявив, що «наукова діяльність — третій вимір альянсу: НАТО не є винятково політичною або винятково військовою організацією, і для підтримання її девізу — «Мир, стабільність, безпека» — наука може зробити чимало».

Зазначу, що Наукова програма НАТО не є програмою у сфері військової науки. Це програма співробітництва в галузі науки, яку можна охарактеризувати як «єдину валюту науки» із досягнення політичних цілей взаєморозуміння та терпимості. Україна посідає друге після Росії місце за рівнем участі в Науковій програмі НАТО, яка надає своїм партнерам гранти на розвиток зв'язків та організацію інститутів поглибленого вивчення нагальних наукових проблем. Діє також програма «Наука заради миру». Важливість цієї програми для України підкреслив глава Українського центру євроатлантичної інтеграції Володимир Горбулін: «Я гадаю, що ця програма матиме не менше значення, ніж програма «Партнерство заради миру». Нині в Україні здійснюється 16 проектів за програмою «Наука заради миру». На них уже виділено більш як два мільйони євро. Приміром, два проекти реалізуються в Інституті проблем матеріалознавства, ще один — в Інституті інженерної термофізики.

У рамках візиту Наукового комітету НАТО відбудеться також традиційний семінар для «лідерів майбутнього» — зустріч молодих учених, які розробляють новаторські ідеї в промисловості та біотехнології у сфері захисту від тероризму, а також семінар у Севастополі.

Яна СТАДІЛЬНА.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

■ Київ

Підписано угоди

У столиці підписано угоди про співробітництво між державними адміністраціями Дарницького району Києва і Кам'янського району Придністровського регіону Молдови (в якому проживають переважно українці), а також, окремо, між районними управліннями освіти. Голови райдержадміністрацій Микола Петрович Кирилюк та Валеріан Васильович Руньковський давно прагнули розширити та поглибити стосунки в галузі освіти, охорони здоров'я та культури, які розвиваються з 2000 року. Сторони домовилися не тільки обмінюватися досвідом роботи, а й проводити спільні науково-практичні семінари і конференції працівників освіти та охорони здоров'я, обмінюватися художньою і методичною літературою, організовувати виставки народної культури, промислів та ремесел, концерти самодіяльних колективів.

Світлана ОСТАПА,
прес-секретар Української всесвітньої координаційної ради.

«Берізку» відремонтують за японські кошти

27 червня головний лікар Будинку дитини «Берізка» Олександр Таволжан та Надзвичайний і Повноважний Посол Японії в Україні Кіщіро Амае підпишуть контракт про надання допомоги цьому дитбудинку. Хоча «контракт» — слово не дуже влучне. Бо йдеться про надання безвідплатної допомоги на суму близько 24 тис. доларів. За ці кошти в «Берізці» зроблять ремонт, а також закуплять обладнання для пральні.

■ Нью-Йорк

Нафта не розв'яже всіх проблем

Міжнародна конференція з відбудови Іраку відбудеться в жовтні. Її буде організовано з участю ООН, ЄС, США, Японії та Світового банку. На конференції обговорять довготермінові програми відбудови іракської економіки. Напередодні в ООН пройшла неформальна зустріч представників 52 країн, присвячена іракській проблемі. У спільній заяві учасники зустрічі підкреслили, що найближчими роками Іраку потрібно більше коштів, аніж можна отримати від продажу нафти. ООН закликає надати цього року лише на гуманітарну допомогу Іраку майже 200 мільйонів доларів.

■ Вашингтон

Оранжевий день

Міністерство нацбезпеки, найпевніше, підніме рівень терористичної загрози у США до «оранжевого» на День незалежності США, який відзначають 4 липня. Раніше повідомлялося, що 4 липня може бути скоєно великий теракт проти якоїсь нафтової компанії або національного сховища нафтових запасів США у Техасі.

■ Берлін

У всьому винна проізраїльська позиція

Міністр закордонних справ Німеччини Йошка Фішер заявив, що через проізраїльську позицію США в арабо-ізраїльському конфлікті шанси мирного процесу на успіх зменшуються. Він вважає, що для реалізації «дорожньої карти» (так називається прийнятий план урегулювання конфлікту) європейці мають долучитися до процесу переговорів, компенсуючи головну роль США.

На знімку: палестинська поліція, готуючись узяти під контроль міста Західного берега після відходу ізраїльських військ, проводить навчання.

Фото АП.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Уточнення

У номері 114 за 21 червня сталася прикра помилка. На знімку, вміщеному в статті «Мітіко повірила в казку і стала імператрицею», не Імператор Акіхіто та Імператриця Мітіко, а Імператор та Імператриця Шова.

Давайте знімемо «рожеві окуляри»,

Не чекайте міністерського указу, робіть самі

Ніколаєнко: В Україні 120 тисяч депутатів різних рівнів. Серед них щонайменше 5—6 тисяч депутатів-учителів. Телефонують мені депутати місцевих рад: у нас закривають школу (Черкаська, Полтавська, Харківська області). Люди добрі, ви телефонуєте міністру, у комітет Верховної Ради. Чому? Вирішуйте проблему самі. Телефонує жінка із Кременчука і запитує: чому із оплатою праці негаразд? Я цікавлюся: у вашій Кременчуцькій міській раді скільки депутатів?

— Напевно 50 чи 60.

Шановна, не напевно, а поіменно їх треба знати. Підготуйте питання, винесіть на сесію. Організуйте контроль за використанням і перерозподілом коштів. Легше телеграму дати або написати в газету, ніж самим працювати... Ми депутатів місцевих рад принизили. Вони не знають своїх прав. Усі звертаються у Київ. З міністерства повинен приїхати інспектор і навести лад. А він не має права втручатися в місцеве самоврядування.

■ ■ ■

У перший період незалежності суб'єктивізм дуже пройшовся по підручниках історії

■

Кремень: Ми повинні розуміти, що турбота про середню школу у фінансовому плані, окрім програм, підручників, змісту навчання — це турбота місцевої влади. Я навіть не можу звільнити начальника обласного управління освіти і науки.

Ніколаєнко: Наше з вами завдання — змінити бюджетну систему, заробітна плата і методичне забезпечення повинні бути з центру. А решту має робити місцева влада.

Кремень: Минув той час, коли зверху натискували кнопки і розв'язували всі проблеми, давали вказівки. Кожен рівень влади має відповідальність і має певні повноваження.

Ніколаєнко: Чому в Києві обрали чи не все чиновництво в районні і міську ради? Виконавча служба сидить у районних радах і ніяк не може проконтролювати ситуацію зі школою. А якби ви були, якби були представники громадських організацій, що мали б повноваження... У нас сьогодні біда. Виникла вона, коли дозволили чиновникам місцевих виконавчих структур обиратися депутатами. Він — і депутат, і голова комісії, отже, сам себе контролює.

Кремень: Мене зачепила ваша теза — реформи заради реформи. Ми розробили національну доктрину про розвиток освіти, її підтримали на II з'їзді освітян. Завдяки доктрині зуміли отримати безплатний грант від японського уряду, і розроблюємо програму позики з боку Світового банку, яка становитиме декілька десятків мільйонів гривень. І підуть ці кошти на роботу з учителями, комп'ютеризацію. Тобто система бачення нашої освіти і напрями змін мають загальноєвропейську апробацію.

Хочемо, але будинків не вистачає

Горлов: Василю Григоровичу, мені здається, однією із больових точок реформ є введення дванадцятирічної освіти. Навчання проходить в одному будинку, в одній школі. Інтереси дітей різного віку геть різні. На жаль, старшокласники не завжди мають хороший вплив на молодших. Чи не вважаєте ви доцільним розведення навчання в територіально окремі будинки? Скажімо, початкові класи, потім 5—8 клас, далі вже 9—12.

Кремень: Не тільки вбачаємо, а й починаємо це робити на практиці. Дванадцятирічна освіта складатиметься з трьох етапів. Початкова школа, базова школа по дев'ятий клас включно і старша школа. І якби була можливість, я вже завтра роз'єднав би ці установи. По-перше, щоб молодші діти не переймалися інтересами старших дітей. По-друге, в учителів теж виникають певні складнощі. Наприклад, у п'ятому класі одні функції, а у одинадцятому — зовсім інші. Якби вчитель працював конкретно, наприклад, на старший клас, то це відразу підняло б рівень викладання. І третє — ми передбачаємо, що старша школа буде профільна. Вона навіть не називатиметься школою. Це будуть ліцеї різного спрямування. І з наступного навчального року ми в кожній області проведемо частково ліцейне або щонайменше профільне навчання. Для того, щоб орієнтуватися на потреби, на здібності дитини. Більша проблема — сільська школа. Тому що вона, як правило, малокомплектна. Але ми і там знайшли можливість поділити класи на групи і впровадити поглиблене вивчення тих чи інших предметів.

▼ (Продовження. Початок у №115—116 від 24 червня ц. р.).

Горлов: Наскільки реальними є ваші плани?

Кремень: Є труднощі, наприклад, на селі, де школи розміщені в одному будинку. Реалізувати задумане простіше у містах. Тому що в країні, хоч як прикро, зменшується кількість дітей. У 1994 році їх було 521 тисяча, торік, якщо не помиляюся, близько 380 тисяч. Маємо недобір у багатьох міських школах. Це дає можливість на їхній базі відкрити профільні ліцеї. Між іншим, недавно ми прийняли положення про створення комплексу «школа—дитячий садок». Початкова школа, погодьтеся, ближча до дитячого садка, ніж до старшої школи. І можливості утримувати малих дітей краще там. Плануємо запропонувати в новому навчальному році профільне навчання у старшій школі.

Хто готовий до профільного?

Ніколаєнко: Чи не буде так, що ми цю частину державну профінансуємо, а профільне навчання (після 9 класу), місцева влада вирішить підтримати по-своєму, сказавши: нехай батьки платять. Це перша загроза. І друга: чи готові педагоги викладати по-новому? У школі різні діти: комусь подобається техніка, іншому — математика. Де ми наберемо профільних шкіл? Може, у місті знайдемо. А що робити в селищі? Думаю, треба бути дуже обережними і обачливими.

■ ■ ■

І хочемо тепер усіма силами готувати електронний підручник

■

Кремень: Безумовно, є проблеми. Але необхідність якісних змін незаперечна. Якщо ми їх не зробимо, відстанемо ще більше. Слід, звичайно, аналізувати помилки, виправляти їх. Але треба рухатися уперед. Перехід на профільне навчання матиме поступовий характер. І ми його не штурмуємо. Профільна школа з'явиться тільки за згодою на місцях. У ній будуть усі предмети. У міністерстві розробляють кілька варіантів профілю.

Ще раз повторюю, у нас обов'язкова середня освіта. Дев'ять класів навчаються за однією обов'язковою програмою. Далі складають іспити, а потім переходять на профіль. Кожен обере те, що йому більше подобається.

Пошуки винних

Горлов: Останнім часом школа до певної міри криміналізувалася. Багато убивств, не лише учні, а й учителі, на жаль, скоюють злочини. Ледь не буденними стали самогубства. На ваш погляд, у чому проблема?

■ ■ ■

Ми передбачаємо, що старша школа буде профільна. Вона навіть не називатиметься школою

■

Кремень: По-перше, я не згоден, що школа криміналізувалася. Хоча певні недоліки справді є. Вчителів убивають менше, ніж бізнесменів. Причини? Оте непошанування особистості людини, про яке я говорив, воно, безумовно, має негативний вплив. Дитину змушують щось робити у школі, а вона до цього не здатна. Батьки також тиснуть на сина чи доньку. Дитина часто опиняється у кризовій психологічній ситуації. І, на превеликий жаль, закінчує життя суїцидом. Наші зміни спрямовані на утворення у школі дитиноцентризму. Якщо ми прислухатимемося до дитини, шануватимемо її в дитячому віці, як дорослу і навіть більше, ніж дорослу, тоді і суїцидів не буде. Тобто треба демократизувати стосунки в школі. Ми зобов'язані допомогти учневі повірити у свої здібності, розвинути їх, щоб вона себе згодом реалізувала. Ми не повинні ламати юних через коліно. Якщо не дається комусь математика, дозвольте йому отримати невисоку оцінку з неї. Бо можна скалічити дитячу душу. Ми 42 тисячі дітей колись залишали в одному класі на другий рік. Я вам скажу щиро, це 42 тисячі скалічених душ. А ще — батьків і родичів. Почуваючися неповноцінною, що дитина робила? Йшла на вулицю, де курила, грала у карти, матюкалася. Вона намагалася реалізувати себе в цих згубних звичках. Торік було залишено на другий рік лише сім тисяч учнів. Це, як правило, за спільною згодою батьків, учителів і дитини. Тому, щоб не було суїцидів, щоб не було кримінальних справ, які трапляються у школі, потрібно ставитися до дітей з розумінням.

Горлов: А чи не відіграє негативну роль різний матеріальний стан дітей, які навчаються в одному класі? Одного привозять на «Мерседесі», а другий приходить у дірявих черевиках.

Найтяжчий злочин

Кремень: Один із найтяжчих злочинів, які скоєно у перехідний період, — **несправедливе розшарування суспільства на купку багатих і більшість бідних**. Безумовно, це позначається на дітях. І не тільки так, як ви зазначили. Вважаю, з цієї причини не вдаються до самогубств. Це позначається на навчанні, спілкуванні. Тому ми виступаємо за те, щоб була шкільна форма, щоб діти не змагалися, хто модніше вдягається. Особливо — дівчатка. Потрібно врівноважувати можливості дітей.

Ніколаєнко: Шалена тінізація доходів дає можливість окремим комерційним структурам, олігархічним кланам утримувати великі кримінальні угруповання. Вони розростаються, як короста, виходять на вулицю, створюють рекетирські бригади. Вони йдуть до школи. Стверджувати однозначно, що злочинність іде з дванадцятилітки, не можна. Дитина приходить додому, а там — безробітний батько, нещастя, скандали. Замість того, щоб відпочити, отримує негативний заряд. Не вивчив уроки — знову негативна енергія. Іде на вулицю мити машини. А біля машин уже ходить старший...

Спочатку ми казали, що ринок — це добре. Змалку трудяться, отримують гроші, тобто знають, що таке праця. А сьогодні — де мийка машин, там зграйка дітей, а над ними «бригадир». Він з них «данину» збирає і відлупцювати може. Отак дитина відчуває тиск з усіх боків і може зробити необачний крок. І ще одне. Я не применшував би роль електронних засобів масової інформації. Адже ми сьогодні без кінця демонструємо по телевізору, як убивати, лупцювати, мордувати, розтинати труп — самі спонукаємо дитину до насильства. Я звертаюся до журналістів-електронників. Ну навіщо ви це робите? Алгоритми знищення, садизму ведуть до криміналізації.

Кремень: На превеликий жаль, це

абсолютна правда. Я вже кілька років намагаюся добитися, щоб на телебаченні були освітні програми. Відбувається зворотний процес, освітньо-виховних передач дедалі менше. Подивіться, був останній дзвінок. Більшість телекомпаній навіть не згадали про нього. Це — про подію для 500 тисяч дітей. Про вчителя немає передачі. З'являється якась передача про приватний вуз. То, знаю точно, заплатили гроші.

Ілляш: Василю Григоровичу, справедливо кажемо, що треба мати психолога у школі. Що робить міністерство, щоб він таки був?

Будемо скасовувати положення

Кремень: Що робить міністерство? Хоче скасувати положення, прийняті Кабміном вісім років тому про те, що психолог може бути лише у школі, де не менше тисячі учнів. Цей мінімум треба довести до 500, а іще краще мати психолога в кожній школі. Щоб, розпізнати дитину й працювати з урахуванням її здібностей. Це дуже важливо, особливо після початкової школи. Наприклад. Приходить учитель хімії. Він поки знає Ваню, Петю, півроку минає. А психолог сказав би: «Василю Григоровичу, Ваня гарний хлопець, і не лай його при всіх, а скажи йому наодинці. А Машу можеш колись і посварити». Учитель одразу включився б у процес індивідуального сприйняття кожної дитини. Це надзвичайно важливо. Я вже не кажу про атмосферу у школі, в класі, серед дітей.

Нині ми готуємо психологів у педагогічних вузах, у Київському національному університеті імені Шевченка. І є готовність розширити цю підготовку.

Горлов: Є ще проблема підручників. Якою мірою вони відповідають сучасним вимогам, їхня вартість, доступність. Забезпечення шкільними підручниками. Чи це питання непокоїть міністерство і чи бачите взагалі ці проблеми?

Міністерство бачить і готує підручники для незрячих

Кремень: Якщо ви, газетярі, бачите, то міністерство тим паче. За 12 років зроблено великий крок у створенні підручників для школи. Україна єдина, крім Росії, із країн СНД підготувала повністю нове покоління вітчизняних підручників для середньої школи. Проблема в кількості і якості. У чому річ? На жаль, з 1997 по 1999 рік ми не змогли випустити 40 мільйонів підручників. Починаючи з 2000 року, особливо в 2001-му, щороку друкуємо близько 13 мільйонів книжок. Що стосується вартості... Вартість підручника в абсолютних цифрах менша цього року, ніж три роки тому. Чому? Підручники, згідно з нашим законодавством, надсилаються в заклади безплатно. І вони повинні слугувати п'ять років. Та, на мій погляд, кожна дитина повинна мати свій підручник і не зда-

що ми найосвіченіша нація

вати його до бібліотеки. **Бо коли підручник повертають, виходить, учень — для підручника, а не навпаки**. Тобто не можна робити на полях позначки, записи тощо. А книжка має бути знаряддям для навчання. Тому ми намагаємося, зберігаючи безкоштовні підручники, дедалі більше пропонувати їх у вільний продаж. Останніми роками намагаємося спонукати до цього видавництва. Але вони не завжди мають для цього кошти. На мою думку, прийнятий закон про пільгове книгодрукування дасть змогу відсотків на 20 зменшити собівартість підручника, яка торік була менше шести гривень. Думаю, це дасть можливість збільшити їх кількість. Ринкову ціну дещо завищено. Ми відкрили в столиці кілька магазинів, де можна купити книжки за собівартістю плюс 10, 15 відсотків надбавки. Намагаємося відкрити і в областях, але гальмує процес відсутність державної книготоргівлі.

Цього року фінансування видавництв здійснюється нормально. До 1 вересня плануємо повністю надрукувати підручники для 3 класу — першочергово. Бо кожен клас, який вступає в 12-річну освіту, має нову програму і нові підручники. Для 4—5 класів книжок фактично не випускаємо, оскільки вони не будуть потрібні вже через рік. Їх запаси в бібліотеках досить пристойні. **Ми почали випускати підручники для незрячих дітей**. Вони дуже дорогі. Але ідемо на це, щоб діти мали можливість навчатися.

За якістю книжки, згоден, є різні. Кілька десятків авторських колективів, які готуватимуть підручники для наших закладів, уже є. Ми вдосконалюємо систему відбору. Випускаємо, скажімо, кілька тисяч примірників, які спочатку пройдуть апробацію у школі, потім робимо аналіз. Тоді випускаємо такий, як є, або вдосконалюємо, або кажемо, що цей підручник не відповідає вимогам. І хочемо тепер усіма силами готувати електронний підручник. У багатьох сім'ях є комп'ютери. І треба вдосконалювати освітянську електронну мережу. Щоб були електронні версії підручників, довідників. І ще одне: мені здається, що підручник повинен бути один — базовий.

Ілляш: Часом трапляються такі негаразди: один предмет — хімія, а три різні автори підручників. Як ви до цього ставитеся?

Кремень: Намагаємося випускати один, максимум два підручники, коли відчуваємо, що один треба замінити іншим. Але все це не можна в один рік змінити. Тому, що підручник слугує п'ять років. І якщо його п'ять років тому випущено, то я не маю права списати його. Через це така ситуація трапляється. Тепер ми працюємо у такий спосіб. Перед випуском підручника розсилаємо його обласним управлінням з проханням, щоб вони надіслали відомості про те, які підручники, для яких класів і яких авторів потрібні. В принципі, за даних умов треба орієнтуватися на базовий підручник. І більше культивувати випуск посібників, у тому числі на комерційній основі. Держава все це не може потягнути.

Звідки беруться академіки?

Ніколаєнко: Я погоджуюся з підходами Василя Григоровича. Однак мені здається, що ми повинні активніше залучати Академію педагогічних наук, галузеві академії. Зрозуміло, базовою має бути АПН. Мене надзвичайно турбує, що в підручниках історії автори намагаються викласти суб'єктивну точку зору. Ще гірше, коли нам нав'язують то канадську точку зору на історію України, то польську... І коли я прочитав у підручнику Тимченка, що в Україні до 91 року не було науки, запитав екс-голову комітету Юхновського: «А ви звідки взялися, академіком яким були?»

Правильно Ліна Костенко каже, що ми любимо скиглити. Скільки

Під час «круглого столу»

вже можна? Ви чули, щоб у Франції засуджували Людовіка? А у нас зараз мода така — чорнити все, що було до 1991 року. Потрібні історична правда, історична об'єктивність.

Кремень: Разом з Національною академією педагогічних наук ми розробляємо державні стандарти 12-річної школи і надсилаємо їх до профільних інститутів. Важливо, з одного боку, включити найновіші досягнення, а з другого — базові знання. Щоб дитина орієнтувалася сама на них. Інформаційне супроводження не потрібно запам'ятовувати. Воно — як доказ вірності того чи іншого закону. Безперечно, підручник має бути написано доступною мовою.

Згоден зі Станіславом Миколайовичем: у перший період незалежності суб'єктивізм дуже пройшовся по підручниках історії. Є підручники історії, випущені кілька років тому, де сучасність узято із газетних статей і подано у такому публіцистичному стилі...

Ілляш: Газета писала про те, що понад 13 тисяч підручників знайшли у Хмельницькому інституті післядипломної педагогічної освіти, які протягом року пролежали на складі. І це за їх дефіциту.

Кремень: Перевіримо обов'язково цю інформацію.

Принижують. Ох, принижують

Ілляш: Ви правильно говорите про повагу до особистості. Однак приниження у школі все-таки є. Учень — учня, вчитель — учня, вчитель — вчителя. На коліна ставили в Ірпінській школі, викладач однієї з київських шкіл примусив дитину написати: «Я свиня»... Нам відомі й інші неподобства.

Кремень: Я знаю, що відбувається в школі, й можу продовжити приклади. На Чернігівщині вчитель фізкультури побив учня. **В інтернаті вчителька не пускала дитину на озеро, закрила її в медкабінеті, де вона повісилася.** Ми повинні привнести людські стосунки в освітні заклади. Цього досягнемо, коли, з одного боку, підтримаємо вчителя, який працює по-сучасному, з повагою до дитини, і оприлюднюватимемо випадки, згадані вами. Посилимо громадський контроль і приберемо вчителів, які не поважають дітей.

■ ■ ■

Учителів убивають менше, ніж бізнесменів

■

З наступного року міняємо правила вступу до педагогічних вузів. Нині на вступних іспитах ми перевіряємо знання з предмета. Це важливо. Але не основне. Ми перевірятимемо, як у журналістиці перевіряють, чи людина здатна писати, так ми перевірятимемо, чи абітурієнт здатен контактувати з дитиною. Без цього він ніколи не стане нормальним педагогом. Буде обов'язково творчий іспит у низці навчальних закладів. Далі. Приймемо до 50 відсотків цільових абітурієнтів, за направленням педагогічних колективів. Це по-перше. І по-друге, дітей скеровуватимуть на вивчення тих дисциплін, в яких буде потреба в його рідному селі, районі тощо. Я не стверджую, що кожен крок на 100 відсотків правильний, але я глибоко переконаний, що рухаємося у потрібному напрямку. Ви, мабуть, розумієте, що мені, як міністрові, було б набагато легше просидіти наданий мені час і нічого не робити. Але я вважаю, що треба йти вперед. Будемо самомилуватися — відстанемо ще більше.

■ ■ ■

Я не стверджую, що кожен крок на 100 відсотків правильний, але я глибоко переконаний, що рухаємося у потрібному напрямку

■

Борги повертати треба

Ніколаєнко: Що нам робити з боргами у зарплаті, які накопичилися за 1997—2000 роки? На сьогодні 30 тисяч судових позовів «висять». З поточних рахунків відділів освіти знімають кошти. Не можемо платити поточну заробітну плату, бо сплачуємо борги у зарплаті.

Ілляш: А що ви пропонуєте, Станіславе Миколайовичу?

Ніколаєнко: Тепер ідеться про реструктуризацію боргу на п'ять років. Просто закривати на це очі не можна. Фінансово-економічний блок уряду, не реагуючи на запити освітян, буде змушений запропонувати якийсь механізм розв'язання. Закон пропонує такий, як я сказав. Зафіксувати. Визнати борг. Розбити на частини. Треба з людьми чинити чесно. В даному разі сталося інакше. Чому? Був прийнятий закон, який передбачав відповідні виплати. Але в бюджетах 97, 98, 99 і 2000 років не передбачалося жодної гривні на це.

Кремень: З 2001 року проблем немає. В деяких областях (Лівобережна Україна) немає жодного позову. Вони є у Львові, Житомирі, Криму і в Одеській області. **Значною мірою ці позови спровоковані політичними іграми місцевих «козаків»**. Подання позовів ні до чого хорошого не веде. Ми плануємо збільшити зарплату з 1 січня 2004 року. Повернувши голову назад, важко йти вперед.

Ілляш: Як ви ставитеся до спонсорства?

Спонсор хороший, коли добровільний

Кремень: Позитивно, але з деякими засторогами. Добре, коли це спонсорство добровільне. Якщо участь у спонсорстві батьків не позначається негативно на дитині. Якщо воно фінансово прозоре. Ми рекомендували, щоб у кожній школі був свій рахунок. Обов'язковий, наголошуємо, контроль витрат грошей. У всі часи школу підтримувало суспільство, не тільки держава. На жаль, сьогодні **під виглядом спонсорства процвітає звичайнісіньке здирництво, найбільше — у столичних школах**.

Я два роки тому хотів рішуче покінчити з медалями. Мене звинувачували, що Кремень бореться з медалістами. Нічого подібного. Але у нас дійшло до того, що майже 40 тисяч дітей школу закінчили з медалями. Всі бачать, як декотрі педагоги одним підвищують бали, а іншим — навпаки. Я хотів скасувати пільги для медалістів під час вступу до вузів. Ви знаєте, хто повстав? Директори київських шкіл. Харчі забираємо. І я був змушений шукати половинчасте рішення. Віддали на розгляд вищого навчального закладу.

Ніколаєнко: Про спонсорство. Я цілком підтримую оцінку Джека Лондона, який сказав: спонсорство — це коли вночі прийшов чоловік у масці, вбив батька, матір і запалив хату. А дитина врятувалася, сховавшись під ліжком. Вранці злочинець прийшов, заплакав і дав дитині із 100 доларів один цент.

Спонсорство — це 50 процентів тіньового сектору, що є в економіці. Повинна фінансувати держава. А все інше — допоміжне, за бажанням і не може мати визначального значення.

Ілляш: А ваша думка про медалі?

Ніколаєнко: Вочевидь, без стимулу не обійтися. Коли міністр говорив про 12 балів, я його не критикував. Щоправда, коли мене дід зустрічає на вулиці і запитує, як справи, то я показую розкриту долоню — на «п'ять». Тепер мені потрібно роззуватися. Головне — ні Василь Григорович, ні я не можемо сьогодні сказати, що гірше, що краще. Наприклад, посеместрова система. В молодшій школі її треба переглядати. У вузах вводять сьогодні щомісячні атестації. Так це ж у вузі, де 20-річні, і то ми змушені контролювати хоч трішки. А дитина? Мені, батькові, треба чекати шість місяців? Семестрова атестація, можливо, підходить для старших класів, а не для молодших.

■ ■ ■

Викладач однієї з київських шкіл примусив дитину написати: «Я свиня»...

■

Кремень: Такі питання постають цілком справедливо. З одного боку, може, ми помилилися? А з другого — не до кінця вдалося зробити те, що передбачали. Чому ми перейшли на семестровість? Це стосувалося передусім старшої школи. Скажімо, вашому синові викладають предмет один раз на тиждень. Друга чверть триває лише півтора місяця. Зрозуміло, що для об'єктивної оцінки даного предмета, цього часу мало. Але семестровість не означає, що діти байдикуватимуть, а потім надолужуватимуть. Вона супроводжується тематичним опитуванням. За семестр виходить п'ять чи шість атестацій. Мета — спонукати дитину навчатися регулярно. Але не скрізь одразу можна досягти бажаного. Будемо вносити зміни. Намагатимемося робити так, щоб навчальний рік закінчувався 20—25 травня, а не в червні.

Ілляш: Що ви, Василю Григоровичу, скажете про медобслуговування і харчування у школі?

Кремень: Ми звернулися до Міністерства охорони здоров'я з пропозицією скасувати платні медичні огляди для педагогів, яких у країні понад 600 тисяч. **Щороку, вважаю, потрібно проводити безплатні медогляди учнів.** Мене дуже турбує, що абсолютно здорових дітей у нас дуже мало. Однозначно відстоюю безплатне харчування для всіх школярів.

Загалом, я за комплекс фізичних, психологічних, медичних заходів, які готували б здорове покоління.

Ніколаєнко: Вірю, що ми вийдемо врешті-решт на правильний освітянський шлях.

Ред.: ***Шановні Станіславе Миколайовичу, Василю Григоровичу! Дякуємо за участь у розмові. Бажаємо нам усім менше мати справ з проблемами у школі, а більше говорити про здобутки.*** ▼

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

▶ Чекаю на тебе

Пропав безвісти. Та раптом?..

Прочитала у вашій газеті статтю «Все життя я шукав батька» (номер за 29 березня 2002 року) і втратила спокій. Річ у тім, що в нашій родині — схожа історія.

Під час Великої Вітчизняної війни 1942 року маминого батька Петра Чуприну хотіли відправити на примусові роботи до Німеччини. Але замість нього поїхав його син — мамин брат Олександр. Він сам напросився, щоб бути поруч з коханою дівчиною, яку вивозили в німецьке рабство. Дівчина після війни повернулася, а дядько Сашко ні.

Згідно з даними, що дійшли до нас, дядько Сашко працював на кінному заводі якогось Баєра, неподалік міста Дрездена. Коней він любив і умів їх доглядати. А ще був чесним і працьовитим чоловіком. Там, як розповідають, працювали й французи. Між одним з них і дядьком спалахнула сварка, а затим бійка, яка, нібито, закінчилася смертю дядька. Але згодом дідусеві з бабусею надійшла листівка з Німеччини, в якій йшлося, що їхній син перебуває в лікарні. Підписав листівку медпрацівник Опанас Погода. Це все, що відомо.

Нам, дітям, було заборонено розповідати про дядька Сашка, але портрет його висів у світлиці, поруч з іконою Божої Матері. Бабуся з дідусем дуже страждали і до самої смерті молилися чи то біля ікони, чи то біля портрета сина. Багато хто не вірив, що Сашка немає серед живих, просто всі ці роки дядько не мав змоги зв'язатися з рідними. Маленькою, я мріяла про те, що коли виросту, то розшукаю його.

Ми дуже чекаємо звістки від Олександра Петровича Чуприни. Народився він 1924 року в селі Кам'яні Потоки Кременчуцького району Полтавської області. 1942 року його забрали до Німеччини. Пропав безвісти.

Ганна КИРЕЄВА.

Тернівка
Дніпропетровської області.

P. S. Якщо хтось знає про долю батька чи брата нашої читачки, пишіть на адресу редакції у відділ соціальних питань і листів. Ми обов'язково перешлемо їх авторові.

Зозуленя у рідному гнізді

▶ Примхи долі

До великої ігрової кімнати разом з директором дитячого будинку зайшла невисока чорнява жінка. Забувши на мить про іграшки, діти насторожено повернулися до дверей. Вадик раптом зірвався з килиму і, забувши про пожежну машинку, яку щойно виборов у сутичці з Олегом, кинувся до жінки.

— Мамо-мамочко! Ти прийшла за мною, я так тебе чекав! — радісно закричав хлопчик.

— Вадику, — слушно втрутилася вихователька, бажаючи підказати жінці ім'я хлопчика, — який ти нечемний, спочатку потрібно привітатися.

— Ми з тобою справді давно не бачилися, — промовила Валентина і, гамуючи серцебиття, присіла біля хлопчика, який тут же міцно обійняв її.

Притиснувшись губами до ніжної дитячої щічки, жінка відчула, як усім єством сприйняла порив маленького хлопчика, сприйнявши його ніби часточку самої себе. Уявилося, що так воно і є, і лише велике непорозуміння розлучило їх на довгі два роки. А непосида Вадим уже тягнув СВОЮ МАМУ на великий квітчастий килим до друзів, заодно знайомлячи їх. Валя запитально глянула на директорку, та ствердно кивнула головою. І лише тепер, нарешті, Валентина видихнула повітря, що гостро засіло в грудях.

— Мамо-мамочко... — без угаву щебетав хлопчик, бажаючи розповісти їй все і одразу.

— Вадимку, на нас там чекає татко, — показала на двері Валентина. — Ходімо до нього.

— Тато? — недовірливо мовила дитина. У його очах читався страх дорослого, адже не може бути так багато щастя одразу. Щойно він знайшов маму, а ще на нього чекає тато... Він міцно взявся за мамину руку і рішуче попрямував до дверей.

Процес усиновлення тривав понад три місяці. Спеціальні комісії ретельно вивчали все про Валентину і Юрія. Перевіряли добробут — домашні умови, матеріальні доходи. А вже про паперову творчість не варто й казати. Яких тільки довідок і виписок не вимагали принести, до яких лише закладів не посилали їх. З одного боку, Валя і Юра розуміли, що всі ці вимоги не просто формальність, а з другого...

Дедалі важчими стали розлучення з Вадимчиком, хотілося бути разом повсякчас, але їм дозволяли лише недовгі зустрічі. Хлопченя з розумінням дорослого терпляче чекало кожного приходу батьків. Якось тато сказав:

— Твій третій день народження ми святкуватимемо вдома...

О, це було справжнє свято з тортом, подарунками, привітаннями мами і тата, бабусі і дідуся!

— Ти навіть не уявляєш, яке розумне дитинча, сама побачиш, вони ось-ось прийдуть, — захоплено розповідала подруга. — І від такого дива відмовилася рідна мати! Та чого дивуватися — його народила старшокласниця, по суті, сама ще дитина.

У двері подзвонили. Хлопчик урочисто вручив букет тендітних троянд господині, поцілував у щічку і дзвінко мовив:

— З новим роком, тітонько Марино!

Усі розсміялися.

— А що, у мене й справді розпочинається мій особистий новий рік, — мовила Марина і запросила всіх до столу.

А я спостерігала за подружжям, за Вадимчиком і, якби не попередня розповідь подруги про усиновлення, нітрішки не сумнівалася б, що це абсолютно рідні люди. Разюче схожий на маму, серйозний і зосереджений, Вадим терпляче сидів на стільці між батьками, ні на хвилину не бажаючи розлучатися з ними.

Валя з Юрою планують невдовзі поміняти район, в якому мешкають, а якщо знадобиться, то і місто. Тільки щоб Вадимчика ніхто не травмував розповідями про «справжніх» тата і маму...

Марія ДАВИДЕНКО.

▶ Жах!

Татко — кат

...Тієї днини старший дільничний Тячівського райвідділу УМВС Василь Філіп повернувся додому пізно. На роботі його затримали проблеми мешканців Широкого Лугу та Нересниці, де міліціонер проводив прийом громадян. Не встиг майор переступити поріг, як дружина покликала до телефону:

— Це фельдшерка з Тарасівки! Щось сталося...

У слухавці почулося:

— Василю Федоровичу! Приїжджайте скоріше, п'яний Петро, здається, дитину свою вбив!..

Повідомивши оперативного чергового райвідділу УМВС про пізній дзвінок, Василь Філіп негайно виїхав у гірське село. Якщо повідомлення медпрацівниці підтвердиться, дітовбивця, можливо, втече в гори, і тоді на його розшуки доведеться підіймати весь райвідділ. На серці майора стало трохи легше, коли на обійсті Петра побачив свого колегу Сергія Дьолога з Тарасівки. Та от почуте по телефону і справді було страшною реальністю.

...Свого часу на заробітках у далекому Казахстані Петро познайомився з красунею Гульшат. Родина дівчини радо прийняла закарпатського хлопця, доброго майстра-будівельника. Та з часом молодий господар не тільки почав прикладатися до чарки, а й перетворився на неробу. В суворих умовах степу життя родини, де вже підростало двійко хлопчаків, ставало дедалі важчим. Років з десять тому Петро, шукаючи вихід із скрути, умовив дружину переїхати на Закарпаття. У батьківській хатині в них згодом народилося ще четверо дітей: двоє хлопчиків та стільки ж дівчаток. Найменшій Лідії не було і півроку. Майор Василь Філіп був частим гостем у цій багатодітній родині. Доля дітей, батьки яких залишилися без роботи, не була йому байдужа. Розв'язання сімейних проблем — чи то запис до школи, чи оформлення грошової допомоги — не проходило без участі дільничного. Майор навіть час від часу підшукував Петрові роботу. Потурбувався «шериф» і про те, щоб діти могли безкоштовно харчуватися в їдальні місцевої турбази. Та хоч як намагався добродійник у погонах допомогти родині, горе таки не оминуло її.

Того червневого ранку Петро косив у сусіда. Роботи там було багато, тож довелося працювати весь день. Увечері не обійшлося без добрячого могорича, тому голова багатодітної родини повернувся додому зовсім п'яний. Не роздягаючись, упав на ліжко й заснув. Гульшат, заколисавши в люльці крихітку Лідію, і сама подалася перевертати сіно. Старші діти гралися на подвір'ї, час від часу прислухаючись, чи не плаче сестричка. Враз увагу найстаршого привернули крики батька. Заглянувши в кімнату, хлопчина побачив жахливу картину. Лідія чомусь лежала на ліжку, а батько, б'ючи її рукою по животику, грізно наказував:

— Поцілуй татка!.. Поцілуй татка!

Підліток розумів, що від таких ударів сестричка мала б несамовито плакати, але вона чомусь мовчала. Збагнувши, що коїться щось страшне, хлопець стрімголов кинувся за матір'ю. Коли Гульшат прибігла і схопила чомусь роздягнуту крихітку на руки, вона відчула лише холод мертвого тільця...

Як з'ясували судові медики, у немовляти були переламані всі кісточки правої руки (певно, батько-кат смикав дівчинку за руку). А велика рана на потилиці та численні синці на ніжках мали ще страшніше походження. Нелюд, імовірно, схопивши дитя за ноги, товк безпомічним тільцем об дерев'яну колиску. Наразі слідство ще не встановило причини такої дикої поведінки батька. Можливо, його, п'яного, розлютив дитячий плач. Є навіть припущення, що батько мав намір поглумитися над дівчинкою. Адже мати стверджує, що залишила дитину вдягненою...

До міста Петра везли у наручниках. Усю дорогу він мовчав. Перед Тячевом, застогнавши, став несамовито йойкати. Мабуть, протверезівши, збагнув, що накоїв. А може, це був вияв звіриного страху перед неминучим покаранням...

Підготувала Ірина ВАСИЛЬЧЕНКО.

Дякуємо за надану інформацію Центрові громадських зв'язків УМВС України в Закарпатській області.

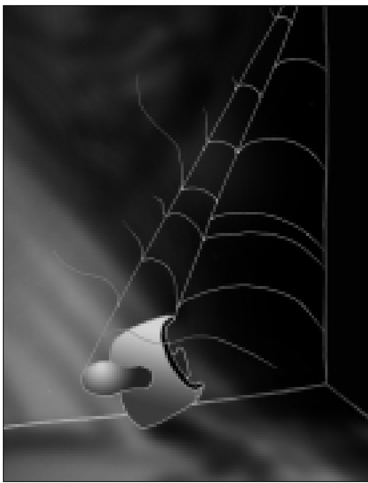

Мал. Євгенії ВАСИЛЬЧЕНКО.

P. S. Коли наприкінці 90-х років американці започаткували на Закарпатті програму попередження насильства в сім'ї (проект «Гармонія»), багато хто сприйняв це нововведення скептично. Адже всі ми на той час були ідеалістами. Життя своє вважали набагато кращим, ніж воно було насправді. А такими поняттями, як етика в сім'ї, гендерна політика або гендерна рівність, оперували хіба що фахівці. Не краща картина в цьому плані, на жаль, і сьогодні.

«Жінка небита — що коса неклепана»: таке переконання багатьох сучасних чоловіків. Про права дітей годі й казати. Адже те, що ця проблема в державі є, вже визнано. 15 листопада 2001 року був прийнятий і відповідний Закон «Про попередження насильства в сім'ї». Втім, давайте пригадаємо, хто сьогодні насправді опікується проблемами багатодітних сімей, а також сімей, де батьки не можуть працевлаштуватися або пиячать, змушуючи дітей жебракувати? Певно, реальну допомогу скривдженим у сімейних сварках в змозі надати лише дільничний інспектор міліції. Саме він, будучи останньою ланкою виконавчої влади, найнаближенішою до людей, змушений нести на своїх плечах увесь тягар відповідальності за реалізацію згаданого закону. Але, на жаль, і «шериф» часом буває безсилий.

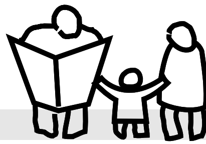

Брехня чи дипломатія

Психологічний лікнеп

У дитинстві нас учать казати правду. А коли ми виростаємо, чуємо непоодинокі думки про те, що, мовляв, правда межує з прямолінійністю і зовсім непогано було б без неї обійтися. Не секрет, що брехня у певних обставинах не тільки не засуджується, а й схвалюється. Розгляньмо деякі з них.

Ситуація, яка трапляється дуже часто: ви пішли в гості або приймаєте їх у себе. Ясна річ, не варто сподіватися, що після цього заходу у квартирі пануватиме абсолютний порядок, особливо якщо вирішили зробити свято багатолюдним. Навряд чи все минеться без небажаних плям на скатертині, підлозі, килимі, цигаркового диму чи недоречних, на ваш погляд, розмов. Як реагувати — то вже інше питання. Чи завжди дотримуємося відомого правила: «Хороше виховання не в тому, щоб не розлити соус на скатертину, а в тому, щоб не помітити, як це зробила інша людина»? Відхилення від цієї норми людських стосунків стало сюжетом багатьох анекдотів та інтермедій знаних майстрів гумору. У тому, що ці історії не є вигадками, я остаточно перестала сумніватися, ставши свідком такої сцени в гостях.

Господиня роздратовано докоряла своїй двоюрідній сестрі за те, що та, розмішавши цукор у каві, встромила чайну ложку в цукорницю, замість того щоб узяти іншу ложечку, якої, до речі, поблизу ніде не було видно. Гнів палав, доки бідна винуватиця не почервоніла аж до п'ят.

Не рекомендується беззастережна відвертість і в медицині. Надто серйозний діагноз заведено повідомляти не хворому, а його близьким, хоча з поведінки оточення людина багато про що здогадується і хвилюється ще більше.

Останнім часом ухилятися від правди стало модним і в ділових стосунках. Про довготривалий пошук роботи значна частина наших співвітчизників знає вже не з газетних рубрик «Їхні звичаї», а з власного досвіду. Досить поширеним явищем у такому пошуку є невизначені відповіді роботодавця і нічим не обгрунтовані прохання подзвонити то через два, то через три тижні. Закінчуються такі переговори зазвичай заперечною відповіддю. Та чому не можна дати її одразу?

Свою точку зору з приводу поведінки людей у наведених ситуаціях висловлює психолог-консультант Державного центру розвитку сім'ї Центрального відділу реєстрації шлюбів Києва Віолета ЛЕВІНА:

— Згідно з етикетом, робити зауваження гостям неввічливо. Якщо у вас є певні ритуали у поводженні з посудом, іншими речами, краще попередити людей заздалегідь. Водночас міщанством вважається попередження на кшталт: «не торкайтеся цінних ваз», «не ходіть по килиму у взутті». Зручніше і вам, і гостям буде, якщо перед урочистостями ви приберете вази і згорнете килими. Пам'ятайте, що ви запросили людей не для того, щоб робити зауваження.

Виявляючи так звану медичну дипломатію, людину, на мою думку, позбавляють права бути інформованою про свій стан здоров'я і з урахуванням правдивої інформації спланувати подальше життя: можливо, закінчити якісь серйозні справи. Так, не всі можуть спокійно перенести цю правду, дехто і сам не захоче її чути. І все ж хворий повинен принаймні мати право вибору: за бажанням пацієнта, лікар має розповісти про дійсний стан його здоров'я.

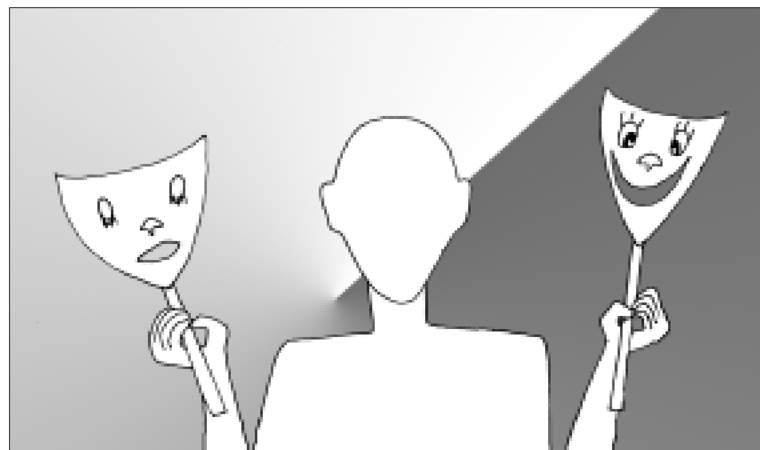

Стосовно третьої ситуації можу сказати, що в багатьох вітчизняних і закордонних фірмах після подання резюме можуть попросити залишити свої координати для того, щоб вам подзвонили. Дзвінка може й не бути: це означає, що ваших послуг не потребують. У разі, якщо вас просять передзвонювати знов і знов, незайво поцікавитися, для чого потрібні роботодавцеві ці два-три тижні. Крім того, не соромтеся спитати, чи є у вас шанси і які, наскільки ви влаштовуєте як працівник, наскільки — ні. Можливо, у цей момент роботодавець не в змозі оцінити ні ваших достоїнств, ні недоліків. Він хоче вам відмовити, але просто не знає, як це зробити (є люди, які не вміють казати «ні»). Тому намагайтеся якомога швидше з'ясувати ситуацію.

Тетяна КРОП.

Мал. Євгенії ВАСИЛЬЧЕНКО.

Краще мізерна допомога, ніж велике співчуття

Домашній адвокат

В якому розмірі та на який термін призначається державна допомога малозабезпеченим сім'ям?

Катерина АДАМОВА.

Горлівка Донецької області.

Рубрику веде юрисконсульт Наталія ХОМЕНКО.

На сьогодні розмір щомісячної державної соціальної допомоги визначається з урахуванням рівня забезпечення прожиткового мінімуму. Так, відповідно до ст. 5 Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям» розмір допомоги визначається як різниця між прожитковим мінімумом для сім'ї та її середньомісячним сукупним доходом. Однак у будь-якому разі розмір допомоги малозабезпеченим не повинен перевищувати 75 відсотків прожиткового мінімуму для сім'ї. На кожну дитину, яка входить до складу малозабезпеченої сім'ї, рівень забезпечення прожиткового мінімуму збільшується на 10 відсотків, а для кожної дитини, яка утримується матір'ю (батьком, усиновителем), які не перебувають у шлюбі, — на 20 відсотків. Державна соціальна допомога призначається на шість місяців. Самотнім особам, визнаним за результатами медико-соціальної експертизи непрацездатними, які не мають інших джерел до існування, така допомога може бути призначена на термін визнання особи непрацездатною. А самотнім, які досягли 65-річного віку і не мають інших джерел до існування, державна соціальна допомога може бути призначено довічно.

У підвальчику вночі

Темні алеї

На останньому засіданні Рівненського міськвиконкому було прийнято рішення про закриття двох комп'ютерних гральних залів підприємця П. Причина — численні порушення. На роботу одного з них у підприємця дозволу взагалі не було, тобто він практично був підпільним.

Саме до цього залу і нагрянула перевірка, бо у відповідні служби надійшло чимало скарг на його роботу. Представники служби у справах неповнолітніх міськвиконкому, співробітники міського відділу міліції та міськсанепідемстанції переконалися, що для тих сигналів були підстави. Хоча й роботу таких комп'ютерних залів за рішенням міськвиконкому із серпня минулого року в Рівному обмежено 22-ю годиною, тут і пізніше були ще четверо неповнолітніх та дорослі. Для ігор у нічний час сюди підійшло ще шестеро дітей. У невеличкому підвальному залі площею 25 квадратних метрів — вологого і спекотно: немає належної вентиляції, а працюють шістнадцять комп'ютерів, які розміщені у три ряди вздовж кімнати. Освітлення — одна лампочка, вікна забиті щитами з деревностружкових плит. Одне слово, назвати приміщення «залом» язик не повертається. До того ж у підвальчику господарює людина, позбавлена волі з іспитовим терміном.

Подейкують, що часто-густо в тому нелегальному підвальчику закривають на ніч дітей, які ладні сон і відпочинок поміняти на комп'ютерні ігри. І батьки заплющують на це очі... Допоки не станеться біда. Адже не таємниця, що багато дітей так втягнулися до комп'ютерних ігор, що заради них можуть пропускати уроки, витрачати гроші, які батьки виділяють їм на кишенькові витрати та обіди. У Рівному ще не забули трагедію, яка сталася саме через те, що старшокласник шукав гроші на відвідання аналогічного комп'ютерного залу. Він, сподіваючись знайти велику суму, що її люди відкладали на придбання житла, убив маму та бабусю свого однокласника...

Звичайно, цей випадок швидше виняток, ніж правило. І все-таки те, що діти готові в будь-який спосіб шукати гроші на цю розвагу, сидіти ночами у гральних залах, — сигнал для роздумів батькам, педагогам. Адже будь-яке захоплення добре, якщо воно в міру.

— Такі комп'ютерні зали поки що не мають статусу. Вони на стику грального бізнесу, підліткового клубу, закладу побуту, — розповідає депутат Рівненської обласної ради, заступник міського голови Рівного, педагог з більш як двадцятирічним стажем Світлана Богатирчук-Кривко. — Їх віднесено не до культури і не до освіти, а до закладів, що надають послуги, — побутових. Тим часом, оскільки ці зали відвідують переважно діти, то їх роботою, якщо мислити логічно, мусять цікавитися служби у справах неповнолітніх. У залах мали б працювати люди з педагогічною освітою. І це проблема не лише Рівного чи нашої області, а й усієї країни, бо такі клуби є скрізь. Та й ніхто не вивчав, який рівень ігрових програм у цих комп'ютерних залах, як вони впливають на психіку дитини.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

Мал. Євгенії ВАСИЛЬЧЕНКО.

Клітка для лелеки

Зате ми є одне в одного

Коли мені виповнилося 17 років, я зрозуміла: немає в моєму житті місця для чоловіків. Мабуть, не для кохання я була створена. І для себе вирішила, що ніколи не вийду заміж. Тільки ось з роками дуже хотілося народити дитину.

Після інституту знайшла високооплачувану роботу, а трохи згодом — і кандидата для здійснення своєї мрії. У чоловіки ця людина геть не підходила, але ось щоб бути біологічним батьком — варіант просто ідеальний.

Мені відомо, що багато хто засуджував і засуджує моє рішення: мовляв, у дитини має бути батько, має бути повноцінна сім'я. Але скажіть, невже краще, коли дитина зростатиме в ненависті? А саме таке почуття було в мене до всіх чоловіків.

Я народила дівчинку (дуже хотіла дочку). Виховую її сама і нітрохи не жалкую про вчинене. Ми з нею, як подруги: ділимося мріями, планами, разом ходимо по магазинах і розмовляємо на кухні допізна. Саме про це я й мріяла. І ніхто не може сказати, дивлячись на нас, що нам чогось бракує. Ми є одне в одного, і ми щасливі!

Наталя ЛЕВЧЕНКО.

Київ.

А як у них?

Як старенька вирішила стати мамою

Нещодавно в «Сім'ї» з'явилася рубрика «Клітка для лелеки». А численні листи читачів уже зробили її популярною. Одні пишуть про те, як здорово народити дитину. І байдуже, в скільки років ти на це наважилася. А інші, навпаки, переконані, що діти лише заважають. Одна літня пакистанка, найпевніше, поділяє точку зору перших. Куршид Бібі, так зовуть живу легенду Пакистану, завагітніла. Здавалося б — нічого дивного. Але ось тільки майбутній мамі вже виповнилося... 80 років. Як повідомляє місцева преса, стару жінку почав непокоїти біль у животі. Вона ж бо думала, що це вік нагадує про себе, а з'ясувалося — дала про себе знати вагітність. На превеликий подив чоловіка і лікарів, після численних медичних обстежень її стан було підтверджено.

Як розповіли пресі медики, сама Куршид Бібі занепокоєна своїм станом. Вона страшенно знітилася і почала нервувати, не уявляючи, як сказати про це онукам. Адже багато з них уже досить дорослі, щоб мати власних дітей.

Рівно 53 роки тому Куршид Бібі вийшла заміж за Ахмеда Діна. В них народилася дитина, але подружжя завжди мріяло про другу. Цікаво, що років два тому Ахмед Дін ходив до ясновидющого, котрий напророчив йому народження другого немовляти: тоді старенький не повірив пророцтву.

За словами лікарів, пологи будуть дуже складні, проте Куршид Бібі вирішила скоритися природі і ризикнути. Є також велика ймовірність появи на світ неповноцінної дитини, але батьків це не зупиняє: вони вірять, що їхня дочка або син народиться здоровою.

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Клуб «Суперкниги».
09.30 Крок до зірок.
10.05 Нова армія.
10.35 Територія безпеки.
11.00 Модна лінія.
11.25 Здоров'я.
11.50 Подорож у дитинство.
12.10 Аеросалон.
12.30 Сільський час.
13.20 Діловий світ. Тиждень.
13.45 Для тих, хто вдома.
14.05 Духовний вісник.
14.25 Перехрестя.
14.50 Новини.
15.00 Чемпіонат світу з автоперегонів «Формула-1». Гран-прі Франції.

КДРТРК

17.00 Оплески, оплески.
17.20 Музичні історії.
17.40 Архімісто.
18.00 До дня працівників Річфлоту «Європейський вибір Укррічфлоту».
18.05 Театральний Київ.

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

19.00 Новини.
19.15 Світ. Огляд.
19.40 Аудієнція.
20.00 Телевізійне шоу «Бінго Бум Лото».
20.40 Вечірня казка.
20.55 Лотерея «Кено».
21.00 «Вісті тижня» з М. Канішевським.
22.00 Футбольні діалоги.
23.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ. (НІЧНИЙ КАНАЛ)

01.25 Мюзик-бокс.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.00 Авторський проект О. Марченко «Імена».
10.55 Телефортуна.
11.40 Хай щастить.
12.25 Милосердя.
12.55 Родом з України. Соня Рікель.
13.35 Резонанс.

КАНАЛ «1+1»

07.00 Бокс по-справжньому. Майк Грант — Домінік Гуїнн.
08.00 Серіал «Вовочка».
08.55 Лото-забава.
14.00 Дісней. Мультсеріал «Міккі Маус та його друзі».
14.30 Дісней. Мультсеріал «101 далматинець».
15.00 Серіал «Агентство НЛС».
16.00 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Змова бешкетниць».
17.50 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Атака на «Королеву».
19.30 ТСН-епіцентр.
20.15 Аншлаг, аншлаг.
21.25 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Самітник».
23.10 Бокс по-справжньому. Майкл Грант — Домінік Гуїнн.
00.20 Худ.фільм «Демони війни».

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

06.05 Серіал «Королева мечів».
06.50 Дискавері.
07.50 Мультсеанс.
08.15 Худ.фільм «Космічний «Джем».
09.45 Академія сміху.
10.20 Прокинься і співай.
11.10 Караоке на майдані.
11.50 Все для тебе.
12.25 Мелорама.
13.05 Інтелект-шоу LG-Еврика.
13.55 Худ.фільм «Сім наречених єфрейтора Збруєва».
15.45 Жива природа.
16.45 Моя сім'я.
17.35 Худ.фільм «Мортал Комбат».
19.20 Джентльмен-шоу.
20.00 Інформаційно-аналітична програма «Подробиці тижня».
20.50 КВН. Найкращі ігри.
23.10 Сплеск культури?
00.00 Худ.фільм «Перекид».
02.05 Королівські секрети.
02.40 Худ.фільм «Кінець літа».
04.20 Худ.фільм «Сім наречених єфрейтора Збруєва».

ICTV

05.10 Худ. фільм «Рикошет».
07.00 Серіал «Мисливиці».
07.50 Мультсеріал «Мовільські таємниці».
08.15 Серіал «Найгірша відьма».
08.45 Худ.фільм «Амазонія».
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.25 Коронна страва.
11.15 Квартирне питання.
11.55 Галопом по європах.
12.45 Факти. День.
13.00 Україна енергетична.
13.40 Худ.фільм «Зроблено в Америці».
15.45 Худ.фільм «Чого хочуть жінки».
18.10 Серіал «Псі-фактор».
18.45 Факти. Підсумок дня.
19.05 Худ. фільм «Приборкувачка тигрів».
21.05 Худ. фільм «Вільне падіння».
23.00 Автопарк. Парк автомобільного періоду.
23.35 Спортпрогноз.
23.40 Штрафний удар.
00.00 ДКТ представляє. Світ комп'ютера.
00.35 Кентавр.
00.55 Серіал «Псі-фактор». Мовлення на Київ і область
01.45 Худ. фільм «Можлива причина».
03.35 Худ. фільм «Амазонія».

СТБ

07.05 Цілком таємно.
07.50 Серіал «Суто англійські вбивства».
09.10 Ні хвоста, ні луски.
09.30 М-стиль.
10.00 «На перший погляд». Крим.
10.25 Худ. фільм «Джек і бобове дерево».
12.20 Дім.
13.10 Худ. фільм «На Дерибасівській гарна погода, на Брайтон-Біч ідуть дощі».
15.00 Колія.
15.20 Худ. фільм «Дикі грізлі».
17.10 «Перехоплення» з М. Фоменком.
18.00 Автостиль.
18.30 Худ. фільм «Леді Гамільтон: між безчестям і коханням».
20.30 Бізнес-студія.
21.15 Дім.
22.20 Худ. фільм «Безсмертні».
00.25 Худ. фільм «Жінки за гратами».
02.25 «Перехоплення» з М. Фоменком.

НОВИЙ КАНАЛ

07.45 Церква Христова.
08.05 Телепузики.
08.30 Мультсеріал «Седрік».
09.00 Серіал «Біттлборги».
09.25 Серіал «Нові пригоди сімейки Аддамсів».
10.00 «3х4». Найкумедніше домашнє відео.
10.40 Мультфільм «Жив собі пес».
10.50 Худ.фільм «Як Флінн».
12.40 Худ. фільм «Балада про шляхетного лицаря Айвенго».
14.25 Худ. фільм «Сплеск».
16.40 Худ. фільм «Американка».
18.30 Спецрепортер.
19.00 Худ. фільм «Люба, я зменшив дітей».
21.05 Худ. фільм «Іствікські відьми».
23.15 Гол!
00.10 Худ. фільм «Правдива віра».
02.10 Худ.фільм «Американка».
03.40 Худ. фільм «Іствікські відьми».
05.30 Худ.фільм «Балада про шляхетного лицаря Айвенго».

ГРТ

07.00 Новини.
07.15 Серіал «Вавилонська вежа».
09.00 Новини (із субтитрами).
09.15 Слідство веде Колобков.
09.35 «Єралаш».
09.55 Дог-шоу.
10.40 Комедійний коктейль.
11.10 Розумниці і розумники.
12.00 Непутні нотатки з Д. Криловим.
12.15 Доки усі вдома.
13.00 Новини (із субтитрами).
13.10 У світі тварин.
13.55 «Єралаш».
14.10 Хто хоче стати мільйонером?
15.00 «Великі батьки». К. Фурцева.
15.40 Клуб мандрівників.
16.15 Худ. фільм «Щасти вам, панове!».
18.10 КВН-2003. Прем'єр-ліга.
20.00 Години.
21.25 Концерт «Авторадіо — 10 років».
23.35 Бокс. Свен Оттке — Байрон Мітчел.
00.30 Худ. фільм «Декілька любовних історій».
02.00 Серіал «Вавилонська вежа».

РТР

05.00 Худ.фільм «Принц-самозванець».
06.30 Мультфільм «Контакт».
06.40 Мультсеріал «Джекі Чан».
07.20 Російське лото.
08.05 ТБ «Бінго шоу».
08.35 Вісті — Москва.
09.15 Містечко.
09.45 Худ.фільм «Привід із шофером».
11.15 Навколо світу.
12.05 Діалоги про тварин.
13.00 Вісті.
13.20 Світ на межі.
13.50 Кімната сміху.
14.55 Чемпіонат світу з автоперегонів у класі «Формула-1». Гран-прі Франції.
17.00 Худ. фільм «Кістки і собаки».
19.00 Вісті тижня.
20.10 Худ. фільм «Термінатор. Судний день».
22.50 Худ. фільм «Формула 51».
00.50 Худ. фільм «Безмовний гнів».
02.35 Серіал «Сім днів».
03.25 Канал «Євроньюс».
04.00 Вісті.
04.15 Канал «Євроньюс».

НТБ

05.00 Худ. фільм «Адмірал Нахімов».
06.30 Полундра!.
07.00, 11.00, 15.00 Сьогодні.
07.20 Серіал «Блакитне дерево».
08.20 Док. фільм «Архітектор мрії».
08.50 Куля удачі.
09.20 Серіал «Любов удівця».
10.15 Рослинне життя.
10.50 Граємо в «Кено».
11.15 Вплив.
12.00 Худ. фільм «Ринг».
13.50 Смачні історії.
14.05 Своя гра.
15.20 Жіночий погляд.
15.55 Ви будете сміятися!
16.05 Історії мисливця за крокодилами.
16.40 Худ.фільм «Рядовий Бенджамін».
18.50 Серіал «Агент національної безпеки».
20.00 Нещодавно.
21.30 Худ. фільм «Танок-спалах».
23.30 Серіал «Безсмертний».

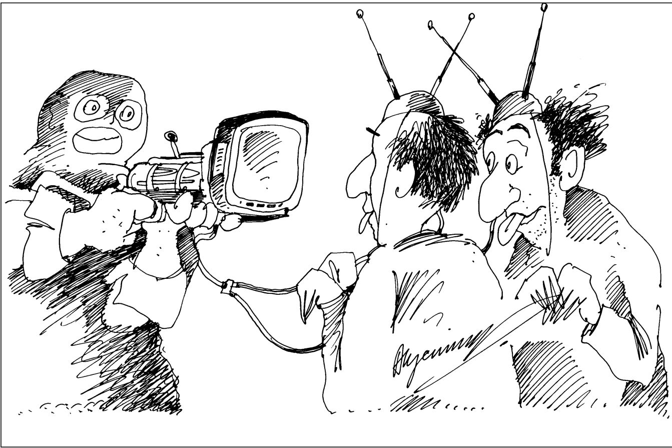

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Програма друкується з електронної версії, наданої газетою «Говорить і показує Україна».

у **МОРІ** інформації серед дрібної рибинки і риби великої телебачення — **КАШАЛОТ**

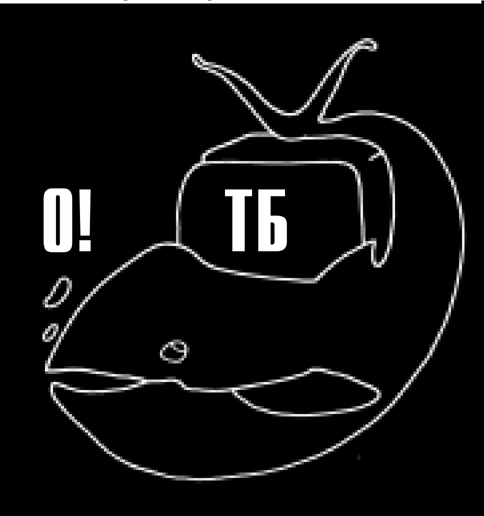

ПРОГРАМА ТЕЛЕБАЧЕННЯ НА 30 ЧЕРВНЯ — 6 ЛИПНЯ

Сімейне життя у «33 квадратних метрах»

«33 квадратні метри» — знаменитий твір ОСПішників, вічний, як сімейне життя, знову повертається в ефір каналу «1+1».

Програму було придумано в 1996 році. Її автори — екс-«кавеенники» з різних команд. Уперше вони зібралися разом 1994-го, тоді і сформувався творчий колектив «ОСП». Сьогодні основна бойова «п'ятірка» захоплення глядацьких симпатій — Тетяна Лазарєва, Сергій Білоголовцев, Павло Кабанов, Михайло Шац і Андрій Бочаров. Що означає «ОСП», точно не знає ніхто. Це може бути «Обряды. Свадьбы. Похороны» чи «Отдел специальных проектов». Надто дотепні глядачі програми постійно пропонують свої варіанти: «Опять стакан пустой», «Очень смешная передача» тощо.

Жарти в програмі «33 квадратні метри» придумували всі — актори-ведучі, редактура і сценаристи. А над самим сценарієм кожної з програм працює спеціальна творча група під орудою А. Бочарова. В «33 квадратних метрах» перед глядачами розгортається панорама звичайного життя звичайної сім'ї. Ця програма — чергове підтвердження знаменитого вислову про те, що «Усе життя — театр, усі люди в ньому — актори». А хто не актор, той — актриса. Хто ж вони, дійові особи і виконавці цієї сімейної драми, котра розгортатиметься на очах у подивованої публіки з вівторка по п'ятницю в ефірі «1+1», починаючи з 1 липня?

На знімку: солістка і героїня комедійного серіалу «33 квадратні метри» Тетяна Лазарєва.

АНОНСИ

Веселий Великдень

ICTV, понеділок, 19.15

Софі Марсо

Комедія. Бельмондо в ролі 50-річного, але ще дуже міцного ловеласа. Він — успішний архітектор і багатий бізнесмен, який увесь вільний час віддає численним коханкам. Напередодні Великодня потрапляє в дуже смішну історію. Порушивши свій твердий принцип (він страшенно боїться дружини), приводить додому молоденьку дівчину, яка посварилася зі своїм хлопцем. А дружина вилетіти не змогла і повернулася з аеропорту. Чоловік представляє гостю своєю дочкою, а дружина не тільки вірить, а й починає брати найживавішу участь у долі дівчини. Обігрується ця ситуація із запалом — навіть справжня мама приїжджає.

Реж. Жорж Лотнер. У ролях: Жан-Поль Бельмондо, Софі Марсо, Мішель Бон, Флора Альберті, Лаура Баллард, Шарль Бертоні.

Тріт Вільямс

Заміна 3: переможець отримує все

ICTV, четвер, 19.15

Бойовик. Найманець Карл Томассон утікає з полону, куди він потрапив під час чергової операції. На волі Карл має виконати передсмертне прохання свого друга: розшукати його дочку Ніколь і передати їй медальйон батька. Але просте доручення виявляється зовсім непростим... Пошуки приводять його до Східно-Атлантичного коледжу, де Ніколь працює вчителькою. Напередодні її жорстоко побили за відмову незаслужено ставити добрі оцінки. Поки Ніколь перебуває в лікарні, Карлу доводиться піти на її місце...

Реж. Роберт Редлер. У ролях: Тріт Вільямс, Девід Дженсен, Барбара Джейн Римс, Брайан Сімпсон, Джефф Дженсен, Ребекка Стааб.

Шерилін Фенн

Фатальний інстинкт

Канал «1+1», вівторок, 08.20,

Поліцейський Нед Рейвін злочинців ловить, а потім у суді сам їх і захищає. Але постійно втручається активна компанія: зрадлива дружина Лана, вірна секретарка Лора, любострасна жінка-вамп Лола тощо.

Реж. К. Райнер. У ролях: Ш. Фенн, К. Неллiган.

Єгор Михалков-Кончаловський

Самітник

Канал «1+1», неділя, 20.45

Студентка філфаку Ганна знайомиться зі своїм кумиром —найзагадковішим письменником сучасності Костянтином Стрілецьким. Він закохується у свою шанувальницю. Але невдовзі Аня розуміє, що її коханий приховує якусь страшну таємницю...

Реж. Є. Михалков-Кончаловський.

ПОНЕДІЛОК, 30 червня

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ
06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Одвічні істини.
09.15 Худ.фільм «Золоте курча».
10.40 Мультфільм на замовлення.
11.15 З днем народження, Артек!
11.45 Л. Нечипорук. "Пісні моєї долі». Частина 1.
12.30 Худ.фільм «Подружка моя».
13.50 Л. Нечипорук. "Пісні моєї долі». Частина 2.
14.35 Надзвичайна ситуація.
15.00 Новини.
15.15 Для тих, хто вдома.
15.35 Мистецький тижневик «Дзеркало».
16.10 Парламент.

КДРТРК

17.00 За київським часом.
17.20 Що день наступний нам готує?
17.35 Конкурент.
18.00 Україна: день за днем.
18.50 Медичний центр «Довіра».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

19.00 Новини.
19.10 Вікно в Америку.
19.25 П'ять одкровень Тараса Петриненка.
20.00 Серіал «На вістрі ножа».
20.50 Вечірня казка.
20.55 Лотерея «Кено».
21.00 Новини.
21.40 Ракурс.
21.50 Прем'єра. «Волинь. Знак біди». Частина 1.
22.40 Євробачення.
23.00 ТРК «Ера».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ
УТ-2

10.10 Зірки, на сцену!
10.55 У світі хороших новин.
11.25 «Таланти твої, Україно!». Звіт майстрів мистецтв та художніх колективів Тернопільської області. Частина 1.
12.20 Фільм «Страшний сон». Із циклу «Незнана Україна». Частина 2.
13.05 «Таланти твої, Україно!». Звіт майстрів мистецтв та художніх колективів Тернопільської області. Частина 2.

КАНАЛ «1+1»

07.00 Серіал «Агентство НЛС».
08.10 Худ.фільм «Хлопчики й дівчатка».
14.00 КВН. Українська ліга.
15.20 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Життя як цирк».
17.45 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Хлопці не плачуть».
19.30 ТСН.
20.00 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Універсальний солдат».
21.55 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Основний інстинкт».

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ
06.05 Худ.фільм «Мордочка».
07.50 Сміхопанорама.
08.30 Худ.фільм «Історія про принцесу-пастушку та її вірного коня Фалладу».
10.00 Хто крайній?
10.30 Жива природа.
11.30 Худ.фільм «Шакал».
13.35 Велике прання.
14.30 Худ.фільм «Зіронько моя ясна».
16.15 Афера.
17.10 Концерт "Здрастуй, літо!».
18.55 Серіал «Сезон полювання-2».
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.30 Серіал « Далекобійники».
21.40 Серіал «Закон».
22.45 «Кінотавр».
23.25 Команда «Еквітес».
00.20 Проект-F.
01.00 Серіал «Свобода».
02.10 Серіал «Сезон полювання-2».
03.05 Худ.фільм «Під тиском».
04.25 Худ.фільм «Зіронько моя ясна».

ICTV
05.00 Худ.фільм «Бідна Маша».
07.30 Мультфільми.
08.05 Худ.фільм «Вище райдуги».
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
11.05 Худ.фільм «Полонянка райських кущів».
12.45 Факти. День.
13.00 Худ. фільм «Помилково звинувачений».
14.40 Мультсеріал «Собаки-пожежники».
15.05 Мультсеріал «Екстремальні каченята».
15.35 Мультсеріал «Гей, Арнольде!».
16.05 Мультсеріал «Закинуті у космос».
16.35 Мультсеріал «Чудові супер-сумо».
17.05 Худ.фільм «Повелитель звірів. Око Браксуса».
18.45 Факти. Вечір.
19.05 Погода.
19.15 Худ. фільм «Веселий Великдень».
21.15 Комедійний квартет.
22.00 Худ.фільм «Падіння».
00.15 Худ.фільм «Маленькі смертельні секрети».
02.10 Худ.фільм «Викриття».

Мовлення на Київ і область

03.45 Худ. фільм «В'язень замку Іф». 1 серія.

СТБ
07.05 Худ. фільм «Джек і бобове дерево».
08.45 Маски-шоу.
09.15 Худ. фільм «Дім, який побудував Свіфт».
11.55 Худ. фільм «Гойя в Бордо».
13.50 Худ. фільм «Мусульманин».
15.55 Худ. фільм «Міст часу».
17.50 Рослинне життя.
18.25 Маски-шоу.
19.00 «Вікна». Новини+спорт.
19.20 Худ. фільм «Янгол-охоронець».
21.15 Худ. фільм «Крижане серце».
23.10 Перлини сезону.
01.00 Ні пуху ні пера.
01.25 Худ. фільм «Німий крик».

НОВИЙ КАНАЛ
08.00 Телепузики.
08.25 Мультсеріал «Седрік».
08.55 Серіал «Біттлборги».
09.25 Серіал «Кібердівчина».
09.55 Мультфільм «Вук».
11.15 Худ.фільм «Денніс-мучитель».
12.50 Легкі новини.
13.05 Худ.фільм «Сім стариків і одна дівчина».
14.45 Худ.фільм «Охоронець Тесс».
16.35 Худ.фільм «Спортлото-82».
18.30 Репортер.
19.00 «Вікна» із Д. Нагієвим.
19.55 Худ.фільм «Внутрішній космос».
22.05 Худ. фільм «Прокляття Вавлєва».
23.35 Легкі новини.
23.55 Худ.фільм «Портрет пристрасті».
01.30 Служба розшуку дітей.
01.35 Спецрепортер.
01.55 «3х4». Найкумедніше домашнє відео.

ГРТ
07.00 Новини.
07.05 Телеканал «Добрий ранок».
08.00 Новини.
08.15 Телеканал «Добрий ранок».
09.05 Серіал «Інспектор Деррік».
10.05 Смак.
10.30 Подорож натураліста.
11.00, 14.00, 17.00 Новини (із субтитрами).
11.15 Велике прання.
12.10 Серіал «Гуртожиток».
12.40 Худ. фільм «Скарга».
14.15 Серіал «Сезон полювання — 2».
15.20 Доки усі вдома.
15.55 Серіал «Петербурзькі таємниці».
17.20 Велике прання.
18.20 Сміхопанорама.
19.00 Чекай мене.
20.00 Час.
20.40 Худ. фільм «За лаштунками».
21.45 Хто хоче стати мільйонером?
22.40 Худ. фільм «П'ятий кут».
23.45 Формула влади. Президент Румунії.
00.10 Нічний «Час».
00.40 Сканер.
01.05 Апологія.
02.00 Серіал «Петербурзькі таємниці».

РТР
04.45 Добрий ранок, Росіє!
07.45 Худ. фільм «Ейр Америка».
09.45 Вісті. Чергова частина.
10.00 Вісті.
10.20 Коротке замикання.
11.20 Вісті тижня.
12.15 Експертиза.
12.30 Вісті — Москва.
13.00 Вісті.
13.20 Що хоче жінка.
14.10 Серіал «Московські вікна».
15.15 Серіал «Прості істини».
15.45 Експертиза.
16.00 Вісті.
16.20 Вісті. Чергова частина.
16.50 Дорожній патруль.
17.05 Вісті-спорт.
17.20 Вісті-Москва.
17.50 Серіал «Комісар Рекс».
18.50 Вісті. Чергова частина.
19.00 Вісті.
19.30 Вісті — Москва.
19.50 Добраніч, малюки!
19.55 Серіал «Пейзаж з убивством».
21.00 Серіал «Марш Турецького».
22.00 Вісті.
22.20 Худ. фільм «Погані гени».
00.30 Футбол Росії.
01.00 Худ.фільм «Даун Хаус».
02.25 Дорожній патруль.
02.35 Канал «Євроньюс».
03.50 Вісті. Чергова частина.
04.00 Вісті.
04.15 Канал «Євроньюс».

НТБ
05.00 Ранок на НТБ.
07.50 Серіал «Клан Сопрано».
09.00 Сьогодні ранком.
09.25 Нещодавно.
11.00, 14.00, 16.00, 18.00, 23.30 Сьогодні.
11.30 Країна порад.
12.35 Серіал «Агент національної безпеки».
13.45 Кримінал.
14.35 Принцип доміно.
16.30 Серіал «Швидка допомога-2».
17.20 Увага. Розшук!.
18.35, 22.15 Серіал «Вулиці розбитих ліхтарів».
19.50 Серіал «Далекобійники».
21.00 Країна і світ.
21.30 Серіал «Секс у великому місті».
23.50 Гордон.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

СУБОТА, 5 липня

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ
06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Одвічні істини.
09.15 Зірки, на сцену!
09.45 Дитяча лінія.
10.10 Автопілот.
10.30 Інновація.
10.50 Подружки.
11.25 Хто в домі хазяїн?
11.50 Характер.
12.20 Панорама.
12.40 Край.
13.00 Антракт з А. Солов'яненком.
13.35 Милосердя.
14.00 Для тих, хто вдома.
14.15 Реліквії та храми України.
14.20 Серіал «Легенди футболу». «Фігу».
15.00 Новини.
15.15 Не все так погано.
15.45 Серіал «Легенди футболу». «Клюйверт».
16.20 Новини Європи.

КДРТРК

17.00 За київським часом.
17.15 На своїй землі.
17.40 З поверненням.
18.05 Фольклорама.
18.25 Ліки майбутнього.
18.45 Пані, панночка, панянка.

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

19.00 Новини.
19.10 Худ.фільм «Попереднє затримання».
20.35 Вечірня казка.
20.40 Лотерея «Суперлото», «Кено».
20.50 Мегалот.
21.00 Новини.
21.45 Авторський проект О. Марченко «Імена».
22.30 У світі хороших новин.
22.50 Служба розшуку дітей.
23.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)

01.25 Еготера.
01.45 Асоціація професійних видів єдиноборств представляє...

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ
УТ-2

10.10 Від сузір'я до сузір'я.
10.35 Чітко і ясно. З любов'ю.
11.20 Пенсійна реформа.
12.05 Естрадна прем'єр-ліга.
12.45 Надзвичайна ситуація.
13.20 Людина і закон.

КАНАЛ «1+1»

07.00 Серіал «Московські вікна».
08.00 Худ. фільм «Місто щастя — штат Техас».
14.00 Дісней. Мультсеріал «Міккі Маус та його друзі».
14.30 Дісней. Мультсеріал «101 далматинець».
15.00 Серіал «Прогулянки з динозаврами».
15.45 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Гонки «Гарматне ядро».
17.45 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Рот на замку».
19.30 ТСН.
20.00 Кімната сміху.
21.05 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Повернення немає».
23.10 Худ.фільм «Потанцюймо?».

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ
06.05 Серіал «Королева мечів».
06.50 Мультсеанс.
07.10 Містечко.
07.40 Моя сім'я.
08.25 Планета здоров'я.
09.00 Смачно з Борисом Бурдою.
09.40 Бадьорого ранку!
10.20 Камера сміху.
10.55 Хто крайній?
11.25 Дискавері.
12.30 Перехрестя кохання.
13.30 Худ.фільм «Космічний «Джем».
15.00 Худ.фільм Практика геноциду».
15.35 Серіал «Коломбо».
17.20 Академія сміху.
17.55 Ф.Киркоров, В.Леонтьєв, Л.Доліна у ювілейному концерті М.Танича.
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.30 Худ.фільм «Обіцянка».
22.50 Худ.фільм «Загублені у космосі».
01.10 Перша експедиція.
02.20 Худ.фільм «Обіцянка».
04.15 Великі романи XX століття.
05.10 Мультфільм для дорослих.

АНОНС

Чого хочуть жінки
ICTV, 19.05

Комедія. Питання, яке турбує всіх чоловіків, мабуть, з того моменту, як з ребра першого чоловіка Адама було створено прародительку всього людства Єву. Відповідь ще не знаходив жоден з представників сильної половини людства (адже самі жінки рідко знають її). Але плейбою Ніку Маршаллу пощастило, якщо можна так сказати про людину, з якою трапився нещасний випадок, внаслідок якого він набув вміння читати думки осіб жіночої статті (від своєї нової начальниці до маленького собачки). Саме за допомогою цього подарунка долі Нік хоче відновити своє становище в рекламному агентстві, яке значно погіршилося з появою його нової начальниці, котра фактично зайняла місце, на яке претендував цей улюбленець жінок. Але на заваді здійснення його підступних планів стає, звичайно ж, кохання.

Реж. Ненсі Мейєрс. У ролях: Мел Гібсон, Хелен Хант, Кімберлі Лайон, Маріса Томей, Елан Олда, Ешлі Джонсон, Лорен Холлі, Бетт Мідлер.

Хелен Хант

Мел Гібсон

ICTV
05.00 Худ. фільм «Тріумф кохання».
06.50 «Перехрестя».
07.30 Повернення. З документального циклу «Європа».
08.00 Мультсеріал «Мовільські таємниці».
08.25 Серіал «Найгірша відьма».
08.50 Мультфільм «Денніс-мучитель».
10.15 Автопарк. Парк автомобільного періоду.
11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.45 Худ.фільм «Пі Джей — приватний детектив».
12.45 Факти. День.
13.00 ДКТ представляє. Світ комп'ютера.
13.40 Худ.фільм «Дайте нам чоловіків».
15.20 Худ. фільм «Смертельна гра».
17.00 Галопом по європах.
17.45 Серіал «Псі-фактор».
18.45 Факти. Підсумок дня.
19.05 Худ. фільм «Чого хочуть жінки».
21.30 Худ.фільм «Рикошет».
23.30 Сторінками тележурналу «Плейбой».
23.55 Худ. фільм «Таємні гріхи».
01.40 Худ. фільм «Вільне падіння».

Мовлення на Київ і область

03.20 Худ.фільм «Зроблено в Америці».

СТБ
06.55 Рослинне життя.
07.25 Час «К».
07.50 Серіал «Суто англійські вбивства».
08.45 Серіал «Вогняна пустеля».
09.45 Домовий.
10.00 Ви практично здорові.
10.25 Док. серіал «Світ дикої природи».
10.55 Муз. фільм «Весілля сойок».
12.20 Дім.
13.20 Живе кіно.
13.40 Експансія.
14.00 Рейс.
14.20 Худ. фільм «Усім спасибі!».
16.05 Цілком таємно.
16.55 Серіал «Суто англійські вбивства».
19.00 «Вікна». Новини.
19.20 Худ. фільм «На Дерибасівській гарна погода, на Брайтон-Біч ідуть дощі».
21.15 Дім.
22.15 Худ. фільм «Відплата».
00.05 Худ. фільм «Пурпурова діва».

НОВИЙ КАНАЛ
08.00 Телепузики.
08.25 Мультсеріал «Седрік».
08.55 Серіал «Біттлборги».
09.25 Серіал «Кібердівчина».
09.55 Посміхніться. Вас знімають!
10.30 За гроші.
11.10 Мультфільм «Пес у чоботях».
11.55, 13.35 Худ.фільм «За сімейними обставинами». 1,2 серії.
13.15 Запитайте у лікаря.
15.00 Худ. фільм «Великі канікули».
16.40 Худ. фільм «Аве, Цезар».
18.30 Репортер.
19.00 Худ. фільм «Сплеск».
21.10 Худ. фільм «Вірус».
23.15 Худ. фільм «Крик-3».
01.30 За гроші.
02.00 Худ. фільм «Аве, Цезар».
03.30 Худ.фільм «Вірус».
04.55 Худ.фільм «За сімейними обставинами».

ГРТ
07.00 Новини.
07.15 Серіал «Вавилонська вежа».
09.00 Новини (із субтитрами).
09.15 Грай, гармонь улюблена!
09.55 «Єралаш».
10.00 Здоров'я.
10.50 Поле чудес.
11.50 Смак.
12.15 Сміхопанорама.
13.00 Новини (із субтитрами).
13.10 Подорожі натураліста.
13.45 Худ. фільм «Маестро-злодій».
15.05 Людина і закон.
15.55, 17.15 Серіал «Дронго».
17.00 Новини.
18.20 Жарт за жартом.
19.00 Хто хоче стати мільйонером?
20.00 Час.
20.30 Криве дзеркало.
22.10 Худ. фільм «Ультиматум».
23.35 Концерт Лоліти «Шоу розлученої жінки».
01.00 Худ. фільм «Літо, що обпікає,».
02.20 Серіал «Вавилонська вежа».

РТР
05.00 Муз. фільм «Пісні моря».
06.25 Фільм «Оперблок».
07.05 Студія «Здоров'я».
07.40 Золотий ключ.
08.00 Спортивна програма.
08.25 Військова програма.
08.45 Ранкова пошта.
09.20 «Сто до одного». Телегра.
10.15 Сам собі режисер.
11.15 У пошуках пригод.
12.10 Клуб сенаторів.
13.00, 19.00 Вісті.
13.20 Худ. фільм «Вона вас кохає».
15.00 Худ. фільм «Дикунка».
17.00 Моя сім'я.
18.00 Аншлаг.
19.00 Вісті.
19.20 Худ. фільм «Поле бою».
21.45 Худ. фільм «Вампір у Брукліні».
23.50 Худ.фільм «Особа французької національності».
01.25 Чемпіонат світу з автоперегонів у класі «Формула-1». Гран-прі Франції.
02.40 Серіал «Клоун».
03.25 Канал «Євроньюс».
04.00 Вісті.
04.15 Канал «Євроньюс».

НТБ
05.35 Худ.фільм «Північна зірка».
07.00, 11.00, 15.00 Сьогодні.
07.20 Серіал «Блакитне дерево».
07.55 Без рецепта.
08.30 Весь Жванецький.
09.05 Кулінарний поєдинок.
10.00 Квартирне питання.
10.50 Лото «6 із 49».
11.15 Професія — репортер.
11.45 Служба порятунку.
12.15 Худ. фільм «Коли запізнюєшся до загсу...».
14.05 Своя гра.
15.20 Жіночий погляд.
16.05 Худ.фільм «Чернець».
18.05 Новітня історія.
18.50 Серіал «Агент національної безпеки».
20.00 Особистий внесок.
21.00 Худ.фільм «Досьє «Пелікан».
23.50 Усе одразу!
00.25 Худ. фільм «Побачення на одну ніч».

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Ситуація.
09.20 Одвічні істини.
09.30 Мультфільм «Пляма».
10.05 Для тих, хто вдома.
10.20 Служба розшуку дітей.
10.25 Мультсеріал «Тристан та Ізольда».
11.00 Новини.
11.20 Для тих, хто вдома.
11.35 «Цей таємничий світ» з А. Дмитруком.
11.55 Служба розшуку дітей.
12.00 «На хвилях Світязя». Частина 3.
12.30 Закон є закон.
12.35 У світі єдиноборств.
15.00 Новини.
15.20 Для тих, хто вдома.
15.45 «Десять років на варті економіки». Частина 4.
16.15 Надвечір'я.
16.50 Закон є закон.

КДРТРК

17.00 За київським часом.
17.15 Конкурент.
17.40 Приймальня столичної влади.
18.10 Шлях до успіху.
18.30 За київським часом.

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

19.00 Новини.
19.10 Фаза.
19.25 Діловий світ.
19.35 Саме той.
20.00 Прем'єра. «Волинь. Знак біди». Частина 4.
20.35 Щоденник сесії Верховної Ради України.
20.45 Вечірня казка.
20.55 Лотерея «Кено».
21.00 Новини.
21.30 Євробачення.
22.30 «Наголос» з М. Погребинським.
23.00 ТРК «Ера».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.00 КВН-2003. Прем'єр-ліга.
11.35 Щоденник сесії Верховної Ради України. УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
11.50 Прем'єра. «Україна і Світ музики». Передача 3.
12.10 Хай світ пізнає Україну.
13.00 Право.
13.35 Абетка безпеки.
13.40 Служба розшуку дітей.
13.50 Ситуація.

КАНАЛ «1+1»

07.00 Серіал «Московські вікна».
08.00 ТСН.
08.20 Серіал «Маросейка, 12».
14.00 Серіал «Дні нашого життя».
14.55 Серіал «Московські вікна».
15.45 Останній герой-2.
16.55 Серіал «33 квадратні метри».
17.30 Серіал «Громадянин начальник».
18.35 Серіал «Всі жінки — відьми».
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.10 Прихована камера.
21.10 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Як по канату».
23.15 Док. фільм «10 років ми з тобою». (10 років мобільного зв'язку в Україні).
23.40 «Аргумент кіно» представляє. Худ.фільм «Колір пурпуровий».

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новини.
06.05 Мультфільм.
06.20 Молодіжний мультзбірник «Масяня».
06.25 Камера сміху.
07.05 Худ.фільм «Таємниця Артура Еванса».
07.40 Мультфільм.
08.15 Серіал «Закон».
09.25 Серіал «Зупинка за вимогою».
10.35 Уроки гарної поведінки.
10.55 Планета тварин.
12.15 Інтелект-шоу «LG-Еврика».
13.10 Серіал «Есмеральда».
13.55 Велике прання .
14.50 Все для тебе.
15.25 Серіал «Далекобійники».
16.30 N-кілометр.
16.45 Серіал «Ізабелла».
17.40 Серіал «Зупинка за вимогою».
18.50 Серіал «Сезон полювання-2».
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.30 Худ.фільм «Чоловічий характер, або Танго над прірвою-2»
22.35 Худ.фільм «Пальметто».
00.40 Худ.фільм «П'ятниця, 13-те-8».
03.40 Великі романи XX століття.
03.55 Худ.фільм «Чоловічий характер, або Танго над прірвою-2».
05.35 Мультфільм для дорослих.

ICTV

05.00 Ранкова музика.
05.40 Серіал «Династія».
06.30 Служба розшуку дітей.
06.35 300 сек/год.
06.45 Мультсеріал «Кліффорд».
07.15 Мультсеріал «Собаки-пожежники».
07.45 Факти. Ранок.
07.55 Ділові факти.
08.15 300 сек/год.
08.20 Каламбур.
08.55 Факти. Ранок.
09.25 Худ.фільм «Про Вітю, Машу і морську піхоту».
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.45 Худ.фільм «Тріумф кохання».
12.45 Факти. День.
13.00 Худ. фільм «Заміна-3. Переможець отримує все».
14.55 Мультсеріал «Собаки-пожежники».
15.20 Мультсеріал «Дивні близнюки».
15.50 Мультфільм «Денніс-мучитель».
17.15 Серіал «Чудернацька наука».
17.45 Серіал «Ві-Ай-Пі».
18.45 Факти. Вечір.
19.15 Худ. фільм «Смертельна гра».
21.00 Каламбур.
21.45 Факти. Підсумок дня.
22.05 Спорт.
22.15 Погода.
22.20 Худ. фільм «Джек Рід. Пошук справедливості».
00.15 Сторінками тележурналу «Плейбой».
00.45 Худ. фільм «Пі Джей — приватний детектив». Мовлення на Київ і область
02.40 Худ. фільм «Таємні гріхи». Серіал «Псі-фактор».

СТБ

06.35 Рослинне життя.
07.05 Серіал «Міреллі з любов'ю».
08.00 «Вікна». Бізнес.
08.25 Маски-шоу.
09.00 «Вікна». Столиця.
09.10 «На перший погляд». Португалія.
09.35 Серіал «Чортеня».
10.35 Серіал «Вогняна пустеля».
11.35 Дім.
12.35 Серіал «Ольга Сергіївна».
14.00 «Вікна». Новини.
14.20 Серіал «Петербурзькі таємниці».
15.25 Серіал «Міреллі з любов'ю».
16.25 «Вікна». Кримінал.
16.35 Серіал «Жулі Леско».
17.40 Рослинне життя.
18.15 «Вікна». Столиця.
18.25 Маски-шоу.
19.00 «Вікна». Новини+спорт.
19.30 Серіал «Вогняна пустеля».
20.30 Час «К».
21.00 Дім.
22.00 Худ. фільм «Чорний янгол».
23.00 «Вікна». Опівночі.
00.05 Серіал «Жулі Леско».
01.10 Худ. фільм «Відплата».
02.50 «Вікна». Кримінал.

НОВИЙ КАНАЛ

07.05 Телепузики.
07.35 Мультсеріал «Оггі і кукарачі».
08.10 Серіал «Дикий янгол».
09.10 Серіал «Кобра-11».
10.00 Серіал «Неш Бріджес».
11.20 Худ.фільм «По той бік рифу».
13.00 «Вікна» із Д. Нагієвим.
13.55 Серіал «Текіла і Бонетті».
14.55 Худ. фільм «Невгамовні».
15.20 Мультсеріал «КітПес».
15.40 Мультсеріал «Оггі і кукарачи».
16.05 Мультсеріал «Злюки бобри».
16.35 Мультсеріал «Сакура».
17.05 Серіал «Баффі — переможниця вампірів».
18.00 Серіал «Дикий янгол».
19.00 Репортер.
19.20 Погода.
19.30 Тягар грошей.
20.30 Худ. фільм «Мішень, що біжить».
22.15 Кунсткамера.
23.15 Репортер.
23.35 Погода.
23.40 Зона ночі.
00.10 Серіал «Щоденник червоного черевичка».
00.55 Служба розшуку дітей.
01.00 Зона ночі.
01.05 Худ. фільм «Космічні рейнджери».
02.45 Зона ночі.
02.50 Серіал «Баффі — переможниця вампірів».
03.35 Зона ночі.
03.40 Кунсткамера.
04.25 Худ. фільм «Мішень, що біжить»».
05.50 Зона ночі.
05.55 Худ. фільм «Космічні рейнджери».
07.30 Мультсеріал «Сакура».

ГРТ

07.00 Новини.
07.05 Телеканал «Добрий ранок».
08.00 Новини.
08.15 Телеканал «Добрий ранок».
09.15 Дог-шоу.
10.00 Серіал «Земля любові, земля надії».
11.00 Новини (із субтитрами).
11.15 Велике прання.
12.10 Серіал «Гуртожиток».
12.40 «Єралаш».
13.00 Комедійний коктейль.
13.30 Кумири. В. Мулерман.
14.00 Новини (із субтитрами).
14.15 Серіал «За лаштунками».
15.15 Доки усі вдома.
15.55 Серіал «Петербурзькі таємниці».
17.00 Новини.
17.20 Велике прання.
18.20 Самі з вусами.
19.00 Серіал «Земля любові, земля надії».
20.00 Час.
20.35 Поле чудес.
21.40 Випускний вечір «Фабрики зірок» — 2».
00.10 Худ. фільм «Тільки не йди...».
01.35 Худ. фільм «Король-мірошник».

РТР

04.45 Добрий ранок, Росіє!
07.45 Серіал «Пейзаж з убивством».
08.45 Серіал «Тіні зникають опівдні».
10.00 Вісті.
10.20 У пошуках пригод.
11.20 Серіал «Марш Турецького».
12.15 Експертиза.
12.30 Мусульмани.
12.45 Вісті — Москва.
13.00 Вісті.
13.20 Моя сім'я.
14.15 Кімната сміху.
15.15 Серіал «Прості істини».
15.45 Експертиза.
16.00 Вісті.
16.20 Сам собі режисер.
17.20 Вісті — Москва.
17.50 Аншлаг.
18.50 Вісті. Чергова частина.
19.00 Вісті.
19.30 Вісті — Москва.
19.50 Добраніч, малюки!
19.55 Бенефіс Ю. Шифріна.
21.40 Худ.фільм «Устриці з Лозанни».
23.20 Худ. фільм «Раптовий удар».
00.55 Дорожній патруль.
01.10 Серіал «Мережа».
02.05 Серіал «Дживс і Вустер» .
02.55 Канал «Євроньюс».
03.50 Вісті. Чергова частина
04.00 Вісті.
04.15 Канал «Євроньюс».

НТБ

05.00 Ранок на НТБ.
08.05 Серіал «Жив собі я...».
09.00 Сьогодні ранком.
09.25 Цілком таємно.
10.15 Без рецепта.
11.00, 14.00, 16.00, 18.00 Сьогодні.
11.30 Країна порад.
12.35, 19.45 Серіал «Далекобійники».
13.45 Кримінал.
14.35 Принцип доміно.
16.30 Серіал «Швидка допомога-2».
17.25 Команда.ru
18.35 Серіал «Вулиці розбитих ліхтарів».
20.55 Худ.фільм «Туга петля».
23.20 Супербокс. З. Джуда — Д. Віттер.
00.25 Худ.фільм «Острів».

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Одвічні істини.
09.15 Мультфільми «Пригоди домовичка», «Дім для Кузьми».
10.00 Для тих, хто вдома.
10.25 Мультсеріал «Тристан та Ізольда».
11.00 Новини.
11.20 Серіал «Дитячі перевізники».
12.20 Для тих, хто вдома.
12.40 Фестиваль мистецтв. «Українська родина — 2003». Частина 1.
13.10 Абетка безпеки.
13.15 Грані пізнання. Знайомство по Інтернету.
13.35 Закон є закон.
13.40 Дорога до тебе. Тетяна Яблонська.
15.00 Новини.
15.20 Для тих, хто вдома.
15.40 Мультсеріал «Тристан та Ізольда».
16.15 «Десять років на варті економіки». Частина 1.
16.35 Резонанс.
16.55 Закон є закон.

КДРТРК

17.00 За київським часом.
17.15 Сім, сім.
17.35 Університет «Україна» запрошує.
17.45 Медичний центр «Довіра».
17.50 Світ авіації і туризму.
18.30 За київським часом.

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

19.00 Новини.
19.10 Казна держави.
19.30 Діловий світ.
19.40 Саме той.
20.00 Серіал «На вістрі ножа».
20.50 Вечірня казка
20.55 Лотерея «Кено».
21.00 Новини.
21.35 Ракурс.
21.40 Світ спорту.
21.50 Ситуація.
21.55 Щоденник сесії Верховної Ради України.
22.05 Прем'єра. «Волинь. Знак біди». Частина 2.
22.45 Євробачення.
23.00 ТРК «Ера».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.05 «Наголос» з М. Погребинським.
10.40 Знак Благодаті.
11.00 Дитяча лінія. УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
11.20 Роздуми біля афіші.
11.50 «Зодчий». Телеальманах.
12.25 Крок до зірок.
13.00 Перехрестя.
13.35 Служба розшуку дітей.
13.45 Ситуація.

КАНАЛ «1+1»

07.00 Серіал «Агентство НЛС».
08.00 ТСН.
08.20 Худ.фільм «Фатальний інстинкт».
14.00, 14.55 Серіал «Московські вікна».
15.45 Останній герой-2.
16.50 Серіал «33 квадратні метри».
17.30 Аншлаг, аншлаг.
18.35 Серіал «Всі жінки — відьми».
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.10 Серіал «Громадянин начальник».
21.15 Серіал «Маросейка, 12».
23.45 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Обмін тілами».
00.50 Служба розшуку дітей.

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новини.
06.05 Мультфільм.
06.25 Мелорама.
07.05 Смачно з Борисом Бурдою.
07.40 Мультфільм.
08.15 Народна платформа.
08.20 Серіал «Закон».
09.30 Сплеск культури?
10.15 Сім'я від А до Я.
10.55 Планета тварин.
12.15 Країна порад.
13.20 Серіал «Есмеральда».
14.10 Мультсеанс.
14.35 Велике прання.
15.40 Серіал «Далекобійники».
16.45 Серіал «Ізабелла».
17.40 Народна платформа.
17.45 Серіал «Зупинка за вимогою».
18.50 Серіал «Сезон полювання-2».
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.30 Серіал «Далекобійники».
21.40 Серіал «Закон».
22.55 Дійові особи.
23.15 «Багдад: сотий день війни». Спецпроект.
23.55 Подробиці. Підсумки дня.
00.20 Серіал «Недоторкані».
01.20 Серіал «Свобода».
02.05 Серіал «Сезон полювання-2».
03.10 Худ.фільм «Любовний трикутник».
04.30 Суперзірки.
04.55 Великі романи XX століття.
05.45 Мультфільм.

ICTV

05.00 Ранкова музика.
05.45 Серіал «Династія».
06.35 300 сек/год.
06.45 Мультсеріал «Кліффорд».
07.15 Мультсеріал «Собаки-пожежники».
07.45 Факти. Ранок.
07.50 Ділові факти.
08.15 300 сек/год.
08.20 Комедійний квартет.
08.55 Факти. Ранок.
09.25 Худ.фільм «В'язень замку Іф». 1 серія.
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.45 Серіал «У полоні пристрастей».
11.45 Серіал «Прикрий мене!».
12.45 Факти. День.
13.00 Худ. фільм «Веселий Великдень».
14.45 Мультфільми.
14.55 Мультсеріал «Собаки-пожежники».
15.15 Мультсеріал «Екстремальні каченята».
15.45 Мультсеріал «Гей, Арнольде!».
16.10 Мультсеріал «Закинуті у космос».
16.45 Мультсеріал «Чудові супер-сумо».
17.15 Серіал «Чудернацька наука».
17.45 Серіал «Ві-Ай-Пі».
18.45 Факти. Вечір.
19.15 Худ. фільм «Людина-бомба».
21.00 Каламбур.
21.45 Факти. Підсумок дня.
22.05 Спорт.
22.15 Погода.
22.20 Худ. фільм «Відкриття».
00.10 Серіал «Ві-Ай-Пі».
01.00 Худ. фільм «Діамантовий Джек».

Мовлення на Київ і область

02.40 Худ. фільм «В'язень замку Іф». 2 серія. Каламбур.

СТБ

06.35 Рослинне життя.
07.05 Серіал «Міреллі з любов'ю».
08.00 «Вікна». Бізнес.
08.45 Маски-шоу.
09.15 Імперза.
09.45 Ви практично здорові.
10.10 Худ. фільм «Янгол-охоронець».
11.50 Серіал «Чортеня».
12.45 Серіал «Ольга Сергіївна».
14.00 «Вікна». Новини.
14.20 Серіал «Петербурзькі таємниці».
15.25 Серіал «Міреллі з любов'ю».
16.25 «Вікна». Кримінал.
16.35 Серіал «Жулі Леско».
17.35 Рослинне життя.
18.10 «Вікна». Столиця.
18.20 Маски-шоу.
19.00 «Вікна». Новини+спорт.
19.30 Серіал «Вогняна пустеля».
21.40 «Вікна». Бізнес.
22.00 Дім.
22.00 Худ. фільм «Німий крик».
23.00 «Вікна». Опівночі.
00.15 Серіал «Жулі Леско».
01.15 Автостиль.
01.40 Худ. фільм «Фелікс і Лола».
03.20 «Вікна». Кримінал.

НОВИЙ КАНАЛ

07.05 Телепузики.
07.35 Мультсеріал «Оггі і кукарачі».
08.10 Серіал «Дикий янгол».
09.10 Богатирські ігри.
10.00 Мультфільми.
11.10 Худ.фільм «Внутрішній космос».
13.15 «Вікна» із Д. Нагієвим.
14.10 Серіал «Текіла і Бонетті».
15.05 Мультсеріал «Невгамовні».
15.30 Мультсеріал «КітПес».
15.55 Мультсеріал «Оггі і кукарачі».
16.10 Мультсеріал «Злюки бобри».
16.35 Мультсеріал «Сакура».
17.05 Серіал «Баффі — переможниця вампірів».
18.00 Серіал «Дикий янгол».
19.00 Репортер.
19.20 Погода.
19.30 Серіал «Кобра-11».
20.30 «Вікна» із Д. Нагієвим.
21.30 Худ. фільм «Біле сонце пустелі».
23.15 Репортер.
23.35 Погода.
23.40 Зона ночі.
23.45 Серіал «Неш Бріджес».
00.50 Зона ночі.
01.10 Худ. фільм «Порада нещасливої любові».
02.45 Зона ночі.
02.50 Серіал «Баффі — переможниця вампірів».
03.35 Зона ночі.
03.40 «Вікна з Д. Нагієвим.
04.20 Зона ночі.
04.25 Худ.фільм « Порада нещасливої любові».
06.05 Мультфільм.
06.25 Мультсеріал «Сакура».

ГРТ

07.00 Новини.
07.05 Телеканал «Добрий ранок».
08.00 Новини.
08.15 Телеканал «Добрий ранок».
09.00 Серіал «Інспектор Деррік».
10.05 Серіал «Земля любові, земля надії».
11.00 Новини (із субтитрами).
11.15 Велике прання.
12.10 Серіал «Гуртожиток».
12.40 Смак змії.
13.10 Чекай мене.
14.00 Новини (із субтитрами).
14.15 Худ. фільм «За лаштунками».
15.15 Доки усі вдома.
15.55 Серіал «Петербурзькі таємниці».
17.00 Новини.
17.20 Велике прання.
18.20 Серіал «Герой нашого племені».
19.05 Серіал «Земля любові, земля надії». Д. Шифрин.
20.00 Час.
20.40 Худ. фільм «За лаштунками».
21.40 Хто хоче стати мільйонером?
22.40 Худ. фільм «П'ятий кут».
23.45 Російський екстрім.
00.10 Нічний «Час».
00.40 На футболі.
01.10 Апологія.
01.55 Серіал «Петербурзькі таємниці».

РТР

04.45 Добрий ранок, Росіє!
07.45 Серіал «Пейзаж з убивством».
08.45 Серіал «Тіні зникають опівдні».
10.00 Вісті.
10.20 Коротке замикання.
11.20 Серіал «Марш Турецького».
12.15 Експертиза.
12.30 Колосальне господарство.
12.45 Вісті — Москва.
13.00 Вісті.
13.20 Що хоче жінка.
14.10 Серіал «Московські вікна».
15.15 Серіал «Прості істини».
15.45 Експертиза.
16.00 Вісті.
16.20 Вісті. Чергова частина.
16.50 Дорожній патруль.
17.05 Вісті — спорт.
17.20 Вісті — Москва.
17.50 Серіал «Комісар Рекс».
18.50 Вісті. Чергова частина.
19.00 Вісті.
19.30 Вісті — Москва.
19.50 Добраніч, малюки!
19.55 Серіал «Пейзаж з убивством».
21.00 Серіал «Марш Турецького».
22.00 Вісті.
22.20 Худ.фільм «Китайський квартал».
01.00 Дорожній патруль.
01.15 Серіал «Мережа».
02.10 Серіал «Дживс і Вустер».
03.00 Канал «Євроньюс».
03.50 Вісті. Чергова частина.
04.00 Вісті.
04.15 Канал «Євроньюс».

НТБ

05.00 Ранок на НТБ.
08.05 Серіал «Жив собі я...».
09.00 Сьогодні ранком.
09.25 Увага. Розшук!.
10.00 Рослинне життя.
10.35 Професія — репортер.
11.00, 14.00, 16.00, 18.00, 23.30 Сьогодні.
11.30 Країна порад.
12.35, 19.50 Серіал «Далекобійники».
13.45 Кримінал.
14.35 Принцип доміно.
16.30 Серіал «Швидка допомога-2».
17.25 Док. серіал «Злочин і покарання».
18.35, 22.15 Серіал «Вулиці розбитих ліхтарів».
21.00 Країна і світ.
21.30 Серіал «Секс у великому місті».
23.50 Гордон.
00.50 Серіал «Доктор».

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Ситуація.
09.20 Одвічні істини.
09.30 Мультфільми «Казка для Наталки», «Повернення домовичка».
09.50 Для тих, хто вдома.
10.10 Служба розшуку дітей.
10.25 Мультсеріал «Тристан та Ізольда».
11.00 Новини.
11.20 Для тих, хто вдома.
11.40 Фестиваль мистецтв. «Українська родина — 2003». Частина 2.
12.10 Абетка безпеки.
12.15 Служба розшуку дітей.
12.20 «На хвилях Світязя». Частина 1.
12.50 Закон є закон.
13.00 Майстерність і краса.
15.00 Новини.
15.20 Для тих, хто вдома. ЮНАЦЬКО-МОЛОДІЖНА СТУДІЯ «5»
15.45 Мультсеріал «Тристан та Ізольда».
16.25 «Десять років на варті економіки». Частина 2.
16.50 Закон є закон.

КДРТРК

17.00 За київським часом.
17.15 Шлягер року.
17.30 Мультфільм.
17.40 Естафета.
17.55 Люди і долі.
18.30 За київським часом.

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

19.00 Новини.
19.10 Зелений коридор.
19.25 Діловий світ.
19.35 Саме той.
19.50 Серіал «На вістрі ножа».
20.40 Лотереї «Суперлото», «Кено».
20.50 Мегалот.
21.00 Новини.
21.35 Світ спорту.
21.45 Ситуація.
21.50 Запитайте міністра.
22.20 Щоденник сесії Верховної Ради України.
22.30 Експосвіт.
22.45 Євробачення.
23.00 ТРК «Ера».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.00 Щоденник сесії Верховної Ради України.
10.10 Мультфільм на замовлення. УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
10.45 Прем'єра. Молоде телебачення.
11.00 «Сузір'я Шевченківських лауреатів у Національному палаці "Україна"». Частина 4.
11.30 Художник О. Дубовик.
11.50 Казна держави.
12.15 Сільський час.
13.05 Служба розшуку дітей.
13.15 Ситуація.
13.25 Телефортуна.

КАНАЛ «1+1»

07.00 Серіал «Московські вікна».
08.00 ТСН.
08.25 Серіал «Маросейка, 12».
14.00 Серіал «Дні нашого життя».
14.50 Серіал «Московські вікна».
15.45 Останній герой-2.
17.00 Серіал «33 квадратні метри».
17.40 Серіал «Громадянин начальник».
18.35 Серіал «Всі жінки — відьми».
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.10 Серіал «Громадянин начальник».
21.10 Серіал «Маросейка, 12».
22.55 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «За кадром».
00.40 Служба розшуку дітей.

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новини.
06.05 Мультфільм.
06.25 Джентльмен-шоу.
07.05 Караоке на майдані.
07.45 Мультфільм.
08.15 Народна платформа.
08.20 Серіал «Закон».
09.30 Серіал «Зупинка за вимогою».
10.35 Англійський алфавіт для дітей.
10.50 Планета тварин.
12.15 Країна порад.
13.15 Серіал «Есмеральда».
14.10 Мультсеанс.
14.25 Велике прання .
15.25 Серіал «Далекобійники».
16.30 Дійові особи.
16.50 Серіал «Ізабелла».
17.45 Народна платформа.
17.50 Серіал «Зупинка за вимогою».
18.55 Серіал «Сезон полювання-2».
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.30 Серіал «Далекобійники».
21.40 Серіал «Закон».
22.50 Дійові особи.
23.10 Золотий Гусак-шоу.
23.50 Молодіжний мультзбірник «Масяня».
00.05 Подробиці. Підсумки дня.
00.30 Серіал «Недоторканні».
01.30 Серіал «Свобода».
02.10 Серіал «Сезон полювання-2».
03.15 Худ.фільм «Бункер».
04.55 Великі романи ХХ століття.
05.50 Мультфільм.

ICTV

05.00 Ранкова музика.
05.40 Серіал «Династія».
06.30 Служба розшуку дітей.
06.35 300 сек/год.
06.45 Мультсеріал «Кліффорд».
07.15 Мультсеріал «Собаки-пожежники».
07.45 Факти. Ранок.
07.50 Ділові факти.
08.00 Спорт.
08.10 Погода.
08.15 300 сек./год.
08.20 Каламбур.
08.55 Факти. Ранок.
09.05 Спорт.
09.15 Погода.
09.25 Худ.фільм «В'язень замку Іф». 2 серія.
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.50 Серіал «У полоні пристрастей».
11.50 Серіал «Прикрий мене».
12.45 Факти. День.
13.00 Худ. фільм «Людина-бомба».
14.55 Мультсеріал «Собаки-пожежники».
15.20 Мультсеріал «Дивні близнюки».
15.45 Мультсеріал «Гей, Арнольде!».
16.10 Мультсеріал «Закинуті у космос».
16.45 Мультсеріал «Чудові супер-сумо».
17.15 Серіал «Чудернацька наука».
17.45 Серіал «Ві-Ай-Пі».
18.45 Факти. Вечір.
19.15 Худ. фільм «Відчайдушні авантюристи».
21.00 Каламбур.
21.45 Факти. Підсумок дня.
22.05 Спорт.
22.15 Погода.
22.20 Худ. фільм «Діамантовий Джек».
00.05 Серіал «Ві-Ай-Пі».
01.00 Худ. фільм «Пророцтво-3».

Мовлення на Київ і область

02.30 Худ.фільм «В'язень замку Іф». 3 серія. Каламбур.

СТБ

16.00 Зворотний бік медалі.
16.25 «Вікна». Кримінал.
16.35 Серіал «Жулі Леско».
17.35 Рослинне життя.
18.10 «Вікна». Столиця.
18.20 Маски-шоу.
19.00 «Вікна». Новини+спорт.
19.30 Серіал «Вогняна пустеля».
21.40 «Вікна». Бізнес.
21.00 Дім.
22.00 Худ. фільм «Фелікс і Лола».
23.00 «Вікна». Опівночі.
00.00 Серіал «Жулі Леско».
01.00 Експансія.
01.25 Худ. фільм «Коло».
03.15 «Вікна». Кримінал.

НОВИЙ КАНАЛ

07.05 Телепузики.
07.35 Мультсеріал «Оггі і кукарачі».
08.10 Серіал «Дикий янгол».
09.10 Серіал «Кобра-11».
10.00 Серіал «Неш Бріджес».
11.15 Худ. фільм «Біле сонце пустелі».
12.49 Легкі новини.
12.50 «Вікна» із Д. Нагієвим.
13.50 Серіал «Текіла і Бонетті».
14.55 Мультсеріал «Невгамовні».
15.20 Мультсеріал «КітПес».
15.40 Мультсеріал «Оггі і кукарачі».
16.05 Мультсеріал «Злюки бобри».
16.35 Мультсеріал «Сакура».
17.05 Серіал «Баффі — переможниця вампірів».
18.00 Серіал «Дикий янгол».
19.00 Репортер.
19.30 Серіал «Кобра-11».
20.30 «Вікна» із Д. Нагієвим.
21.30 Худ. фільм «Фатальний виліт».
23.15 Репортер.
23.35 Погода.
23.40 Легкі новини.
23.45 Зона ночі.
23.50 Серіал «Неш Бріджес».
00.50 Зона ночі.
01.10 Худ. фільм «Бомба з годинниковим механізмом».
02.40 Зона ночі.
02.45 Серіал «Баффі — переможниця вампірів».
03.35 Зона ночі.
03.40 «Вікна» із Д. Нагієвим.
04.20 Зона ночі.
04.25 Худ. фільм « Бомба з годинниковим механізмом».
05.55 Мультсеріал «Сакура».
06.15 Мультфільми.

ГРТ

07.00 Новини.
07.05 Телеканал «Добрий ранок».
08.00 Новини.
08.15 Телеканал «Добрий ранок».
08.55 Серіал «Інспектор Деррік».
10.00 Серіал «Земля любові, земля надії».
11.00 Новини (із субтитрами).
11.15 Велике прання.
12.10 Серіал «Гуртожиток».
12.40 У світі тварин.
13.25 Сміхопанорама.
14.00 Новини (із субтитрами).
14.15 Серіал «За лаштунками».
15.15 Доки усі вдома.
15.55 Серіал «Петербурзькі таємниці».
17.00 Новини.
17.20 Велике прання.
18.20 Серіал «Герой нашого племені».
19.00 Серіал «Земля любові, земля надії».
20.00 Час.
20.40 Серіал «За лаштунками».
21.40 Хто хоче стати мільйонером?
22.40 Худ. фільм «П'ятий кут».
23.45 Теорія неймовірності.
00.10 Нічний «Час».
00.40 Сканер.
01.05 Апологія.
01.50 Серіал «Петербурзькі таємниці».

РТР

04.45 Доброго ранку, Росіє!
07.45 Серіал «Пейзаж з убивством».
08.45 Серіал «Тіні зникають опівдні».
10.00 Вісті.
10.20 Коротке замикання.
11.20 Серіал «Марш Турецького».
12.15 Експертиза.
12.30 Москва — Мінськ.
12.45 Вісті — Москва.
13.00 Вісті.
13.20 Що хоче жінка.
14.10 Серіал «Московські вікна».
15.15 Серіал «Прості істини».
15.45 Експертиза.
16.00 Вісті.
16.20 Вісті. Чергова частина.
16.50 Дорожній патруль.
17.05 Вісті — спорт.
17.20 Вісті — Москва.
17.50 Серіал «Комісар Рекс».
18.50 Вісті. Чергова частина.
19.00 Вісті.
19.30 Вісті — Москва.
19.50 Добраніч, малюки!
19.55 Серіал «Пейзаж з убивством».
21.00 Серіал «Марш Турецького».
22.00 Вісті.
22.20 Худ.фільм «Шуб-баба Люба».
00.05 Дорожній патруль.
00.15 Гаряча десятка.
01.15 Серіал «Мережа».
02.05 Серіал «Дживс і Вустер» .
03.00 Канал «Євроньюс».
03.50 Вісті. Чергова частина.
04.00 Вісті.
04.15 Канал «Євроньюс».

НТБ

05.00 Ранок на НТБ.
08.05 Серіал «Жив собі я...»
09.00 Сьогодні ранком.
09.25 Док. серіал «Злочин і покарання».
10.00 Кулінарний поєдинок.
11.00, 14.00, 16.00, 18.00, 23.30 Сьогодні.
11.30 Країна рад.
12.35, 19.50 Серіал «Далекобійники».
13.45 Кримінал.
14.35 Принцип доміно.
16.30 Серіал «Швидка допомога-2».
17.25 Щиросерде зізнання.
18.35, 22.10 Серіал «Вулиці розбитих ліхтарів».
21.00 Країна і світ.
21.30 Професія — репортер.
23.40 Гордон.
00.40 Серіал «Доктор».

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Ситуація.
09.20 Одвічні істини.
09.35 Мультфільм «Мара».
10.00 Для тих, хто вдома.
10.25 Мультсеріал «Тристан та Ізольда».
11.00 Новини.
11.20 Для тих, хто вдома.
11.40 «Бачу землю». Історичні аспекти української мови.
12.00 Закон є закон.
12.10 «На хвилях Світязя». Частина 2.
12.40 Освіта XXI століття.
13.05 Від сузір'я до сузір'я.
15.00 Новини.
15.20 Для тих, хто вдома. ЮНАЦЬКО-МОЛОДІЖНА СТУДІЯ «5»
15.40 Мультсеріал «Тристан та Ізольда».
16.20 «Десять років на варті економіки». Частина 3.
16.40 Алюр.
16.55 Закон є закон.

КДРТРК

17.00 За київським часом.
17.15 Родом з України.
17.50 Запитай у влади.
18.30 За київським часом.

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

19.00 Новини.
19.10 Енергетичне поле.
19.30 Діловий світ.
19.40 Саме той.
20.00 Серіал «На вістрі ножа».
20.50 Вечірня казка.
20.55 Лотерея «Кено».
21.00 Новини.
21.35 Ракурс.
21.45 Світ спорту.
21.55 Ситуація.
22.00 Прем'єра. «Волинь. Знак біди». Частина 3.
22.35 Щоденник сесії Верховної Ради України.
22.45 Євробачення.
23.00 ТРК «Ера».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.10 Щоденник сесії Верховної Ради України.
10.25 Бути жінкою. УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
10.50 Театри України. Театр ім. М. Заньковецької.
11.35 Маленька подорож у минуле.
12.00 Автопілот.
12.30 Інформотерапія.
12.50 Модна лінія.
13.25 Абетка безпеки.
13.30 Служба розшуку дітей.
13.40 Ситуація.

КАНАЛ «1+1»

07.00 Серіал «Московські вікна».
08.00 ТСН.
08.20 Серіал «Маросейка, 12».
14.00 Серіал «Дні нашого життя».
14.50 Серіал «Московські вікна».
15.45 Останній герой-2.
16.55 Серіал «33 квадратні метри».
17.35 Серіал «Громадянин начальник».
18.30 Серіал «Всі жінки — відьми».
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.10 Серіал «Громадянин начальник».
21.15 Серіал «Маросейка, 12».
22.45 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Як зробити з жінки монстра».
00.40 Служба розшуку дітей.

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новини.
06.05 Прокинься і співай.
07.05 Золотий Гусак-шоу.
07.40 Молодіжний мультзбірник «Масяня».
08.15 Народна платформа.
08.20 Серіал «Закон».
09.30 Серіал «Зупинка за вимогою».
10.30 Сім'я від А до Я.
11.05 Планета тварин.
12.15 Країна рад.
13.15 Серіал «Есмеральда».
14.05 Мультсеанс.
14.30 Велике прання .
15.25 Серіал «Далекобійники».
16.30 Дійові особи.
16.50 Серіал «Ізабелла».
17.45 Народна платформа.
17.50 Серіал «Зупинка за вимогою».
18.55 Серіал «Сезон полювання-2».
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.30 Серіал «Далекобійники».
21.40 Серіал «Закон».
22.50 Перехрестя кохання.
23.55 Подробиці. Підсумки дня.
00.15 Серіал «Недоторканні».
01.15 Серіал «Свобода».
02.05 Серіал «Сезон полювання-2».
03.05 Худ.фільм «Повний відрив».
04.35 Великі романи ХХ століття.
05.40 Мультфільм.

ICTV

05.00 Ранкова музика.
05.45 Серіал «Династія».
06.35 300 сек/год.
06.45 Мультсеріал «Кліффорд».
07.15 Мультсеріал «Собаки-пожежники».
07.45 Факти. Ранок.
07.50 Ділові факти.
08.15 300 сек/год.
08.20 Каламбур.
08.55 Факти. Ранок.
09.20 Мультфільм.
09.40 Худ.фільм «В'язень замку Іф». Заключна серія.
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.50 Серіал «У полоні пристрастей».
11.50 Серіал «Прикрий мене!!».
12.45 Факти. День.
13.00 Худ. фільм «Відчайдушні авантюристи».
14.55 Мультсеріал «Собаки-пожежники».
15.20 Мультсеріал «Дивні близнюки».
15.45 Мультсеріал «Гей, Арнольде!».
16.10 Мультсеріал «Закинуті у космос».
16.45 Мультсеріал «Чудові супер-сумо».
17.15 Серіал «Чудернацька наука».
17.45 Серіал «Ві-Ай-Пі».
18.45 Факти. Вечір.
19.15 Худ. фільм «Заміна-3. Переможець отримує все».
21.00 Каламбур.
21.45 Факти. Підсумок дня.
22.05 Спорт.
22.15 Погода.
22.20 Худ. фільм «Пророцтво-3».
00.05 а:Fішка.
00.25 Серіал «Ві-Ай-Пі».
01.15 Худ.фільм «Джек Рід. Пошук справедливості».

Мовлення на Київ і область

02.55 Худ.фільм «Про Вітю, Машу і морську піхоту». Каламбур.

СТБ

06.35 Рослинне життя.
07.05 Серіал «Міреллі з любов'ю».
08.00 «Вікна». Бізнес.
08.25 Маски-шоу.
08.55 «Вікна». Столиця.
09.05 Серіал «Чортеня».
10.00 Серіал «Вогняна пустеля».
11.35 Дім.
12.35 Серіал «Ольга Сергіївна».
14.00 «Вікна». Новини.
14.20 Серіал «Петербурзькі таємниці».
15.25 Серіал «Міреллі з любов'ю».
16.25 «Вікна». Кримінал.
16.35 Серіал «Жулі Леско».
17.35 Рослинне життя.
18.10 «Вікна». Столиця.
18.20 Маски-шоу.
19.00 «Вікна». Новини+спорт.
19.30 Серіал «Вогняна пустеля».
20.40 «Вікна». Бізнес.
21.00 Дім.
22.00 Худ. фільм «Коло».
23.00 «Вікна». Опівночі.
00.10 Серіал «Жулі Леско».
01.10 Живе кіно.
01.30 Худ. фільм «Чорний янгол».
03.15 «Вікна». Кримінал.

НОВИЙ КАНАЛ

07.05 Телепузики.
07.35 Мультсеріал «Оггі і кукарачі».
08.10 Серіал «Дикий янгол».
09.10 Серіал «Кобра-11».
10.00 Серіал «Неш Бріджес».
11.20 Худ. фільм «Фатальний виліт».
13.00 «Вікна» із Д. Нагієвим.
13.55 Серіал «Текіла і Бонетті».
14.55 Мультсеріал «Невгамовні».
15.20 Мультсеріал «КітПес».
15.40 Мультсеріал «Оггі і кукарачі».
16.05 Мультсеріал «Злюки бобри».
16.35 Мультсеріал «Сакура».
17.05 Серіал «Баффі — переможниця вампірів».
18.00 Серіал «Дикий янгол».
19.00 Репортер.
19.30 Серіал «Кобра-11».
20.30 «Вікна» із Д. Нагієвим.
21.30 Худ. фільм «По той бік рифу».
23.15 Репортер.
23.40 Зона ночі.
23.45 Серіал «Неш Бріджес».
00.50 Зона ночі.
01.10 Худ. фільм «Згубний розрахунок».
02.40 Зона ночі.
02.45 Серіал «Баффі — переможниця вампірів».
03.30 Зона ночі.
03.35 «Вікна» із Д. Нагієвим.
04.15 Зона ночі.
04.20 Худ.фільм «Згубний розрахунок».
05.55 Мультфільми.
06.15 Мультсеріал «Сакура».

ГРТ

07.00 Новини.
07.05 Телеканал «Добрий ранок».
08.00 Новини.
08.15 Телеканал «Добрий ранок».
08.55 Серіал «Інспектор Деррік».
10.00 Серіал «Земля любові, земля надії».
11.00 Новини (із субтитрами).
11.15 Велике прання.
12.10 Серіал «Гуртожиток».
12.50 Клуб мандрівників.
13.30 Кумири. Т. Глоба.
14.00 Новини (із субтитрами).
14.15 Серіал «За лаштунками».
15.15 Доки усі вдома.
15.55 Серіал «Петербурзькі таємниці».
17.00 Новини.
17.20 Велике прання.
18.20 Серіал «Герой нашого племені».
19.00 Серіал «Земля любові, земля надії».
20.00 Час.
20.40 Серіал «За лаштунками».
21.40 Хто хоче стати мільйонером?
22.40 Худ. фільм «П'ятий кут».
23.45 Крила.
00.10 Нічний «Час».
00.40 Генії і лиходії. А. Чехов.
01.05 Апологія.
01.50 Серіал «Петербурзькі таємниці».

РТР

04.45 Доброго ранку, Росіє!
07.45 Серіал «Пейзаж з убивством».
08.45 Серіал «Тіні зникають опівдні».
10.00 Вісті.
10.20 Коротке замикання.
11.20 Серіал «Марш Турецького».
12.15 Експертиза.
12.30 Вся Росія.
12.45 Вісті — Москва.
13.00 Вісті.
13.20 Що хоче жінка.
14.10 Серіал «Московські вікна».
15.15 Серіал «Прості істини».
15.45 Експертиза.
16.00 Вісті.
16.20 Вісті. Чергова частина.
16.50 Дорожній патруль.
17.05 Вісті — спорт.
17.20 Вісті — Москва.
17.50 Серіал «Комісар Рекс».
18.50 Вісті. Чергова частина.
19.00 Вісті.
19.30 Вісті — Москва.
19.50 Добраніч, малюки!
19.55 Серіал «Пейзаж з убивством».
21.00 Серіал «Марш Турецького».
22.00 Вісті.
22.20 Фільм «Дорога, яку ми загубили».
23.05 Худ. фільм «Одноокий король».
01.25 Дорожній патруль.
01.40 Серіал «Мережа».
02.30 Серіал «Дживс і Вустер» .
03.20 Канал «Євроньюс».
03.50 Вісті. Чергова частина.
04.00 Вісті.
04.15 Канал «Євроньюс».

НТБ

05.00 Ранок на НТБ.
08.05 Серіал «Жив собі я...».
09.00 Сьогодні ранком.
09.25 Щиросерде зізнання.
10.00 Квартирне питання.
11.00, 14.00, 16.00, 18.00, 23.10 Сьогодні.
11.30 Країна рад.
12.35, 19.50 Серіал «Далекобійники».
13.45 Кримінал.
14.35 Принцип доміно.
16.30 Серіал «Швидка допомога-2».
17.25 Очна ставка.
18.35, 22.00 Серіал «Вулиці розбитих ліхтарів».
21.00 Країна і світ.
21.30 Професія — репортер.
23.35 Гордон.
00.35 Серіал «Доктор».
01.20 Грудки.

Рівне–Ровно — всьо равно?

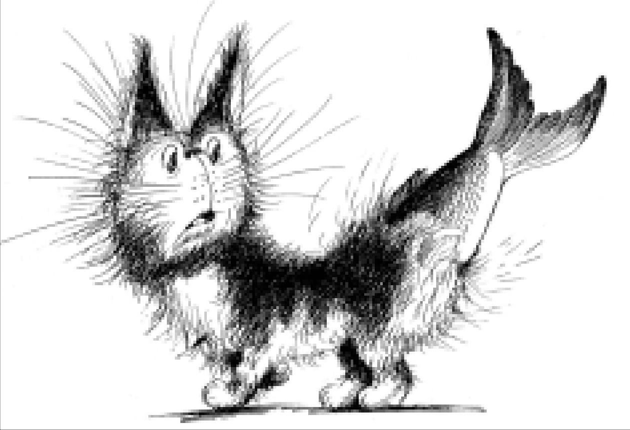
Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Читацькі відгуки на статтю народного депутата України Л. Грача «Мовне питання і стратегічний вибір України» («ГУ», 13 червня ц. р.). Листи подано мовою оригіналу

«Торік вийшов роман-фейлетон Олександра Ірванця «Рівне-Ровно». Там прикметний сюжет: нібито в Рівному встановлено «берлінську стіну», що ділить місто на дві частини, совкову (ровенську) і нормальну (рівенську). У Ровно з Рівним спільна лиш каналізація! І ось громадяни Ровно вирішили возз'єднатися: навчились плавати у рідких фекаліях, крізь каналізацію просочилися в Рівне, визволили його від націоналістів і все урівняли. Типова «глибина» підходу до вирішення тонких лінгвістичних, а заодно й інших проблем!

Олеся НАЙДЮК Тернопіль».

«Диву даюсь! Ну почему мы позволяем так беспардонно относиться в Украине к украинскому языку? Люди, требующие двуязычия на Украине, даже понятия не имеют, что такое двуязычие. Моя знакомая вышла замуж в Индию, прекрасно знает хинди и английский, но не знает урду и из-за этого не может устроиться на работу, т. к урду один из государственных языков (экзамен нужен). Сообщите это борцам за «великий и могучий» — уверяю, экзамен их не устроит, и они молча станут осваивать украинский. Говорят, у нас много русскоязычных. Да многие из них охотно бы перешли на украинский язык, но... При мне на нашей почте (п/о 17) женщина обратилась на украинском, но служащая почты ответила: «Говорите по-русски, я этот язык не понимаю!» Вот так поступают в Украине с украинцами — и вы хотите это узаконить? А ведь русскоязычными мы стали не по своей воле. Меня, украиноязычного ребенка, сунули в русскую школу, другой не было, хотя более трети первоклашек между собой общались только по-украински. Постепенно мы забыли свой язык. Но сколько цинизма нужно иметь, чтобы теперь этим спекулировать? Предлагают пользоваться языком «по регионам». Это как — Конституция уже не закон для всех? Что же это за полуукраину из Украины делают? Не удивляйтесь, что пишу на русском. Я, к сожалению, теперь русскоязычное население. С уважением,

ДЬЯКОВА Галина. Мариуполь».

«Украинский — язык внутреннего пользования. Выйдя из дома, а тем более за пределы Украины, его можно и не услышать. Перспектив у этого языка нет. И не потому что это нравится москалям и не нравится украинцам, а потому, что есть законы развития общества, которые нужно воспринимать как неизбежное. В решении языковой проблемы в Украине единственно возможный выход — двуязычие.

В. ВЫГОВСКИЙ. Днепропетровск».

«Как утверждает академик Дзюба, есть три подхода к решению языковой проблемы в Украине, но выход один: нужно коренным образом улучшить социальное положение человека в Украине, чтобы он гордился тем, что живет здесь намного лучше, чем в России. А принуждение и насильственное насаждение лишь ухудшит положение украинского языка.

КУХАРУК Михаил, пенсионер. Полтава».

«Сложность в том, что почти вся техническая литература (ГОСТы, ОСТы) — на русском языке. Выход — в переносе сроков внедрения «Закона о языке», не корректируя его содержание. В технике это часто делается, если вдруг срываются сроки работ. А за это время надо разработать (переиздать) стандарты техдокументации и литературу. В первейшую очередь массово выпустить русско-украинские (особенно технические и терминологические) словари, госдотациями обеспечив им доступную для всех цену. К тому времени, смею надеяться, экономическое положение Украины улучшится, что облегчит окончательно переход на государственный язык — украинский.

ГОНЧАРОВ Владимир, бывший инженер. Хмельницкий».

«Я виріс на Кубані, розмовляв російською мовою. По війні ми переїхали на Харківщину. Батько каже: «Іване, не виписуй «Красное знамя», ця харківська газета не зна російської мови. Випиши краще з Москви «Правду». А я не послухався. Потім вчився у Московському університеті, а професор каже: «У нас китайцы лучше говорят на русском, чем вы!» Бо я ж розмовляв мовою харківської газети «Красное знамя». Потім я працював на Україні слідчим прокуратури, вів справи російським суржиком. Свідок чув уже і сам переходив на російську, але я забороняв: раптом людина скаже щось не так і її невинну посадять у тюрму? Ото так я перейшов і сам на українську мову...

Іван КАССАЛА, українець (італієць з походження). Камінь-Каширський Волинської області».

«Говорить сегодня о придании российскому языку статуса государственного, когда насильно была сроссификована подавляющая часть украинцев, а их язык доведен до грани исчезновения, есть не что иное, как хорошо замаскированная диверсия, цель которой — не дать возродиться украинскому языку. А не будет языка, не станет и нации, а Украина превратится в одну из губерний России. Вот что скрыто за так называемой защитой российского языка. Так что Л. Грач и ему подобные пусть не считают украинцев за наивных недоумков. А его цинизм и перекручивание фактов превзошли все нормы: он даже для Т. Шевченка сделал российский язык родным. Или он не знает, что по причине запретов для многих писателей надо было писать на российском языке? Даже слепой видит: никакого притеснения российскому языку нет. А причина в том, что такие как Грач не могут или не хотят смириться с тем, что Украина независимая. Но судить их за это нельзя. Не они в этом виноваты, а многовековая политика наших колонизаторов.

ГАЛАС Мирон. Мариуполь».

«Близькість української та російської мов свого часу прискорила і полегшила русифікацію українців. Але це також дасть змогу швидко здійснити антирусифікацію в Україні. Якщо не зробити це, то українська нація й держава згодом перестануть існувати. Отже, це питання національної безпеки.

ДИКУШЕНКО Григорій, електрослюсар Інгулецького ГЗК. Кривий Ріг».

«Грач пише: Україні не вдалося «компенсировать потерю русскоязычного интеллектуального продукта столь же качественным украиноязычным», і цитує Драгоманова, що жив у XIX столітті! Отже, Грач сто літ нічого не читав, а українську культуру назвав «некачественной»! А чому не поставити питання інакше? Російську мову чути у нас від часу появи московських гарнізонів (1658). Відтоді в Україні так і не з'явилась своя російська література (два-три імені за 300 літ — ще не література). Чому ж її нема? А тому, що на чужому грунті її важко ростити. Та ви й не хочете це робити, ви імпортуєте культуру з метрополії і пишаєтеся нею — позиченою! Це так, якби нащадки англійців в США й досі ввозили книги зі старої доброї Британії! По суті, Грач культурно збіднює тих, про кого нібито дбає —російськомовних українців.

МЕЛАХ Олександр. Київ».

«Кстати, почему Грач не требует госстатуса русскому языку в Израиле — ведь там наполовину наш народ! Самый распространенный язык в Украине — язык Сердючки. Украинский осмеян и отвергнут нашими чиновниками самого высшего ранга. Введение государственного двуязычия приведет к непоправимым последствиям, исчезновению украинского языка. Защищать русский нет надобности, он и так велик и могуч. С 1999 г. у нас абитуриентам можно сдавать экзамены на русском. Может ли абитуриент с Украины, не зная русского, сделать то же самое в России? Вот вам близость языков: «буває мова зовні схожа, для прикладу, скажімо, Бога мать, — це не одне, що матір Божа!» Наши борцы за двуязычие говорят: "Я тоже украинец!" Да загляните в паспорт и перекреститесь: пол там есть, а национальности нет, нас различают по гениталиям! С уважением,

В. ШИПИЛОВ. Винница».

«Предполагается: если допустить два государственных языка, то русский быстро вытеснит украинский. Да, с этим можно согласиться. Но как бороться с этим и нужно ли бороться? Вряд ли это целесообразно ввиду усиления глобализации, которая связана с экономической целесообразностью (чем меньше языков, тем меньше затраты на перевод). Поэтому давно наметилась тенденция к переходу на единый язык. В Украине более реальным кажется постепенный переход на русский язык. В его пользу и то, что это язык международного общения в СНГ и в бывшем СЭВ. Но русский не может быть пока единым государственным языком, т. к. сейчас он наряду с украинским практически в одинаковом ходу в Украине. Так что несколько десятков лет оба языка должны быть государственными. Благодаря близости русского и украинского возможен неплохой компромисс, который в свое время хорошо был показан Тарапунькой и Штепселем. А навязывание украинского у нас трудно оправдать, учитывая вышесказанное. Меня лично удивляет агрессивность, самоуверенность украинизаторов.

АРХАНГЕЛЬСКИЙ Юрий, экономист. Киев».

Від редакції. Інший погляд — у доктора філології, заступника голови уряду Криму В. Казаріна. Оскільки глобалізація загрожує навіть російській мові, він пропонує захищати її шляхом максимальної допомоги ще більш загроженим мовам: «Неужели мы, носители русского языка, нарушая завет наших великих предков Кирилла и Мефодия, не озаботимся судьбами украинского языка?» (Докладніше — журн. «Радуга» № 2, 2003).

«Треба всіляко підтримувати, заохочувати людину будь-якої національності до пізнання нашої мови. Недоцільно нарікати на будь-кого за недосконале знання мови і тим самим відбивати охоту її пізнати. Бо через це багато українців, які погано володіють рідною мовою, повертаються до російської — над російською у нас ніхто не насміхається.

М. СКАКУН, професор-фізик. Харків».

Редакція вдячна також: Софії ПАВЛЕНКО, М. ПАРНЕТІ (Полтавщина), І. УДОВЕНКУ (Сміла), Д. ДМИТРЕНКУ (Кіровоградщина), І. ВОРОНЮКУ (Львів), Д. ЦИБЕНКУ, Ю. ПИСАРЕНКУ, І. СОБКУ (Київ).

КОМЕНТАР

Дебілізми білінгвізму

Твердження деяких авторів, ніби «в Украинской ССР украинский язык занимал более почетное место и пользовался более эффективной поддержкой государства», суперечить фактам. Насправді було інакше. 1925 року комуністи почали українізацію й самі ж її завершили: 1933 року українізаторів знищили, бо вони «вели шкідницьку роботу по відгороджуванню української мови від російської». Негайно припинено видання всіх словників, переглянуто всю термінологію й правопис, технічну термінологію уніфіковано з російською. Філологи донищено 1937 року, та так, що Інститут мовознавства на деякий час перестав існувати. 1937 року видано лиш один російсько-український (по суті, російсько-російський) словник, та й він потрапив під кампанію «ощищення мови від націоналістичних слів».

По війні процес зближення мов тривав. Засобом деукраїнізації стали правописні та російсько-українські «нормативні» словники. Перший РУС видали 1948 року в Москві, потім не раз перевидавали, дедалі більше «зближуючи» мови. Приміром, ідіому «в прошлом году» перекладали як «в минулому році», замість питомого українського «торік». Величезний масив української лексики просто опинився поза словниками. І все для того, щоб перекладати було «проще пареной репы». До 80-х років спрощення досягло апогею. Були цілі списки слів, яких редактори мусили уникати як архаїчних. Тобто словники працювали не на розвиток мови, а на її дискредитацію. Прикметно, що термінологічні й інші словники, котрі з'явилися в незалежній Україні, створено переважно на базі отих «українсько-радянських» словників! Як нормальній людині (навіть патріоту) українізуватися з поміччю такої «грамоти»? Не дивно, що філолог С. Караванський навіть у сучасній нашій Конституції знайшов 20 лексичних й кілька граматичних неточностей!

Як бачимо, роками робилося все для створення міфу, живого і досі, що українська мова меншовартісна, вона не годиться для серйозних сфер (наука, спорт, армія) і що вона неможлива без російської. Курйоз: на початку 50-х у Києві видано «Дон Кіхота»... в перекладі з російської! 1958 року в Україні законом дозволено вільний вибір батьками мови навчання дітей і право відмовлятися від вивчення української мови. 1963 року наукова рада АН СРСР зараховувала до «неперспективних» (!) українську, білоруську та тюркські мови. Паралельно посилювалось вивчення російської мови. Це була відверто асиміляторська політика. Хто протестував — тих репресували (Дзюба, Стус та інші). На початку 70-х теза Брежнєва про єдиний радянський народ передбачала і єдину мову. Це на 1987 рік призвело до витіснення української мови з освіти: у 4500 російських школах УРСР навчалося більше половини всіх учнів, у Києві із 300 тисяч учнів в українських школах вчилося лише 70 тисяч. А практика двомовних наукових видань скінчилась тим, що за десять літ уже майже всі наукові журнали з точних та природничих наук виходили російською. З 1978 року в школах введено 15-відсоткову доплату вчителям російської мови. Саме тоді асиміляційний вплив російської мови перекинувся з міста на село, чого не було раніше. А радянські філологи оспівували благотворний вплив російської мови на українську, доводили, що білінгвізм — це гармонійна двомовність. Ця теза й досі актуальна для борців за державне «двоязичіє».

Є різниця між індивідуальною дво- (чи багатомовністю), що збагачує людину, і тотальним білінгвізмом, що є наслідком давньої колоніальної залежності країни. Нинішні «двоязичники» кажуть, що в Україні російська культура і мова під загрозою. Але йдеться ж не про витіснення російської, а лиш про деколонізацію української мови в її нинішньому становищі. Чим перегляд наших окрадених словників загрожує російській мові? Та й витісняє справжню російську культуру з просторів СНД і самої Росії не українська культура, а російська ж таки всесильна і дика попса.

При тому, що на останньому переписі населення 67,5 відсотка назвали рідною мову українську, в Україні з 16230 періодичних видань лиш трохи більше трьох тисяч — україномовні. Цікаві пропорції! У нас державних телеканалів 3,8, недержавних — 96,2 відсотка, і вони «майже не дотримуються конституційних норм щодо використання української мови», свідчив І. Чиж на парламентських слуханнях 12 березня ц. р. З книгами те саме. Якою буде основна мова країни, якщо надати статус офіційної мові, котра й без того є господарем становища? Є формула: "Так сложилось исторически". Як бачимо, «сложилось» не само собою, а штучно. Але спроби виправити становище називаються «насильственной украинизацией». На жаль, влада підтримує саме цю спекулятивну політику: від давньої заяви нинішнього Президента про двомовність — до недавнього прийняття Хартії меншинних мов саме у президентському варіанті. Хоча й відомо, що Хартія захищає лише загрожені мови, носіїв яких лишилось на землі менше 100000 душ. Російська, слава Богу, до таких мов не належить. Швидше до таких — завдяки стараням (чи байдужості) держави — скоро належатиме мова українська.

Віталій ЖЕЖЕРА.

Конституційне судочинство

Із Рішення Конституційного Суду України від 10 червня 2003 року №11-рп/2003 у справі за конституційним поданням 47 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про введення мораторію на примусову реалізацію майна» (справа про мораторій на примусову реалізацію майна)

Конституційний Суд України розглянув на пленарному засіданні справу за конституційним поданням 47 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про введення мораторію на примусову реалізацію майна» від 29 листопада 2001 року № 2864-Ш.

Заслухавши суддю-доповідача І. Тимченка, пояснення представників сторін та дослідивши матеріали справи, Конституційний Суд України, зокрема, встановив:

Суб'єкт права на конституційне подання — 47 народних депутатів України — звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням розглянути питання про відповідність Конституції України Закону України «Про введення мораторію на примусову реалізацію майна» (далі — Закон), яким до вдосконалення визначеного законами України механізму примусової реалізації майна встановлено мораторій на застосування примусової реалізації майна державних підприємств та господарських товариств, у статутних фондах котрих частка держави становить не менше 25 відсотків. Народні депутати України вважають такими, що не відповідають Конституції України, положення Закону, зокрема, частині четвертій статті 13 Конституції України — усі суб'єкти права власності рівні перед законом; частині третій (у поданні частину третю названо частиною другою) статті 42 — позбавлення суб'єктів підприємницької діяльності «недержавної форми власності можливості конкурувати з державними підприємствами та господарськими товариствами»; статті 50 — кожен має право на безпечне для життя і здоров'я довкілля та на відшкодування завданої порушенням цього права шкоди; частині п'ятій статті 124 — судові рішення ухвалюються судами іменем України і є обов'язковими до виконання на всій території України.

Вирішуючи спір щодо порушених у конституційному поданні питань, Конституційний Суд України виходить з такого.

Законом на період до вдосконалення визначеного законами України механізму примусової реалізації майна встановлено мораторій на застосування примусової реалізації майна державних підприємств та господарських товариств, у статутних фондах яких частка держави становить не менше 25 відсотків (далі — підприємства).

Закон, як про це зазначено в його преамбулі, спрямований на забезпечення економічної безпеки держави, недопущення руйнування цілісних майнових комплексів державних підприємств, захисту інтересів держави під час реалізації майна господарських товариств, у статутних фондах яких частка держави становить не менше 25 відсотків.

За Конституцією України (стаття 17) забезпечення економічної безпеки України є однією з найважливіших функцій держави, справою всього Українського народу, так само як і забезпечення соціальної спрямованості економіки (стаття 13).

Під примусовою реалізацією майна підприємств у Законі розуміють відчуження об'єктів нерухомого майна та інших основних засобів виробництва, що забезпечують ведення виробничої діяльності цими підприємствами, а також акцій (часток, паїв), які належать державі в майні інших господарських товариств і передані до статутних фондів цих підприємств, у разі, якщо таке відчуження здійснюється шляхом:

— звернення стягнення на майно боржника за рішеннями, що підлягають виконанню Державною виконавчою службою;

— продажу майна в процесі провадження справ про банкрутство, визначеного відповідними статтями Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», щодо визнання боржника банкрутом, відкриття ліквідаційної процедури і продажу майна підприємства.

Засади правового регулювання відносин власності та її форми встановлено Конституцією України. Основним Законом України, зокрема, визначено суб'єкти та об'єкти права власності (статті 13, 41, 142, 143), закріплено рівність суб'єктів права власності перед законом (стаття 13), гарантії права власності й обов'язки власників (статті 13, 41), положення про те, що сама власність не повинна використовуватися на шкоду людині і суспільству (стаття 13).

Конституційний Суд України у підпункті 3.1 мотивувальної частини Рішення від 12 лютого 2002 року № 3-рп/2002 у справі про електроенергетику зазначив, що за Основним Законом України держава рівним чином захищає усі форми власності, а кожна з них може мати свої особливості, пов'язані із законодавчо визначеними умовами та підставами виникнення або припинення права власності. Ця правова позиція Конституційного Суду України ґрунтується на тому, що винятково законами України визначається правовий режим власності, в основі якого — конституційні положення, конкретизовані в законах, які можуть містити й певні особливості правового режиму тих чи тих форм власності. Однією із таких особливостей правового режиму державної власності і є встановлений на певний період мораторій на примусове відчуження майна підприємств.

Як випливає з матеріалів справи, необхідність прийняття Закону зумовлена недосконалістю механізму примусової реалізації майна.

За змістом статті 2 Закону мораторій не поширюється на відчуження рухомого та іншого майна підприємств, що не забезпечує ведення їх виробничої діяльності, а також на продаж об'єктів нерухомого майна та інших засобів виробництва, що забезпечують виробничу діяльність підприємства-боржника у процедурі його санації (стаття 20 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом»).

Суб'єкт права на конституційне подання вважає, що введення мораторію на примусову реалізацію майна на підприємств суперечить положенням статті 13 Конституції України стосовно рівності всіх суб'єктів права власності перед законом. Конституційний Суд України зазначає, що правовий статус суб'єктів права різних форм власності ґрунтується на єдиних конституційних принципах. Водночас правовий статус кожного з них має особливості, що й характеризують того чи того суб'єкта права власності як такого. Держава забезпечує захист прав усіх суб'єктів права власності і у тому, що є загальним для них, і в його особливостях відповідно до законів, дія яких на них поширюється.

З огляду на викладене Конституційний Суд України дійшов висновку, що положення Закону про введення мораторію на примусову реалізацію майна підприємств не суперечать статті 13 Конституції України.

Суб'єкт права на конституційне подання вважає, що Верховна Рада України, запровадивши Законом мораторій на примусову реалізацію майна, порушила частину третю статті 42 Конституції України, оскільки інші суб'єкти права власності внаслідок прийняття Закону позбавлені такої форми захисту своїх інтересів під час реалізації майна, як встановлення мораторію на його примусове відчуження.

Відповідно до частини третьої статті 42 Конституції України держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності, не допускає зловживання монопольним становищем на ринку, неправомірного обмеження конкуренції та недобросовісної конкуренції. Питання економічної конкуренції в Україні регулюються низкою законів, у тому числі Законом України «Про захист економічної конкуренції» від 11 січня 2001 року, яким визначено конкуренцію як змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.

Конституційний Суд України вважає, що Закон не містить положень, які неправомірно обмежують конкуренцію, допускають недобросовісну конкуренцію у підприємницькій діяльності або зловживання монопольним становищем на ринку чи позбавляють інших суб'єктів права власності на захист під час реалізації їх майна.

Народні депутати України вважають, що Закон було прийнято і на порушення закріпленого в статті 50 Конституції України конституційного права особи на безпечне для життя і здоров'я довкілля та відшкодування завданої порушенням цього права шкоди, оскільки на підставі статті 1 Закону громадянин позбавляється можливості задовольнити свої вимоги за рахунок майна підприємств, щодо примусової реалізації якого введено мораторій.

Однак із таким твердженням не можна погодитися, оскільки Закон не звільняє підприємства від відповідальності за завдану громадянам шкоду. У разі порушення їхнього права на безпечне для життя і здоров'я довкілля шкоду може бути відшкодовано передусім за рахунок майна, на яке не поширюється мораторій щодо його примусової реалізації, а у визначених законодавством випадках — за рахунок екологічного страхування чи коштів державного бюджету України.

Як зазначено у конституційному поданні, встановлення мораторію на звернення стягнення на майно боржників державних підприємств та господарських товариств робить «фактично необов'язковим» виконання ними судових рішень майнового характеру. Крім того, на думку суб'єкта права на конституційне подання, при цьому унеможливлюється реалізація судових рішень майнового характеру і в процесі провадження справ про банкрутство стосовно державних підприємств та господарських товариств, що суперечить положенню частини п'ятої статті 124 Конституції України, згідно з яким судові рішення є обов'язковими до виконання на всій території України.

Конституційний Суд України виходить із того, що Закон не порушує конституційної вимоги обов'язковості судових рішень. Рішення судів про примусове відчуження майна підприємств, ухвалені до і після прийняття Закону, ним не скасовуються, вони залишаються чинними, а їх виконання зупиняється до вдосконалення механізму примусової реалізації майна. Тобто Законом встановлюється подовжений на цей період термін їх виконання.

З огляду на це необґрунтованим є твердження суб'єкта права на конституційне подання, що оспорюваний Закон суперечить статті 124 Конституції України.

З огляду на наведене, Конституційний Суд України вирішив:

1. Визнати таким, що відповідає Конституції України (є конституційним), Закон України «Про введення мораторію на примусову реалізацію майна» від 29 листопада 2001 року № 2864-III.

2. Рішення Конституційного Суду України є обов'язковим до виконання на території України, остаточним і не може бути оскаржене.

МІЛІЦЕЙСЬКІ ІСТОРІЇ

Політ у ступі перед гніздом автоінспекторів

Борщагівка — південно-західна околиця столиці з вельми привабливими речовими і продовольчими ринками, які туляться до кільцевої дороги.

Але я — не про речові ринки, а про вулиці, що їх оперізують, і порядки на них, які влаштовують працівники міліції та паркувальної служби. За першими заворожено спостерігала упродовж сорока хвилин поблизу пішохідного переходу на крутому віражі вузького проїзду на кільцеву дорогу. Для ясності скажу, що цей перехід сполучає окупований торговельними точками тротуар з проспектом, по якому ходить швидкісний трамвай — улюблений вид транспорту не розбещеного статками населення. Отже, той, хто дістається на речовий ринок трамваєм, неодмінно тут пройде. Тим паче у вихідні дні, коли стовпотворіння. І пішоходам доводиться ховати ноги на тротуарах, щоб їх не віддавив, бува, якийсь моторизований нахаба, якому не вистачило місця на паркувальній стоянці.

Так-от, міліцейський патруль з двох осіб «кинув якір» за кілька метрів від пішохідного переходу, і вже скоро я переконалася, як це розумно. Водій нетерплячого «Форда», який не пропустив поперед себе купку пішоходів, одразу впіймався на гарячому, але, як і слід було очікувати, відбувся кількома гривнями.

Він ще не від'їхав, як грішником став «Москвич» — знову посвідчення водія виявилося формальним приводом для розрахунку не за протоколом. Далі зупинялися «Жигулі», «Таврія», ще «Москвич», «Волга»... Уявіть, при цьому майже ніхто не сперечався, відкуповуючися за порушення хто п'ятіркою, хто десяткою. Те, що я не помітила жодного протоколу, вказувало на вельми прибутковий автоінспекційний бізнес. Водночас, здивувало мене інше. Те, власне, що за кілька метрів до цього пішохідного переходу стояв ще один інспектор. І, чи повірите, штрафував торговий люд за перехід вулиці у невідведеному для цього місці.

— То що мені, на крилах перелетіти? — лементувала літня жінка, відмовляючись платити штраф.

— Хоч би й у ступі, — сміявся вусатий сержант, — а порядок для всіх один.

Зі старої таки узяли штраф, але і тут я не помітила, щоб їй вручили квитанцію. Утім, подумалося: навіщо вона їй? Щоб не сумнівалася у відсутності в органах правопорядку щонайменших ознак хабарництва та корупції і торжестві єдиного порядку? Але це, мабуть, останнє, що спадає їй на думку на тому боці вулиці, який їй був потрібен. Відколи до парламенту потрапив законопроект про зміни цього «єдиного порядку», міліцейських патрулів цікавлять пішохідні зони не менше, ніж громадяни. Адже новації надають їм право стягувати штрафи і з водіїв, і з пішоходів на місці, керуючись власним баченням правил дорожнього руху. Тож, з огляду на власні спостереження, я не певна, що штрафних квитанцій вистачить для переконання учасників вуличного руху в тому, що міліцейські інспектори не беруть хабарів. Прогавивши пішохідний перехід, за яким я спостерігала, якийсь водій «Шкоди» пригальмував перед міліціонерами лише для того, щоб просунути їм у вікно кілька гривень, і полетів у своїй ступі далі, до наступного пішохідного переходу.

Катерина ЗОРЯНА.

ЗВІДКИ ВИ БЕРЕТЕСЬ?

Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

ХЕРСОНЩИНА

Край, де співає ковила

...Світлою порошею курить чумацький шлях — шлях наших пращурів, що проходили репаним степом чумаками в чорних сорочках. Спочиває степ, набирається прохолоди після денної сліпучої спеки. Океан місячної ночі розливається навкруги. І наче крізь сон лине здалеку чумацька пісня...

Ніщо мені так не пахне, як наш степ. Станеш серед насиченого ковилового степу, і перед тобою розкидається цей простий, без хитрощів світ розміреного життя, де чиїсь пристрасті блукали задового до нас, де хтось, спалений почуттям, звідував хмелю любові...

За офіційними даними, Херсонщина посідає шосте місце в Україні за наявністю рекреаційних ресурсів, які використовують далеко не на повну потужність.

Наразі складне економічне становище держави гостро ставить питання належного оздоровлення населення, зокрема дітей та молоді. Потреба в територіях оздоровчого призначення у 2,7 разу більша, ніж маємо нині. Херсонську область визначено базовою для розвитку дитячого, молодіжного та сімейного туризму в Україні на 2003—2005 роки.

Туристична галузь сприймається сьогодні як один з реальних шляхів відродження економіки південного краю. Її перспективи розглядалися на спільному засіданні Комітету Верховної Ради з питань молодіжної політики, фізичної культури, спорту та туризму, Державної туристичної адміністрації, Департаменту з питань діяльності курортів Міністерства охорони здоров'я, колегії обласної держадміністрації та президії обласної ради. У засіданні взяли участь представники органів місцевого самоврядування Одеської, Миколаївської, Запорізької областей, Кримської автономії, Генерального консульства Росії, Посольства Королівства Швеція.

— Одне із завдань, — зазначає **голова Херсонської облдержадміністрації Анатолій Юрченко**, — привернути увагу керівників районів до туризму як до однієї з найприбутковіших галузей економіки. Херсонщина має сприятливі природно-кліматичні умови для використання під час відпочинку: узбережжя Чорного та Азовського морів, широкі піщані пляжі, мінеральні озера — з цілющою водою та грязями, термальні джерела, водні ресурси Дніпра та його плавнів. В області налічується 297 санаторно-курортних та оздоровчих закладів. Узбережжя морів ідеально підходять для сімейного та дитячого відпочинку. Людина, котра вирішила відпочити й оздоровитися, знайде на Херсонщині заклад, необхідний за кліматичними умовами і доступний за рівнем сервісу. В області накреслено проект програми розвитку курортної та туристичної галузі. Основною метою програми є створення високорентабельної туристичної сфери, що задовольнить потреби населення та забезпечить комплексний розвиток області. Досягти цього передбачаємо шляхом залучення місцевих органів виконавчої влади, підприємств різних форм власності, іноземних та вітчизняних інвесторів. Серед головних завдань, що поставили, — забезпечення ефективного використання наявних рекреаційних ресурсів, освоєння нових територій, які мають туристичний потенціал, стимулювання розвитку перспективних тематичних напрямів, зокрема, мисливського, сільського, водного.

Програма розрахована до 2010 року і передбачає поетапне втілення. Перший — запровадження системи заходів щодо удосконалення управління галуззю, нагромадження необхідної інформації про туристично-рекреаційний потенціал регіону, реконструкція матеріальної бази. Наступний — етап активних інвестицій у створення суб'єктів підприємництва, розвитку інфраструктури, нарощування обсягів туристичних послуг, створення високорентабельних туристичних підприємств на базі впровадження сучасних технологій світового туризму. Усе це сприятиме поповненню місцевих бюджетів, створенню робочих місць, підвищенню рівня життя, отже, слугуватиме важливим чинником економічного розвитку.

Херсонщина має не лише природні скарби, а й вагому історичну спадщину. Туристичний «товар» — найважливіша складова туристичного ринку. Область володіє значним історико-культурним потенціалом, винятковим за різноманітністю епох, народів, культур, релігій. Але тривалий час і населення, і владні структури орієнтувалися переважно на відпочинок у прибережних зонах. Питома вага лікувально-оздоровчої рекреації становить 72,2 відсотка, дитячої — 25,4, а туристично-екскурсійної — лише 2,4 відсотка.

Уже зараз увазі туристів пропонуємо маршрути «золотого» природно-заповідного фонду, що проходять через унікальні біосферні заповідники —Чорноморський та Асканія-Нова. Загалом фонд налічує 51 об'єкт, загальна площа яких становить 170 тисяч гектарів. Таврійський край тісно пов'язаний з козацькою вольницею — вагома історія Кам'янської та Олешківської січей. Таврію хотіла освоїти й облаштувати імператриця Катерина II. Історія Херсона пов'язана з історичними іменами: князь Григорій Потьомкін та Петро Трубецькой, полководець Олександр Суворов, флотоводець адмірал Федір Ушаков, предок великого Пушкіна Іван Ганнібал, видатний англієць Джон Говард, багатьма іншими відомими особами. У перспективі — розробка екскурсійних програм історико-краєзнавчої, воєнно-історичної, літературно-мистецької, інших тематик.

Катерина Самойлик, голова Комітету ВР з питань молодіжної політики, фізичної культури, спорту та туризму:

— У Херсоні вперше серйозно поставлено питання про туризм та курортну справу, як важливий і перспективний напрям економіки, що може дати поштовх до розвитку та оптимізації інших галузей. Відновлення здоров'я нації потребує серйозної уваги. Особливо це стосується дітей, для яких не менш гострою є проблема харчування. Аграрні підприємства Херсонщини мають чудові технології вирощування овочів, фруктів, баштанних культур, украй необхідних для забезпечення організму вітамінами. Учасники

Японці відстали від

Директор об'єднання «Херсонліс» Валентин Слюсаренко в цьому

Ліс серед пустелі

— Нижньодніпровські піски були єдиною пустелею в Європі, — окреслюючи на карті 200 гектарів зелених насаджень, розповідає Валентин Олександрович, доки наш автомобіль прямує асфальтовим шляхом серед піщаних барханів. За вікном сосни, засипані піском «по коліно», а то й вище. — Це так звані вали Борткевича. Пісок насипало вітром, збивало в кучугури, що стримували його руйнівну силу.

Величезної шкоди завдавав пісок усьому навкруги: засипав поля, знищував сільськогосподарські посіви. Світу білого не побачиш серед піщаних бур, коли сонце тьмяніє не на одну добу, а навколо не залишається жодної шпарини, куди не проник би пісок — він висить у повітрі, скрипить на зубах, роз'їдає очі. Двісті років приборкувала людина сипучу стихію, прагнучи стримати її живою рослинністю. Яких лише методів не пропонували науковці! Здавалося, пісок, пухке середовище, а не росте коріння — і край. Утім, як часто буває, все геніальне, з'ясовується, просте. І вихід знайшли вже не науковці, а практики: спробували проривати в піщаному грунті щілини глибиною в 60 сантиметрів і в них опускати соснове коріння. Простір давав змогу саджанцю «освоїтися», щоб згодом проникати далі. Метод виявився унікальним винаходом.

Не чекаючи милостей від держави

Лісове господарство області займає п'яту частину її території і налічує десять підрозділів, що, в свою чергу, діляться на лісництва. Анатолій Підгрушко, керманич одного з них, Старозбур'ївського, попереджає, що він — лісничий, і просить не плутати з лісником. На своїх угіддях пан Анатолій влаштував експеримент — такі собі міні-парники й теплички, де просто з гілочок вирощують декоративні кущі й дерева: ялинку блакитну, туту золотисту, ялівець, самшит і ще багато чого. Спеціальний

режим вологості й температури здатний у звичайної гілочки, встромленої в грунт, відростити корінці! І тепер в горщечках ростуть малесенькі деревця.

— З усіх навколишніх барів та кафе звозили до лісництва пластикові пляшки — півтори тисячі штук. Обрізані, вони служать чудовим горщиком для майбутнього дерева чи куща, — демонструє своїх «дітей» Анатолій Підгрушко **(на знімку)**.— Адже в області великий попит на зелений товар. І фірми, і приватні хазяї прагнуть озеленити офіси та помешкання, до того ж не лише в сезон, а будь-якої пори року.

У створенні зеленого розсадника лісівники вбачають одне з джерел добування коштів.

— Ми не можемо чекати милостей від держави. Ліс —власність всенародна, тим часом з кожним роком галузь фінансується дедалі менше й менше. Рівень зарплати у нас найнижчий, за минулий рік, приміром, мали в середньому 202 гривні. За тотального безробіття маємо дефіцит робочих рук, — зауважує Валентин Слюсаренко. — Працюють фанати, закохані у справу. А робота не з легких — на вітрі, морозі, серед тих само піщаних бур. Кажуть: лісники навмисне підпалюють ліс, щоб «списати» вирубки. Запитайте у тих, хто працює тут, чи підніметься рука?

— Та ніколи в житті! — одностайно запевняють лісокультурниці Ганна Васильєва та Ганна Брага, які не залишили роботи навіть коли вийшли на пенсію.

На пронизливому вітрі, слідом за садильною машиною жінки дбайливо опускають у піщану щілину крихітні, не більше від новонародженого курчатка, соснові сіянці. П'ять тисяч на одному гектарі їх треба висадити, щоб до зрілого віку дожили 200—300.

— Найстарішим деревам у нижньодніпровських лісах по 100 років. Вчитися освоювати піски до нас приїздили і з Середньої Азії, і з Латинської Америки, і з Японії, — продовжує директор. — Як ми від японців у транзисторах, так вони від нас у лісовій науці — відстали назавжди.

Наукою в херсонських пісках займається дослідна станція — степова філія науково-дослідного інституту лісового господарства. Вчені переймаються освоєнням пісків не тільки лісами, а й виноградниками. Як доказ їхньої перспективи цікавим демонструють колекцію чудових «піщаних» вин.

Рудий пильщик, «червоний півень» і... журналісти

— Які проблеми, питаєте? Ба-а-гато, а найголовніших дві: фінансування та захист лісів, — веде розмову Валентин Слюсаренко. — Торік заробили власними силами 2,5 мільйона. Могли б підвищити собі зарплату, але все «пустили» на розвиток та відтворення.

Заробляють лісівники по-різному: обробляють деревину, виготовляють товари широкого вжитку, «продають» дозвіл на полювання для іноземців. Для цього мають спеціальне господарство на острові Джарилгач у Чорному морі, поблизу Скадовська. Там водяться лані, муфлони, олені. Закордонні мисливці приїздять заради одного — трофея. Простіше: по роги. М'ясо їх не цікавить, залишають його лісникам. Щоправда, коли поселяються на тиждень-два, з'їдають самі. Без трофея не повертається ніхто. Є вже свої завсідники, приміром, дві американські пані, пенсіонерки, мають намір походити островом з рушницею вже втретє.

Значну частину заробленого «з'їдає» запеклий ворог — рудий сосновий пильщик. Одна година авіаобробки проти цього шкідника обходиться в 1,5 тисячі гривень. Але найбільших збитків, звичайно, завдає вогонь. Навіть незначну пожежу в сосновому лісі гасять не менш як три доби. Обмаль техніки, доводиться переганяти машини з одного господар-

форуму запропонували розробити державну програму розвитку у Скадовському районі медично-оздоровчої зони для дітей з хронічними захворюваннями органів дихання, щитовидної залози та системи кровообігу.

Новий законопроект про внесення змін та доповнень до «Закону про туризм», що незабаром розгляне наш парламент, на форумі було обговорено й підтримано. Міські голови — Генічеська, Скадовська, Голої Пристані, Каланчака, Берислава, Нової Каховки, Первомайська (Миколаївської області), що з власної ініціативи заснували Спілку сприяння розвитку туризму на Півдні України «Таврія», підписали угоду про співпрацю з Державною туристичною адміністрацією України.

Курортно-туристичний потенціал Херсонщини вже не раз ставав предметом покладання надій на економічний розвиток краю, та жодного разу вони не ставали дійсністю. Однак цілком реально розглядати рекреаційну галузь як одну з пріоритетних у розвитку області — такого висновку дійшли учасники доленосного, треба сподіватися, для регіону зібрання. І, головне, відчутних змін досягнуто в традиційній національній ментальності: туризм — це не тільки легковажні розваги і дозвілля, а й тонни цінного хліба.

Влада **ВОЛОШИНА.**

На знімку: Катерина Самойлик, Валерій Цибух, Анатолій Юрченко.

Як клякса перетвориться на овал уздовж Дніпра

Нинішньої осені Херсон відзначатиме 225-річчя з дня заснування. А цьогоріч місто накреслило генеральний план свого розвитку на наступні 25 років

Яким буде воно через чверть віку? Розповідає міський голова Володимир САЛЬДО, професійний будівельник, за участю якого зведено такі помітні в архітектурному плані об'єкти, як аеропорт, діагностичний центр, «Укрсоцбанк».

— Володимире Васильовичу, генеральний план забудови міста, запропонований столичними фахівцями, що працювали над ним не один місяць, зустрів неоднозначні оцінки херсонських архітекторів. Складений він на 25 років, тож не кожен зможе побачити кінцевий результат. Сьогоднішній день — це те, яким вбачався Херсон 25 років тому?

— Будівельний процес — довготривалий. Сам звик до цього не відразу — після інституту нетерпляче дивувався: і чого так довго зводять будинок? План, за яким живе нині місто, останній раз коригувався у 84-му. З тих пір багато що змінилося: будівельні, земельні норми, законодавча база, архітектурний попит. До того ж генплан — це не лише зведення споруд. Це й транспортні зв'язки, комунальні мережі, зони відпочинку. Зрештою, в новому плані враховано особливе географічне розташування міста. Адже неправильно розбудовувати Херсон у північному напрямку і не скористатися мальовничим берегом Дніпра в районі Киндійки, Антонівки, а головне —лівобережжям. У місті «гуляють» понад 300 гектарів пустирів — хіба це престижно для обласного центру? Генеральний план передбачає і економічний розвиток. Приходить, приміром, інвестор зі своїм проектом, де його втілювати? Звичайно, треба керуватися генпланом розвитку не на рік-два. Але це не означає, що протягом 25 років нічого не коригуватиметься. Необхідно створювати ділову привабливість міста.

— План розвитку розроблявся за кількома напрямами. Що буде зроблено стосовно одіозної вже «комуналки», котра чи не найбільше дошкуляє сьогодні городянам?

— Забезпечення теплом та водою було одним з питань, поставлених перед розробниками генплану. Тут прямуватимемо шляхом децентралізації, адже втрати води та тепла у наших розгалужених мережах сягають 40 відсотків. До всього: децентралізація позначиться на ціні комунальних послуг, що досить істотно для населення.

— Херсон — чи не єдине місто на Дніпрі, де, крім обмеженого «п'ятачка», немає набережної. Як передбачено «використати» ріку та мальовничі плавні?

— На лівому березі буде оздоровча зона — з парками, пляжами, кемпінгами. Вигляд міста на карті з «клякси» перетвориться на витягнутий уздовж Дніпра овал. Наше місто може заробляти гроші на оздоровленні — лівий берег природою створений для цього. І ті, хто їде до Криму, неодмінно «зачепляться» за відпочинок у Херсоні. Зробимо все, щоб людям сподобалося: і пляжі, і риболовля, і полювання, і просто мальовничі дніпровські заплави.

— Володимире Васильовичу, будівельна галузь — фах, яким займається вже чверть віку. Чи різняться вимоги, в яких ви зводили колись не одну школу, цехи нафтопереробного та бавовняного комбінату, і нинішні, коли будували модерну споруду філії «Укрсоцбанку», заправку біля автовокзалу? Яким своїм твором пишаєтеся?

— Вимоги ті само — якість, надійність. Різняться умови — за часів «союзних» доводилося обходитися тим, що мали, дуже заощадливо витрачатися у будматеріалах. Не було можливості «жирувати» в оздобленні, пишномовності. Нині, будь ласка, будуй творчо, вишукано, привабливо, з фантазією. З усього, що будував, найбільш залюблений у споруду «Укрсоцбанку».

— На честь ювілею прийнято відкривати пам'ятні знаки, дошки...

— Ми повинні відродити історичну справедливість і повернути на порожній п'єдестал пам'ятник засновнику міста князю Григорію Потьомкіну. За старою фотографією пам'ятника, створеного Іваном Мартосом, автором «Мініна й Пожарського» в Москві, Дюка Рішельє в Одесі, київський скульптор Степанян уже відтворив «нашого» Потьомкіна. Постане він, де й був раніше, — біля театру, у сквері, що носив його ім'я. Відтворено буде й вигляд парку: лавочки, огорожа, світильники, насадження. Триметрову бронзову постать буде відлито й встановлено на кошти меценатів, добровільні пожертвування городян. Уже є бажаючі зробити внесок. Благодійність у серцях і умах, на щастя, жива. Святкування 225-річчя Херсона внесено до програми «Рік Росії в Україні», тож чекаємо гостей із сусідньої держави: із Астрахані, з якою спілкуємося, із Калінінграда, де мером наш земляк-херсонець. Інтерес до міста виявляє й тюменський Сургут. Усе це — пролог до взаємовигідної співпраці.

— Певне, кожен архітектор мріє про власний «кремль». Про що мріє будівельник Володимир Сальдо?

— У Херсоні живу й працюю з того часу, як закінчив інститут. Щоправда, на п'ять років виїздив у відрядження до Монголії. Завжди мріяв, та не облишив і нині, збудувати для херсонців суперсучасний спортивний палац. Де можна було б влаштовувати змагання міжнародного рівня, з тренажерними залами, різноманітними секціями і неодмінно з плавальним басейном. Хоча сам я вже не спортсмен, а лише фізкультурник, усе ж узяв зобов'язання на ювілеї вийти в показових виступах на боксерський ринг. А ще хочу відбудувати Народний дім, що на Перекопській — центр культури позаминулого століття.

нас назавжди

переконаний. І свій ліс вважає унікальним, адже він рукотворний

ства в інше, а це втрати часу. Для боротьби з «червоним півнем» мають спеціального катера — для роботи в плавнях, і навіть пожежного танка! Обладнаний баком, що дорівнює за місткістю п'ятьом — шістьом автоцистернам, потужним — на місці дула — брандспойтом, «жертва конверсії» впевнено прокладе дорогу в будь-яких хащах, а водяний струмінь у кілька разів потужніший за автомобільний, — демонструє броньованого помічника директор Голопристанського лісгоспу Володимир Попович **(на знімку)**. Чудова машина! Виділили ще одну, але на транспортування танка зі Львова потрібно знайти 15 тисяч гривень.

Лише в цьому році голопристанці завершили «зачистку» згарища й засадили ділянку, що вигоріла під час найбільшої за останній період пожежі — 700 га знищив вогонь улітку 1995 року. Кілька днів палала стихія. Вогонь впритул підійшов до села. Пожежникам активно допомагали місцеві жителі. Нині ліс на підступах до Старої Збур'ївки відновили саджанцями акації — листяні дерева не так швидко піддаються вогню, як смолисті хвойні.

Крім рудого пильщика та вогню, у лісу є ще один «шкідник»:

— Таке понаписують газети: ліс із області вивозять, невідомо куди дівають! Не ліс вивозимо, а дрова, — «захищається» директор.

Дрова для закордону

— Наш ліс не має такого значення, як, приміром, карпатський, меблів з нього не зробиш, паркан хіба що чи двері до хліва. Відправляємо деревину в Донбас, у шахти — для рудничного стояка. Адже на «підростаючих» ділянках систематично проводимо рубки догляду: щоб дерево досягло потрібної кондиції, слід витримувати відстань між рослинами, прибирати хворі, слабкі. Під Новий рік семи-восьмирічна сосна йде на «ялинки».

Заготівля одного кубометра дров обходиться в 29 гривень, а ціна реалізації — 15 гривень. Знайшли охочих купувати дрова дорожче — для відправки за кордон, де з них роблять деревостружкову плиту. Тепер маємо клопіт з перевірявльними органами.

Виживати допомагає і нещодавнє замовлення від однієї з європейських країн — у деревообробному цеху виготовляють і відправляють брус для меблевих «каркасів». Постійним попит має і так звана вагонка. Красивий натуральний оздоблювальний матеріал, під лаком він просто сяє!

Ліс годує і свиней, і корів...

За радянської влади у двох областях України —Рівненській та Херсонській — на промислову основу було поставлено виготовлення хвойного екстракту. Запашна речовина йшла на парфумерні та медичні потреби. А нині справа в підвішеному стані — замовника херсонці знайшли, але у виробництво ще треба вкласти кошти.

Законсервовано установку з виготовлення хвойно-вітамінного борошна, яке колись охоче брали тваринницькі господарства, комбікормові заводи. Через високу вартість роботи згорнули.

Тепер лісники самі вирощують худобу — фермі, що придбали в одному із занепалих господарств, нема рівних. Бачили б ви тих корівок і свинок! Не в кожного хазяїна такі доглянуті.

Лісничий помиляється на сто років

Неправда, що в лісі зможе працювати будь-хто. — Кадри маємо кваліфіковані: усі директори лісгоспів з вищою освітою, середня ланка також дипломована. Адже лісничий — не агроном, помилку якого можна виправити вже наступного року. У лісі помилки виправляють лише через 100 років — коли дочекаєшся результату. Тих, хто приходить на роботу і прагне залишитися тут, посилаємо вчитися спершу до лісової школи, потім — у інститут. На навчання кадрів заробленних коштів не шкодуємо, — не без гордості каже Валентин Слюсаренко, в якого в трудовій книжці лише один запис: після інституту, з 1968 року він починав на Херсонщині лісовим майстром. — Маємо вже родинні династії, у нас чи не єдина в Україні директор лісгоспу жінка — Лідія Афанасьєва, і вже точно єдиний в усій державі лісівник Герой Соціалістичної Праці — Михайло Павлович Присяжнюк, нині на заслуженому відпочинку.

Кажуть, кожна людина має в житті збудувати дім, виростити сина, посадити дерево. Лісівники приходять на цю землю, щоб залишити на ній багато-багато дерев. На багато-багато років. «Життя дається людині лише один раз, і прожити його варто в лісі», — жартують вони. Втім, це для нас жарт. Для них ліс — то і є життя.

Херсон — Цюрупинськ — Гола Пристань — Стара Збур'ївка.

Фото Олексія **ЧЕРНИХ.**

Ці рядки написані для тебе, любий читачу, під впливом неповторної краси південного краю. Сподіваюся, ти відчуєш терпко-полинний подих настояного на степових травах вітру, зануришся у прозору прохолоду морського безмежжя, а твій погляд сягне мрійливої блакиті дніпровських заплав. І полине ген-ген, за прадавні кургани, де прекрасна земля, котру люди тепло й шанобливо звуть Таврією. Чуєш, як її сила пробивається крізь саму вічність життя, крізь його шалене розмаїття? І сповнює тебе могуттю, і пробуджує в душі жагу жити і жити, бути на цьому прекрасному світі завжди.

З теплом і любов'ю до землі, де живу, — Алла БРУСИЛОВА, власний кореспондент у Херсонській області.
Херсон, проспект Ушакова, 47, кім. 418, тел. 8-0552-26-36-32.

ОГОЛОШЕННЯ

Шановні акціонери!

ВАТ «Новокаховський річковий порт» повідомляє про те, що 16 серпня 2003 року о 8-00 годині за адресою: Херсонська обл., м. Таврійськ, вул. Портова, 1. Тел. (05549) 7-31-00 в приміщенні актової зали ВАТ «Новокаховський річковий порт», відбудуться чергові загальні збори акціонерів.

Порядок денний:

— Про роботу правління ВАТ «Новокаховський річковий порт» щодо підготовки до будівництва зернокомплексу по переробці, зберіганню та транспортуванню зернових культур та іншої сільськогосподарської продукції.

Доповідає: Жосан В. В.

— Про надання згоди на заставу цілісного майнового комплексу ВАТ «Новокаховський річковий порт» для одержання банківського кредиту з метою фінансування розробки проектно-кошторисної документації та будівництва зернокомплексу по переробці, зберіганню та транспортуванню зернових культур та іншої сільськогосподарської продукції.

Доповідає: Жосан В. В.

— Про Спостережну Раду ВАТ «Новокаховський річковий порт» та її рішення прийняті в період після попередніх зборів акціонерів, що відбулися 26 квітня 2002 року.

Доповідає: Геращенко О. П.

Початок реєстрації акціонерів о 7-00.

Для реєстрації потрібно пред'явити посвідчення особи чи відповідно оформлене доручення.

Правління ВАТ «Новокаховський річковий порт».

ЗАТ «Страхова компанія «Енестра» повідомляє своїм акціонерам, що 19 серпня 2003 року о 14-00 годині за адресою: м. Київ, вул. Рейтарська, 21/13, оф. 3, відбудуться Збори Акціонерів.

На порядку денному:

1. Звіт правління про фінансово-господарську діяльність за 2002 р.
2. Звіт ревізійної комісії.

З усіх питань прохання звертатись за тел. 246-53-39.

Приватне підприємство «АНКОН-СЕРВіС», код за ЄДРПОУ 31204700, зареєстроване Києво-Святошинською районною державною адміністрацією Київської обл. 03.11.2000 р. за № 2711, юридична адреса Київська обл., К-Святошинський р-н., 08132, м. Вишневе, вул. Радянська, 42-Б, кв. 25, повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом 2-х місяців за вищевказаною адресою.

Господарський суд Вінницької області (м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) постановою по справі № 856/5-848 про банкрутство ВАТ «Могилів-Подільський райагрохім» (Вінницька область, Могилів-Подільський район, смт. Вендичани, вул. Радгоспна, 6, р/р 260027690 в ВАТ АППБ «Аваль», МФО 302247, код ЄДРПОУ 05487515) визнав вищевказане підприємство банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Калініна П. О., ліцензія АА № 047972 від 19.10.01 року. Тел. (0432) 32-57-16.

Господарський суд Рівненської області (33001, м. Рівне, вул. Яворницького, 59) по справі № 4/47 про банкрутство, постановою від 09 червня 2003 року відкрив ліквідаційну процедуру ВАТ «Рівненський комбінат будівельних матеріалів» вул. Соборна, 420, м. Рівне, 33000.

Ліквідатором призначено Степаненко Ларису Леонідівну (ліцензія АА № 315482, вул. Драгоманова, 27, м. Рівне, 33000).

Правление **ЗАО СК «Укртанкер»**, расположенное по адресу: г. Одеса, ул. Дерибасовская, 4, сообщает, что собрание акционеров состоится 12 августа 2003 года в 12.00 по адресу: ул. Дерибасовская, 4.

Повестка дня:

1. Итоги работы правления в 2002 году и перспективы развития.
2. Отчет ревизионной комиссии.
3. Разное.

Згідно Постанови Господарського суду Вінницької області від 17 червня 2003 року розпочато ліквідаційну процедуру по справі № 270/10-1546 про банкрутство СТОВ «Нива», Вінницька область, Жмеринського району, с. Дубова (р/р 2909301150253 в філії «Промінвестбанку» м. Жмеринка, МФО 302322, код ЕДРПОУ 03733051).

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Вознякевич П. І. м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7, к. 1303, т. 52-01-53, 52-03-41.

Подача позовних заяв про включення до реєстру вимог кредиторів припинена.

ЗАТ «Укртара-Інвест» повідомляє про ліквідацію договору про спільну діяльність № 11 від 10.03.1998 р. Претензії приймаються за телефоном: 475-35-61.

«ООО «СВИП», код ЗКПО 22937799, до 20 сентября 2003 г. принимает претензии от кредиторов в связи с изменением Уставного Фонда.

Товариство з обмеженою відповідальністю **«Консей Лтд»**, ідентифікаційний код № 14344602, оголошує про свою ліквідацію. Для пред'явлення претензій кредитори протягом 2 місяців можуть звертатися за адресою: м. Київ, вул. Русанівська набережна, 4, кв. 38.

Приватне підприємство «Тріумф» (ЄДРПОУ 30796229) цим заявляє про свою ліквідацію.

Приватне підприємство **«АБП «Снага»** повідомляє, що копії свідоцтва про реєстрацію платника податку на додану вартість № 36680192 від 02.10.1997 р., затверджені Державною податковою адміністрацією Мінського р-ну м. Києва 03.10.1997р., вважати не дійсним.

КП «Білоцерківський авіаремонтний завод» (09104, м. Біла Церква, вул. Гайок-4, код ЄДРПОУ 07869043) продає обладнання для ремонту і випробування авіаційних двигунів РДЗ-М500; РД7-М2; ВД-15 ВД-17; НК-25.

Постановою Господарського суду Одеської області (65032, м. Одеса, пр. Шевченка, 4) від 02.06.2003 р. по справі № 21/47-03-1788 визнано банкрутом ТОВ «Киф» (м. Одеса, вул. Урицького, 3, код 20981276, п/р 26001701 в ООФ АППБ «Аваль», МФО 328351), призначено ліквідатором Світлану Володимирівну Сафронову (ліцензія АА № 250014 від 23.03.2001 р.).

До відома акціонерів ЗАТ «НАФТОХІМІК»

Правління ЗАТ «Нафтохімік» повідомляє, що 12 серпня 2003 р. об 11.00 год, відбудуться загальні збори акціонерів за адресою: Полтавська область, м. Кременчук, вулиця Генерала Жадова, 4 (зал засідань ЗАТ «Нафтохімік»).

Порядок денний зборів:

1. Звіт правління ЗАТ «НАФТОХІМІК» про фінансово-господарську діяльність товариства за 2002 рік. Затвердження річного звіту і балансу товариства за 2002 рік.
2. Звіт ревізійної комісії про перевірку фінансово-господарської діяльності ЗАТ «НАФТОХІМІК» за 2002 р. Затвердження звіту.
3. Затвердження розподілу прибутків та виплати дивідендів за 2002 рік.
4. Відзив та призначення членів правління.
5. Відзив та призначення членів Спостережної ради.
6. Створення представництва ЗАТ «НАФТОХІМІК» у м. Дніпропетровську.
7. Внесення змін до Статуту ЗАТ «НАФТОХІМІК», пов'язані з розширенням видів діяльності.

Реєстрація акціонерів буде проводитись 12 серпня 2003 року з 10-00 до 10.50.

Для участі в зборах акціонерам необхідно мати:

Для фізичних осіб — паспорт, або інший документ, що посвідчує особу;

Для уповноважених осіб фізичних або юридичних — паспорт (документ, що посвідчує особу) та довіренність, оформлену згідно чинного законодавства України.

Телефон для довідок: (0536) 76-81-90. факс (05366) 3-41-74, 3-60-26.

Правління ЗАТ «НАФТОХІМІК».

Господарським судом міста Києва (місто Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-в) 13 червня 2003 р. порушено провадження у Справі № 10/312 про банкрутство Дочірнього підприємства «Агроінвест», розташованого за адресою: м. Київ, вул. 1-го Травня, 1-А р/р 26002301001097 в АКБ «Мрія» (м. Київ), МФО 321767, Код ЄДРПОУ 25592585. Арбітражним керуючим (розпорядником майна) призначено Оксанича В. Е. (ліцензія АА № 047897 видана Міністерством економіки та з питань Європейської інтеграції України від 19.10.01 р.) Претензії кредиторів приймаються протягом місяця із дати цієї публікації за адресою: м. Київ, вул. 1-го Травня, 1-А.

Господарським судом Львівської області (м. Львів, вул. Личаківська, 81) порушено справу № 6/130-4/94 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «ЕСКОМ», адреса: 80381, Львівська область, Жовківський район, м. Дубляни, вул. Шевченка, 23 а/6, р/р № 26003000150000 у Львівській філії АКІБ «УкрСиббанк», МФО 385327. Розпорядник майна — арбітражний керуючий Дорощук В. І. (ліцензія АА № 047929), прож. — м. Львів, вул. Сихівська, 3/55.

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ІНФОМЕД РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ ЦЕНТР № 1», ідентифікаційний код № 30109821, адреса: Київ, вул. Предславинська, 34, змінює організаційно-правову форму на приватне підприємство «ІНФОМЕД РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ ЦЕНТР № 1», у зв'язку зі зміною форми власності на приватну з 11.06.2003 року, з правонаступництвом права та обов'язку Товариства.

Загублені у власника свідоцтво про реєстрацію № 13519 Товариства вважати втраченими.

Господарський суд Харківської обл. (Держпром, 8-й під., пл. Свободи, 5, м. Харків, 61022) 19.06.2003 р. порушив справу № Б-25/53-03 про банкрутство боржника — приватного підприємства «Фірма Віктор Д» (код ЄДРПОУ 21222526, вул. Сонячна, 3, кв.18, м. Харків, Україна, 61110).

Розпорядником майна призначено Панасюка Івана Вікторовича (ліц.№ 047594, тел. (057) 713-35-98, м. Харків, вул. Полтавський шлях, 154-84).

Претензії кредиторів приймаються протягом одного місяця.

Вважати недійсними печатки, штампи, установчі документи, свідоцтво про державну реєстрацію та свідоцтво платника ПДВ ПП «Акцент», ЗКПО 25611791, м. Харків, вул. Червоножовтнева, 6 (справа № Б-6431/2-24 від 06.11.2002 р.).

АТЗТ Торговий дім «Альфа» повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 16 серпня 2003 р. о 10 годині за адресою м. Миколаїв, вул. Радянська, 13 в приміщенні Торгового дому Альфа, тел. 47-33-18.

Порядок денний

1. Вибори правління та ревізійної комісії.
2. Внесення змін до статуту товариства.

Правління.

Хозяйственный суд Донецкой области (г. Донецк, ул. Артема, 157) 04.06.2003г. вынес Постановление о признании банкротом ОАО «Селидовский ремонтно-механический завод» (адрес: Донецкая обл., п. Кураховка, ул. Октябрськая, 15, ОКПО 05515482) и открыл ликвидационную процедуру.

Ликвидатором назначена арбитражный управляющий Несвит Л. Ф., лицензия АА № 249934. тел. 8(0622) 58-46-24.

Господарський суд Сумської області (40477, м. Суми, вул. Рибалка, 2) постановою від 09.06.2003 р. у справі № 12/7 визнав Роменське виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства (42000, Сумська область, м. Ромни, вул. Радянська, 7, код за ЄДРПОУ 21130014, р/р № 26003800006501 в Роменській філії «Укрінбанк», МФО 337201) банкрутом і відкрив ліквідаційну процеру.

Ліквідатором банкрута призначено Мальованого Олександра Павловича, ліцензія серії АА № 250426 від 22.03.2002 р. (адреса: 40030, м. Суми, вул. Кірова, 25, 4-поверх, тел. (0542) 345-170).

Луганское областное акционерное общество закрытого типа «Втормет» (код ЕГРПОУ 00191448) объявляет о начале выдачи сертификатов простых именных акций собственникам акций ЛО АОЗТ «Втормет». Акционерам Общества необходимо обратиться по адресу: г. Луганск, ул. А. Линева, 81-а для уточнения фактических адресов акционеров в срок до 31 июля 2003 г.

Господарський суд Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) порушив справу про банкрутство Приватного підприємства «АЗОВФАРМСЕРВІС»; 87524, м. Маріуполь, вул. М. Гонти, 35; р/р 26004188845001/980 у Маріупольській філії КБ «Приватбанк», МФО 335429; порушено справу № 33/23 Б і введено мораторій 18.02.2003 р.; введена процедура розпорядження майном та призначено розпорядником майна Пилипенко С. В. (ліцензія № 249759).

Господарський суд Донецької області приймає заяви кредиторів та можливих санаторів протягом місяця від дати опублікування оголошення.

Постановою від 12.06.2003 р. по справі № 8/62-Б, господарським судом Хмельницької області (29000, м. Хмельницький, майдан Незалежності, 1), мале науково-виробниче комерційне підприємство «Спектр», код ЄДРПОУ 01198257, Хмельницька обл. Славутський р-н, м. Нетішен, пр. Курчатова, 2, п/р № 26003301749664 в Головному управлінні Промінвестбанку в Донецькій області, МФО 334635, визнане банкрутом і відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Матущака Віктора Івановича, ліцензія № 485213 від 13.03.2003 р. (29000, м. Хмельницький, вул. Сковороди, 14, кв. 151).

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ФІНАНСОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИ МІНІСТЕРСТВІ ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

Оголошує

черговий прийом аспірантів з відривом і без відриву від виробництва та здійснює прикріплення до аспірантури здобувачів наукового ступеня кандидата наук із спеціальності 08.04.01

«Фінанси, грошовий обіг і кредит».

Відповідно до вимог ВАКу України до аспірантури приймаються особи, які мають вищу економічну освіту.

Заяви подаються з 1 липня по 20 вересня 2003 року.

Вступні іспити та співбесіда проводяться у вересні-жовтні.

Термін навчання: для аспірантів — 3-4 роки, для здобувачів — 5 років.

Навчання в аспірантурі розпочинається 1 листопада 2003 року і здійснюється як за рахунок бюджету, так і за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб.

Гуртожитком Інститут не забезпечує.

Наша адреса: 01103, Київ-103, бульвар Дружби народів, 28.

Довідки за телефонами: 296-97-75, 296-96-80, 269-21-35 (факс).

Успішна аграрна реформа неможлива без надійного правового підгрунтя

Відкриваємо рубрику «Земельна арифметика» статтею доктора економічних наук, професора, члена-кореспондента Української академії аграрних наук, віце-президента УААН Антона ТРЕТЯКА

На думку багатьох закордонних і українських експертів, одна з найдосконаліших у світі систем земельного права з пріоритетом суспільних інтересів створена у ФРН. Там забезпечується гармонійне поєднання суспільних і приватних інтересів, а особливо інтересів учасників земельного обороту:

— власників земельних ділянок;

— кредитних установ;

— інвесторів;

— виборних органів влади, які захищають інтереси населення.

Ця система зводить до мінімуму недобросовісність в угодах із землею і спекуляцію ділянками; вона дає змогу захистити публічні інтереси. Нагадаю лише про її найголовніші аспекти.

1. Державне планування

Система державного (муніципального) планування землекористування (розвитку територій). Вона допускає цільове призначення кожного земельного масиву, розробку генерального плану його забудови, встановлення обов'язкових обмежень на використання кожної прилеглої до нього земельної ділянки. Під час проектування житлового селища, наприклад, фіксуються траси доріг і комунікацій усередині масиву, межі окремих ділянок і, що важливо, — розташування будівель, кількість поверхів у них, а в деяких проектах — навіть кут нахилу даху будинків.

До затвердження генерального плану забудови (чи розвитку території) земельну ділянку на цьому масиві можна купити, але будувати нічого не можна. Порушника—забудовника у судовому порядку зобов'яжуть не тільки все знести, а й сплатити солідний штраф.

Генеральний план розробляється, погоджується і затверджується кілька років. Коли і чим закінчиться процедура—невідомо, тому земельні ділянки протягом цього часу продаються досить дешево. А коли план затверджено й вимоги оприлюднюються, ціна ділянок різко зростає. Як і кількість покупців.

2. Земельний кадастр

Він містить комплекс інвентаризаційних, оціночних, правових даних, зокрема дає опис земельної ділянки, фіксує її форму, межі й координати, встановлює площу ділянки, привласнює їй унікальний кадастровий номер (тобто неповторний на території ФРН, що дає можливість ідентифікувати ділянку в усіх документах), показує її вартість, а також виносить на план усі підземні комунікації, будівлі тощо, що особливо важливо у містах. Земельний кадастр, який постійно уточнюється, дає змогу будь-коли з'ясувати межі всіх земельних ділянок і, отже, істотно зменшити кількість суперечок.

3. Поземельна книга

Це форма ведення державного реєстру прав на нерухоме майно. На кожну ділянку заводять поземельну книгу (в містах на багатоквартирні будинки — «поквартирні книги»). До них заносять не тільки основні кадастрові дані (кадастровий номер, план, опис, адреса, будівлі на ньому), а й указують усіх попередніх власників від часу відведення земельної ділянки, підстави для переходу прав власності (купівля, спадкування, обмін тощо), а також усі випадки іпотеки (кредит під заставу земельної ділянки). Жодний банк не дасть кредит доти, поки не буде представлено виписку з поземельної книги, що свідчить про «юридичну чистоту» прав власності, а також про той факт, що ділянку вже не закладено в якомусь іншому банку.

Нарешті, у поземельній книзі фіксуються всі обмеження на користування земельною ділянкою (наприклад, не можна будувати будинок більше двох поверхів чи вище десяти метрів, копати чи свердлити глибше двох метрів, чіпати підземний кабель, траса якого обов'язково зазначена на плані й т. п.); а також усі обтяження чи сервітути (право обмеженого користування чужою ділянкою).

Наприклад, у поземельній книзі обумовлено ваш обов'язок забезпечити представникам влади доступ до підземних комунікацій, що проходять через вашу ділянку, тому ви не маєте права що-небудь будувати чи садити по трасі цих комунікацій; або ж ви зобов'язані дозволити прохід усім бажаючим через вашу ділянку, скажімо, до річки, котра поруч, а заодно забезпечити доступ до частини вашої ділянки завширшки п'ять метрів на березі річки. Будь-яка зміна в цих сервітутах у правовому статусі земельної ділянки, так само як і будь-які операції з ним, обов'язково відображаються в поземельній книзі, що є ніби паспортом земельної ділянки, а заодно і його літописом.

4. Земельні суди

Хоч би яким досконалим було законодавство, суперечки, пов'язані із землею, все-таки виникають. Для їх вирішення в Німеччині створено земельні суди, які без затримки і особливих витрат розглядають справи, що забезпечує цим установам великий суспільний авторитет.

5. Дозвіл на угоду

Зміст цієї системи полягає в тому, що на кожну угоду купівлі-продажу земельної ділянки сільськогосподарського призначення необхідно одержати дозвіл компетентного адміністративного органу. Угода може відбутися в будь-який момент, як і підписання договору купівлі-продажу, але до одержання дозволу все це вважатиметься умовно недійсним. Мета системи — захист сільського господарства, а також земель, для цього призначених, від нецільового використання, несумлінних угод.

Основні моменти дозвільного порядку:

— відповідальним органом за видачу дозволів є зазвичай районне управління сільського господарства (Баварія) чи сільськогосподарська палата (Рейн-Вестфалія);

— дозвіл на угоду чи відмову в ній треба прийняти протягом одного місяця. Якщо рішення не прийнято, угода вважається дозволеною.

6. Протидія спекуляції земельними ділянками

Щоб не було подібних зловживань, діють такі регулятори:

— стосовно сільськогосподарських земель може встановлюватися верхня межа цін (щоб торгівці нерухомістю не входили в ринок сільськогосподарських земель і не утруднювали доступ сумлінних фермерів до розширення своїх сільськогосподарських земель);

— установлюється прогресивне оподаткування доходів, отриманих від угоди купівлі-продажу (різниця між вартістю покупки ділянки і вартістю продажу) таких ділянок, відчуження яких здійснюється в межах двох років після придбання (для ділянок під забудову).

7. Щоб не занижували ціну в договорі

Занижувати ціну в договорі, з'ясовується, намагаються не тільки у нас. У Німеччині, як і в деяких інших країнах, закон надає муніципальним утворенням право першочергової купівлі земельної ділянки. Це означає, що муніципалітет, якщо ціна угоди здалася йому занадто низькою, має право викупити цю ділянку на умовах оформленого, але не зареєстрованого договору.

Ось такі земельні відносини в інтересах суспільства функціонують у ФРН. Близькі до них по суті діють у Канаді, Франції, Австрії, Австралії та деяких інших країнах. Розрізняються поміж собою лише деталями чи способом їх реалізації. Наприклад, одним із головних методів державного регулювання земельних відносин за кордоном є планування використання земель. У різних країнах воно називається по-різному: у Великій Британії — «планування міських і сільських територій»; у ФРН — «упорядкування територій»; у Франції — «землеустрій територій»; у США — «зонування».

А як у нас?

В Україні порядок у земельних відносинах почали активно наводити з прийняттям нової редакції Земельного кодексу України. Наш власник земельної ділянки також хоче мати гарантії права власності, у тому числі від зазіхання інших претендентів на ділянку, а тому він повинен знати точні межі ділянки, юридичну силу своїх прав власності, усі обмеження чи сервітути, пов'язані з земельною ділянкою, і т. п. Коли вся земля була державна, на ці питання особливої уваги не звертали. Велике підприємство могло прихопити шматок державної, а тому начебто нічийної землі. Чимало аналогічних непорозумінь виникає і на селі із земельними частками (паями). Хто ж у нас несе відповідальність за порушення земельного законодавства? Про це в наступних публікаціях.

Інформація про третій випуск акцій Відкритого акціонерного товариства - Лізингової компанії "УКРТРАНСЛІЗИНГ"

1. Характеристика Емітента:

1.1. Повне найменування:

Відкрите акціонерне товариство–лізингова компанія "Укртранслізинг", далі по тексту – Товариство.

Скорочене найменування: ВАТ "Укртранслізинг".

1.2. Місцезнаходження:

03150, Україна, м. Київ, вул. Тверська, 2 оф. 95,
тел./факс: /044/ 251–10–90.

1.3. Дата державної реєстрації акціонерного Товариства, та орган, що здійснив його реєстрацію:

ВАТ – лізингова компанія "Укртранслізинг" створена відповідно до Постанови КМУ від 8 червня 1998 р. N 840 "Про утворення лізингової компанії "Укртранслізинг", зареєстрована Старокиївської районною державною адміністрацією м. Києва 29 грудня 1999 року, Свідоцтво про реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності № 30674235, та перереєстрована 04 лютого 2002 року Печерською районною у місті Києві державною адміністрацією Свідоцтво про реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності № 30674235.

1.4. Предмет та цілі діяльності:

Основною метою діяльності Емітента є отримання прибутку на вкладений капітал для задоволення соціально–економічних інтересів учасників Емітента та членів трудового колективу Емітента, які не є його учасниками.

Предметом діяльності Емітента є забезпечення залізничного транспорту України рухомим складом та підтримка вітчизняних підприємств транспортного машинобудування, шляхом розміщення на договірних засадах замовлення на виготовлення транспортних засобів.

Емітент самостійно планує власну господарську, комерційну та фінансову діяльність, враховуючи кон'юнктуру внутрішнього та світового ринку товарів та послуг, які є предметом статутної діяльності товариства, виходячи з перспектив одержання прибутку, необхідного для найбільш повного і ефективного виконання власних завдань, розвитку виробництва та сфери послуг.

1.5. Розмір статутного фонду:

Статутний фонд Товариства становить 221 600 000 (двісті двадцять один мільйон шістсот тисяч) гривень 00 копійок. Фактично сплачений статутний фонд Товариства становить 221 600 000 (двісті двадцять один мільйон шістсот тисяч) гривень 00 копійок.

1.6. Чисельність штатних працівників.

Загальна кількість станом на 31.03.2003 року складає 15 постійних штатних працівників.

1.7. Чисельність акціонерів.

Станом на 31.03.2003 року акціонерами Товариства є три юридичних особи:
1. Фонд державного майна України,
2. Товариство з обмеженою відповідальністю "Ф.М.С. груп",
3. Корпорація "Міжрегіональний Промисловий Союз".

2. Дані про посадових осіб емітента, а саме: голову та членів виконавчого органу, голову та членів ради (спостережної ради) товариства, голову ревізійної комісії та головного бухгалтера.

Посада в ВАТ „Укртранс–лізинг"	Прізвище, ім'я та по батькові	Рік на–роджен–ня	Освіта	Кваліфі–кація	Вироб–ничий стаж (в роках)	Стаж роботи на даній посаді (в роках)	Основне місце роботи та посада
Голова Правління	Юраков Олександр Дмитрович	1963	вища	юрист	24	2,0	ВАТ "Укртранс–лізинг"
Перший заступник Голови Правління	Скоропись Юрій Микола–йович	1949	вища	Інженер–пілот, менеджер зовнішньо–економічної діяльності	34	0,3	ВАТ ЛК "Укртранс–лізинг"
Заступник Голови Правління	Хлівний Володимир Васильович	1949	вища	інженер–механік шляхів сполучення	32	1,6	ВАТ "Укртранс–лізинг
Голова спостережної ради	Горілей Сергій Васильович	1955	вища	інженер–економміст	25	3,4	ДАЗТУ "Укрзаліз–ниця", заступник генераль–ного директора
Член спостережної ради	Калашни–кова Лідія Петрівна	1950	вища	економміст	35	6,1	ДАЗТУ "Укрзаліз–ниця", начальник управління капітальних вкладень
Член спостережної ради	Лимарчук Петро Петрович	1952	вища	інженер	39	9,4	ДАЗТУ "Укрзаліз–ниця", заступник начальника Головного комерцій–ного управління
Член спостережної ради	Наконечний Олександр Олексійович	1970	вища	юрист	16	5,4	ФДМУ, начальник відділу спільних підприємств
Член спостережної ради	Корнєв Станіслав Михайлович	1965	вища	юрист	19	2,4	ТОВ "Фінанси–вий адвокат ОТПК", директор
Голова Ревізійної комісії	Туркєєва Валентина Георгіївна	1947	Середня спеціальна	бухгалтер	36	26,4	ДАЗТУ "Укрзаліз–ниця", головний бухгалтер управління справами
Головний бухгалтер	Корж Олена Михайлівна	1970	вища	аудитор–бухгалтер	14	2,0	ВАТ "Укртранс–лізинг"

3. Відомості про середньомісячну заробітну плату членів виконавчого органу товариства.

Відомості про середню заробітну плату членів виконавчого органу товариства відсутні (не дали згоди).

4. Перелік ліцензій (дозволів) Емітента, та провадження певних видів діяльності:

Діяльність емітента не підлягає ліцензуванню.

5. Відомості про участь Емітента в холдингових компаніях, концернах, асоціаціях тощо:

Емітент є членом Всеукраїнської асоціації лізингу "Укрлізинг".

6. Відомості про юридичних осіб, у яких емітент володіє більш ніж 10% статутного фонду (активів), утому числі про дочірні підприємства, філії та представництва емітента:

Емітент не володіє більше ніж 10 % статутного фонду (активів) інших юридичних осіб, не має дочірніх підприємств та філій.

7. Опис діяльності Емітента станом на кінець звітного періоду:

· Емітент не виробляє жодного виду продукції.
· Емітент надає послуги з фінансового та оперативного лізингу залізничної, авіаційної та іншої техніки;
· За 2002 рік та I кв. 2003 року Товариством було укладено угод фінансового та оперативного лізингу на суму понад 200 мільйонів гривень.
· Емітент здійснює діяльність на ринку надання лізингових послуг переважно у залізничній та авіаційній галузях, де існує сталий попит на ці послуги.
· Товариство не інвестувало кошти в цінні папери та корпоративні права.
· Емітент не проводив власних досліджень та розробок.

8. Можливі фактори ризику в діяльності Емітента.

· зміни політичної та економічної обстановки в країні,
· зміни чинного законодавства, що впливають на здійснення Емітентом своєї діяльності,
· форс–мажорні обставини, та будь–які інші фактори ризику, пов'язані з господарською діяльністю.

9. Перспективи діяльності емітента на поточний та наступний роки:

На 2003 рік і наступні роки Емітентом передбачено збільшення обсягу та видів надання лізингових послуг, а також здійснення інших господарських операцій згідно з чинним законодавством та Статутом.

10. Проміжна фінансова звітність за звітний період, що передував кварталу, у якому подаються документи для реєстрації інформації про випуск акцій, у складі балансу та звіту про фінансові результати, додається.

11.Річна фінансова звітність у складі балансу та звіту про фінансові результати за звітний рік, що передував року, у якому подаються документи для реєстрації інформації про випуск акцій, додається.

12. Дані про випуск акцій.

12.1. Дата і номер рішення (протоколу) про випуск акцій.

Рішення про випуск акцій прийнято Загальними зборами Товариства 17 червня 2003 року. Рішення оформлено протоколом Загальних зборів Товариства.

12.2. Кількість та відсоток голосів, якими приймалось рішення про випуск акцій:

Голосування проводилось за принципом: одна акція – один голос.

На Загальних зборах Товариства були присутні акціонери, що володіють 99,73% голосів:

1. Фонд державного майна України – 2 200 000 (два мільйони двісті тисяч) голосів, що складає 99,28 відсотків розміру статутного фонду.

2. Корпорація "Міжрегіональний Промисловий Союз" – 10 000 (десять тисяч) голосів, що складає 0,45 відсотка розміру статутного фонду.

Рішення "ЗА" було прийнято відкритим голосуванням одноголосно.

12.3. Загальна номінальна вартість акцій, на які планується здійснити підписку:

1 100 000 000 (один мільярд сто мільйонів) гривень.

12.4. Мета використання фінансових ресурсів, залучених від емісії (обсяги та напрямки використання):

Отримані від емісії акцій фінансові ресурси будуть використовуватися для придбання, створення та підготовки к експлуатації об'єктів, що передаватимуться в лізинг, для виконання діяльності, що передбачена Статутом з метою отримання прибутку.

12.5. Зобов'язання Емітента щодо невикористання коштів, залучених від випуску акцій для покриття збитків товариства:

Акції випускаються не для покриття збитків Товариства.

12.6. Кількість акцій за типами і категоріями:

Емітент випускає 11 000 000 (одинадцять мільйонів) штук простих іменних акцій. Акції на пред'явника та привілейовані акції не випускаються.

12.7. Форма випуску акцій:

документарна.

12.8. Загальна сума випуску та кількість акцій:

випускається 11 000 000 (одинадцять мільйонів) штук простих іменних акцій на загальну суму 1 100 000 000 (один мільярд сто мільйонів) гривень.

12.9. Перелік засновників із зазначенням кількості, типу і категорій належних їм акцій на дату прийняття рішення про випуск акції.

Засновниками ВАТ „Укртранслізинг" були Фонд державного майна України – 200 000 (двісті тисяч) простих іменних акцій загальною номінальною вартістю 20 000 000 (двадцять мільйонів) гривень, що складало 97,09 відсотків розміру статутного фонду, та СП ТОВ „Українська фінансова лізингова компанія" – 6 000 (шість тисяч) простих іменних акцій загальною номінальною вартістю 600 000 (шістсот тисяч) гривень, що складало 2,91 відсотків розміру статутного фонду

На дату прийняття рішення про випуск акцій третьої емісії у складі засновників Емітента залишився Фонд державного майна України – 2 200 000 (два мільйони двісті тисяч) простих іменних акцій загальною номінальною вартістю 220 000 000 (двісті двадцять мільйонів) гривень, що складає 99,28 відсотків розміру статутного фонду.

12.10. Права, що надаються власникам простих іменних акцій.

Власники простих іменних акцій мають право:

· брати участь і голосувати на Загальних зборах акціонерів Товариства особисто або через представників;
· брати участь в управлінні справами Товариства в порядку, визначеному чинним законодавством України та Статутом Товариства;
· обирати та бути обраним в органи управління та контролю за діяльністю Товариства;
· брати участь у розподілі прибутку товариства та одержувати його частку (дивіденди);
· одержувати інформацію про діяльність Товариства;
· відчужувати належні йому на правах власності акції у порядку, визначеному діючим законодавством;
· **користуватись переважним правом на придбання додатково випущених Товариством акцій пропорційно кількості належних їм акцій Товариства;**
· у разі ліквідації Товариства отримати частину вартості його майна, інші права, передбачені законодавством України та Статутом Товариства.

12.11. Номінальна вартість акцій.

Номінальна вартість однієї акції становить 100 (сто) гривень.

12.12. Серії та порядкові номери акцій.

Випускаються акції серії "А", порядкові номери: 2 216 001 – 13 216 000.

12.13. Адреси місць, дати початку та закінчення першого етапу підписки на акції.

Підписка здійснюється в два етапи та триває 30 календарних днів. Перший етап підписки на акції третього випуску ВАТ ЛК "Укртранслізинг" проводиться за адресою: 03150, м. Київ, вул. Тверська, 2 оф. 95., тел./факс для довідок: (044) 251–10–90. Перший етап триває 15 календарних днів, починається з 07.07.2003 року та припиняється 21.07.2003 року включно.

12.14. Адреси місць, дати початку та закінчення другого етапу підписки на акції.

Другий етап підписки на акції третього випуску ВАТ ЛК "Укртранслізинг" проводиться за адресою: 03150, м. Київ, вул. Тверська, 2 оф. 95., тел./факс для довідок: (044) 251–10–90. Другий етап підписки починається на наступний день після закінчення першого етапу та триває 15 календарних днів, починається з 22.07.2003 року та припиняється 05.08.2003 року включно.

12.15. Запланований курс продажу акцій.

Запланований курс продажу акцій – за номінальною вартістю.

12.16. Відомості щодо ринкової вартості акцій.

Відомості щодо ринкової вартості акцій ВАТ "Укртранслізинг" на біржах та на позабіржовому ринку відсутні.

12.17. Докладний опис порядку підписки на акції та їх оплати.

Особа, яка бажає підписатися на акції, подає заяву довільної форми, на ім'я Голови Правління Товариства, в якій обов'язково зазначається повне найменування юридичної особи або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи, номери телефонів, факсів, інших засобів зв'язку, кількість акцій, які планується придбати.

Особи, які подали заяви, укладають з Товариством договір купівлі–продажу акцій та протягом 3–х (трьох) банківських днів з дня подання заяви вносять на рахунок Товариства не менше 10 відсотків вартості акцій, на які вони підписались, після чого особам, що підписалися на акції, Товариство видає письмове зобов'язання про продаж відповідної кількості акції.

Акціонери, що підписались на акції, зобов'язані їх повністю оплатити не пізніше 1 (одного) року з дня реєстрації відповідних змін в установчих документах товариства. Не пізніше ніж через шість місяців після реєстрації випуску акцій акціонерне товариство зобов'язано видати акціонерам акції (сертифікати акцій).

Форма оплати акцій: оплата акцій може здійснюватись грошовими коштами, цінними паперами, шляхом передачі товариству будинків, споруд, матеріальних, нематеріальних цінностей або прав користування ними. При передачі в оплату акцій не грошових коштів, вартість внеску визначається за згодою сторін та зазначається у договорі про купівлю–продаж акцій та акті прийому–передачі. Оцінка майна, внесеного у якості оплати за акції здійснюється відповідно до чинного законодавства. Підтвердженням оплати є копія платіжного доручення про сплату грошових коштів або акти прийому – передачі внесків в не грошовій формі.

Реквізити для оплати акцій в національній валюті України:

Отримувач: ВАТ "Укртранслізинг", №26001001152 в АБ "Експрес Банк" м. Київ, МФО 322959, код ЄДРПОУ 30674235.

Звертатися за телефонами 251–10–90.

12.18. Порядок реалізації акціонерами свого переважного права на придбання акцій третього випуску ВАТ "Укртранслізинг".

1. Усі акціонери акціонерного товариства мають рівне переважне право на придбання акцій, що випускаються додатково, у кількості, пропорційній їх частці у статутному фонді на дату прийняття рішення про емісію акцій.

2. Підписка на акції відкритого акціонерного товариства здійснюється у два етапи:

– на першому етапі реалізується переважне право акціонерів на придбання акцій, що випускаються додатково, у кількості, пропорційній їх частці у статутному фонді на дату прийняття рішення про емісію акцій. З дня, наступного за днем закінчення першого етапу підписки, на вимогу акціонера акціонерне товариство повинно надати інформацію про кількість акцій, на які здійснена підписка на першому етапі;

– на другому етапі реалізується право інших осіб на придбання акцій, що випускаються додатково, та існуючих акціонерів у кількості, що перевищує кількість акцій, на яку акціонер реалізував своє переважне право. При цьому на другому етапі переважним правом на придбання акцій, що випускаються додатково, користуються акціонери товариства.

3. Для реалізації свого переважного права на придбання акцій, що випускаються додатково, протягом встановленого для цього терміну подається заява, укладається договір купівлі–продажу акцій та здійснюється оплата акцій відповідно до умов випуску.

4. Заяви, що надійшли від інвесторів, які не є акціонерами, до початку другого етапу підписки, не розглядаються.

12.19. Дії, що проводяться в разі перевищення (недосягнення) рівня запланованої підписки на акції або дострокового її закінчення.

1. Перевищення запланованого рівня підписки на акції допускається. Рішення про прийняття зайвої підписки приймається загальними зборами.

Дострокове припинення підписки не планується.

2. Якщо підпискою не покрито запланованого рівня, то загальні збори затверджують підписку на досягнутому рівні.

3. Акціонерне товариство не пізніше ніж через шість місяців після реєстрації випуску акцій зобов'язано видати акціонерам сертифікати акцій.

12.20. Найменування торговця цінними паперами.

Договір з торговцем цінними паперами на розміщення акцій третього випуску Емітентом не укладається. Послугами торговця цінними паперами Емітент користуватись не буде.

12.21. Терміни, порядок та адреси місць виплати дивідендів за підсумками року.

1. Дивіденди акціонерам виплачуються пропорційно до кількості належних їм акцій один раз на рік за підсумками календарного року за рішенням загальних зборів акціонерів, після затвердження річного балансу.

2. Термін виплати дивідендів – протягом першого півріччя при наявності прибутку за рішенням загальних зборів акціонерів.

3. Право не одержання дивідендів мають особи, які є акціонерами на початок терміну виплати.

4. Дивіденди для юридичних осіб виплачуються шляхом перерахування на відповідні рахунки акціонерів.

5. Дивіденди для фізичних осіб виплачуються за місцем знаходження товариства. Не отримані в строк дивіденди депонуються на рахунку товариства в банку. Депоновані дивіденди можуть бути видані акціонеру на його вимогу протягом трьох календарних років. Проценти за зберігання дивідендів не нараховуються.

Дивіденди виплачуються за адресою: 03150, м. Київ, вул. Тверська, 2, оф. 95.

13. Перелік і результати попередніх випусків цінних паперів.

Данні про розміщення раніше випущених цінних паперів:

Під час першої емісії акцій ВАТ "Укртранслізинг" було випущено 206 000 (двісті шість тисяч) штук простих іменних акцій номінальною вартістю 100 (сто) гривень одна акція на загальну суму 20 600 000 (двадцять мільйонів шістсот тисяч) гривень. Свідоцтво № 494/1/01 від 08.10.2001 року видане Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Під час другої емісії акцій ВАТ "Укртранслізинг" було випущено 2 010 000 (два мільйони десять тисяч) штук простих іменних акцій номінальною вартістю 100 (сто) гривень одна акція на загальну суму 201 000 000 (двісті один мільйон) гривень. Свідоцтво № 135/1/03 від 28.03.2003 року видане Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

14. Кількість акцій, що перебувають у власності членів виконавчого органу, та перелік осіб, частки яких у статутному фонді перевищують 5 %.

Членам виконавчого органу не належать акції Товариства.

Фонду державного майна України належить 2 200 000 (два мільйона двісті тисяч) простих іменних акцій загальною номінальною вартістю 220 000 000 (двісті двадцять мільйонів) гривень, що складає 99,28 відсотка розміру статутного фонду.

15. Відомості про реєстратора.

Реєстратором Емітента є товариство з обмеженою відповідальністю "ЮНІС реєстр консалтинг", Код ЄДРПОУ 25289154. Дозвіл Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 19.10.2001 р. № АА241263. Адреса: 02094, м. Київ, вул. Тимірязівська, б.2. Телефон: 552–21–70.

16. Дані про осіб, відповідальних за інформацію про випуск акцій.

Відкрите акціонерне товариство – лізингова компанія "Укртранслізинг", Україна, юридична адреса: 02094, м. Київ вул. А.Барбюса, 40; місцезнаходження: 03150, м. Київ вул. Тверська,2 оф. 95; код ЄДРПОУ 30674235; тел/факс (044) 251–10–90.

17. Дані щодо бірж або позабіржових торгівельно – інформаційних систем, у яких продавались або продаються цінні папери Товариства.

Акції емітента не продавались на біржах або позабіржових торговельно–інформаційних системах.

18. Дані щодо осіб, відповідальних за проведення аудиту товариства.

ПП аудиторська фірма "МАРІ Комп Аудит", внесена до реєстру суб'єктів аудиторської діяльності під номером 2758, свідоцтво видане Аудиторською палатою України згідно рішення від 30.11.2001 № 104. Сертифікат аудитора серії А № 004271 виданий Жежері М.О. 30.06.2000 р. Юридична адреса: 01–15, м. Київ, провулок Козятинський, буд. 10А Телефон/факс: 290–29–67

Я, Голова Правління ВАТ "Укртранслізинг", Юраков Олександр Дмитрович, підтверджую, що наведені відомості відповідають бажанню Товариства та його засновників по залученню коштів для здійснення статутної діяльності Товариства, засвідчую це своїм підписом і печаткою Товариства.

Я, директор приватної аудиторської фірми "МАРІ Комп Аудит"
Жежера* Марія Олександрівна, *Сертифікат аудитора серії А № 004271 виданий Жежері М.О. 30.06.2000 р.; Юридична адреса: 01015, м. Київ, провулок Козятинський, буд. 10А; Телефон/факс: 290–29–67, підтверджую дані, стосовно результатів діяльності ВАТ "Укртранслізинг" в 2002 році та першому кварталі 2003 року.

Голова Правління ВАТ "Укртранслізинг" **Юраков Олександр Дмитрович**

Директор приватної аудиторської фірми "МАРІ Комп Аудит" **Жежера Марія Олександрівна**

Звіт про фінансові результати за 2002 р.

Форма №2 Код за ДКУД 1801003

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	010	6028,7	13,2
Податок на додану вартість	015	(421.0)	(2.2)
Акцизний збір	020	-	-
	025	-	-
Інші вирахування з доходу	030	(50.1)	-
Чистий доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035	5557,6	11,0
Собівартість реалізованої продукції			

(товарів, робіт, послуг)	040	(3430.2)	(11.8)
Валовий :			
прибуток	050	2127,4	-
збиток	055	-	(0.8)
Інші операційні доходи	060	489,4	-
Адміністративні витрати	070	(816.2)	(361.8)
Витрати на збут	080	(11.0)	-
Інші операційні витрати	090	(588.5)	(88.7)
Фінансові результати від операційної діяльності :			
прибуток	100	1201,1	-
збиток	105	-	(451.3)
Доход від участі в капіталі	110	-	-
Інші фінансові доходи	120	83,9	80,5
Інші доходи	130	-	-
Фінансові витрати	140	(22.5)	-
Втрати від участі в капіталі	150	-	-
Інші витрати	160	(438.8)	-
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:			
прибуток	170	823,7	-
збиток	175	-	(370.8)
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180	(149.1)	-
Фінансові результати від звичайної діяльності :			
прибуток	190	674,6	-
збиток	195	-	(370.8)
Надзвичайні :			
доходи	200	-	-
витрати	205	(7.3)	-
Податки з надзвичайного прибутку	210	-	-
Чистий :			
прибуток	220	667,3	-
збиток	225	-	(370.8)

II. Елементи операційних витрат

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Матеріальні затрати	230	99,6	7,8
Витрати на оплату праці	240	274,7	41,9
Відрахування на соціальні заходи	250	87,3	13,0
Амортизація	260	585,5	5,6
Інші операційні витрати	270	3028,9	766,7
Разом	**280**	**4076,0**	**835,0**

III.Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	300	1530,6	48,0
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	310	1530,6	48,0
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	320	0,4	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	330	0,4	-
Дивіденди на одну просту акцію	340	-	-

Директор **Юраков О. Д.**
Бухгалтер **Корж О. М.**

Звіт про фінансові результати за 1 квартал 2003 р.

Форма №2 Код за ДКУД 1801003

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	010	2747,0	664,2
Податок на додану вартість	015	(65.5)	(82.8)
Акцизний збір	020	-	-
	025	-	-
Інші вирахування з доходу	030	-	(50.1)
Чистий доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035	2681,5	531,3
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	040	(1886.3)	(888.2)
Валовий :			
прибуток	050	795,2	-
збиток	055	-	(356.9)
Інші операційні доходи	060	728,1	407,4
Адміністративні витрати	070	(196.2)	(70.7)
Витрати на збут	080	(2.0)	-
Інші операційні витрати	090	(1026.0)	(318.0)
Фінансові результати від операційної діяльності :			
прибуток	100	299,1	-
збиток	105	-	(338.2)
Доход від участі в капіталі	110	-	-
Інші фінансові доходи	120	9,2	43,1
Інші доходи	130	-	-
Фінансові витрати	140	(115.7)	-
Втрати від участі в капіталі	150	-	-
Інші витрати	160	(18.0)	(417.0)
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:			
прибуток	170	174,6	-
збиток	175	-	(712.1)
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180	(42.0)	-
Фінансові результати від звичайної діяльності :			
прибуток	190	132,6	-
збиток	195	-	(712.1)
Надзвичайні :			
доходи	200	533,7	-
витрати	205	(428.1)	-
Податки з надзвичайного прибутку	210	(31.7)	-
Чистий :			
прибуток	220	206,5	-
збиток	225	-	(712.1)

II. Елементи операційних витрат

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Матеріальні затрати	230	801,9	17,3
Витрати на оплату праці	240	100,1	32,1
Відрахування на соціальні заходи	250	34,1	10,4
Амортизація	260	20,8	36,7
Інші операційні витрати	270	2153,6	1024,6
Разом	**280**	**3110,5**	**1121,1**

III.Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	300	1631,7	206,0
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	310	1631,7	206,0
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	320	0,1	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	330	0,1	-
Дивіденди на одну просту акцію	340	-	-

Директор **Юраков О. Д.**
Бухгалтер **Корж О. М.**

БАЛАНС на 31 Грудня 2002 р.

АКТИВ	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:			
залишкова вартість	010	606,2	13,8
первісна вартість	011	606,3	20,9
знос	012	(0.1)	(7.1)
Незавершене будівництво	020	55153,8	24773,3
Основні засоби:			
залишкова вартість	030	1155,5	393,4
первісна вартість	031	1161,0	483,5
знос	032	(5.5)	(90.1)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	040	-	-
інші фінансові інвестиції	045	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	050	2029,9	164731,1
Відстрочені податкові активи	060	-	69,1
Гудвіл	065	-	-
Інші необоротні активи	070	-	-
Усього за розділом I	**080**	**58945,4**	**189980,7**
II. Оборотні активи			
Запаси :			
виробничі запаси	100	0,4	462,6
тварини на вирощуванні та відгодівлі	110	-	-
незавершене виробництво	120	369,7	-
готова продукція	130	-	-
товари	140	-	5,0
Векселі одержані	150	-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги :			
чиста реалізаційна вартість	160	13,2	557,1
первісна вартість	161	13,2	557,1
резерв сумнівних боргів	162	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками			
з бюджетом	170	123,6	42,9
за виданими авансами	180	53,0	364,1
з нарахованих доходів	190	3,1	1142,3
із внутрішніх розрахунків	200	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	-	1570,0
Поточні фінансові інвестиції	220	-	-
Грошові кошти та їх еквіваленти:			
в національній валюті	230	1880,3	1564,4
в іноземній валюті	240	-	-
Інші оборотні активи	250	-	0,9
Усього за розділом II	**260**	**2443,4**	**5709,3**
III.Витрати майбутніх періодів	**270**	**0,7**	**801,0**
БАЛАНС	**280**	**61389,5**	**196062,9**

ПАСИВ	рядка	року	звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Статутний капітал	300	20600,0	221600,0
Пайовий капітал	310	-	-
Додатковий вкладений капітал	320	-	-
Інший додатковий капітал	330	41100,2	-
Резервний капітал	340	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	(370.8)	296,5
Неоплачений капітал	360	-	(27613.5)
Вилучений капітал	370	-	-
Усього за розділом I	**380**	**61329,4**	**193855,0**
II. Забезпечення наступних витрат і платежів			
Забезпечення виплат персоналу	400	-	-
Інші забезпечення	410	-	-
	415	-	-
	416	-	-
Цільове фінансування	420	-	-
Усього за розділом II	**430**	**-**	**-**
III. Довгострокові забов'язання			
Довгострокові кредити банків	440	-	1907,0
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450	-	-
Відстрочені податкові зобов'язання	460	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	470	-	-
Усього за розділом III	**480**	**-**	**1907,0**
IV. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	500	-	-
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510	-	-
Векселі видані	520	-	-
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	530	-	-
Поточні зобов'язання за розрахунками:			
з одержаних авансів	540	-	1,8
з бюджетом	550	1,9	7,1
з позабюджетних платежів	560	-	-
зі страхування	570	3,0	4,7
з оплати праці	580	6,5	15,2
з учасниками	590	-	-
із внутрішніх розрахунків	600	-	-
Інші поточні зобов'язання	610	48,7	272,2
Усього за розділом IV	**620**	**60,1**	**301,0**
V. Доходи майбутніх періодів	**630**	**-**	**-**
БАЛАНС	**640**	**61389,5**	**196063,0**

Керівник **Юраков О. Д.**
Гол.бухгалтер **Корж О. М.**

БАЛАНС на 31 Грудня 2002 р.

АКТИВ	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:			
залишкова вартість	010	13,8	11,3
первісна вартість	011	20,9	20,9
знос	012	(7.1)	(9.6)
Незавершене будівництво	020	24773,3	6215,2
Основні засоби:			
залишкова вартість	030	393,4	426,5
первісна вартість	031	483,5	534,9
знос	032	(90.1)	(108.4)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	040	-	-
інші фінансові інвестиції	045	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	050	164731,1	209641,6
Відстрочені податкові активи	060	69,1	37,4
Гудвіл	065	-	-
Інші необоротні активи	070	-	-
Усього за розділом I	**080**	**189980,7**	**216332,0**
II. Оборотні активи			
Запаси :			
виробничі запаси	100	462,6	990,46
тварини на вирощуванні та відгодівлі	110	-	-
незавершене виробництво	120	-	-
готова продукція	130	-	-
товари	140	5,0	190,8
Векселі одержані	150	-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги :			
чиста реалізаційна вартість	160	557,1	817,8
первісна вартість	161	557,1	817,8
резерв сумнівних боргів	162	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками			
з бюджетом	170	42,9	-
за виданими авансами	180	364,1	524,3
з нарахованих доходів	190	1142,3	2070,5
із внутрішніх розрахунків	200	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	1570,0	3060,3
Поточні фінансові інвестиції	220	-	-
Грошові кошти та їх еквіваленти:			
в національній валюті	230	1564,4	5115,5
в іноземній валюті	240	-	-
Інші оборотні активи	250	0,9	-
Усього за розділом II	**260**	**5709,3**	**12769,6**
III.Витрати майбутніх періодів	**270**	**801,0**	**111,0**
БАЛАНС	**280**	**196491,0**	**229212,6**

ПАСИВ	рядка	року	звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Статутний капітал	300	221600,0	221600,0
Пайовий капітал	310	-	-
Додатковий вкладений капітал	320	-	-
Інший додатковий капітал	330	-	-
Резервний капітал	340	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	296,5	503,0
Неоплачений капітал	360	(27613.5)	(3024.8)
Вилучений капітал	370	-	-
Усього за розділом I	**380**	**194283,0**	**219078,2**
II. Забезпечення наступних витрат і платежів			
Забезпечення виплат персоналу	400	-	8,1
Інші забезпечення	410	-	-
	415	-	-
	416	-	-
Цільове фінансування	420	-	9,6
Усього за розділом II	**430**	**-**	**17,7**
III. Довгострокові забов'язання			
Довгострокові кредити банків	440	1907,0	-
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450	-	-
Відстрочені податкові зобов'язання	460	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	470	-	-
Усього за розділом III	**480**	**1907,0**	**-**
IV. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	500	-	-
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510	-	2307.0
Векселі видані	520	-	-
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	530	-	7398,6
Поточні зобов'язання за розрахунками:			
з одержаних авансів	540	1,8	-
з бюджетом	550	7,1	107,5
з позабюджетних платежів	560	-	-
зі страхування	570	4,7	10,3
з оплати праці	580	15,2	21,5
з учасниками	590	-	-
із внутрішніх розрахунків	600	-	-
Інші поточні зобов'язання	610	272,2	271,8
Усього за розділом IV	**620**	**301,0**	**10116,7**
V. Доходи майбутніх періодів	**630**	**-**	**-**
БАЛАНС	**640**	**196491,0**	**229212,6**

Керівник **Юраков О. Д.**
Гол.бухгалтер **Корж О. М.**

ДАЛІ БУДЕ

ДЕБЮТ

Любов і війна

Якщо поет видає першу збірку в 66 років, значить, на те є серйозні причини. Колись добірка лірики Віктора Башинського, вже готова до друку, не побачила світу, бо не було там вірша про Леніна. Минув час. Радіослухачі, які ще юними слухали перші репортажі власкора Українського радіо на Житомирщині Віктора Башинського, вже онуків няньчать. А він писав «для душі». Кращі вірші його друзі композитори Олесь Коляда та Іван Сльота поклали на музику.

Та збірки, мабуть, не було б, якби не трагічний спогад дитинства. Шістдесят літ тому гітлерівці перетворили на попелище рідне село Рудню, що в Коростишівському районі. Перед тим повісили діда Кароля, а всіх чоловіків, старше 14 років, спалили живцем. Серед них був і його батько Антон. Пережите вилилося в поему. В. Башинський вважав за свій обов'язок нагадати людям про ту трагедію. Втім, на обкладинку винесено заголовок одного з кращих ліричних віршів «Все починається з любові». Бо любов, вважає автор, сильніша за смерть.

Олексій КАВУН.

Житомир.

ФОТОФАКТ

Старший інспектор вантажного відділу Черкаської митниці Микола Сергієнко та декларантка Наталя Алатарцева під час митного оформлення експортного вантажу.

Фото Олега ГАНІНА (Укрінформ).

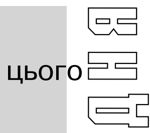

ЦЬОГО ДНЯ

26 ЧЕРВНЯ

■ 1883 р. Помер юрист Василь Незабитовський. Спеціаліст з міжнародного права та філософії права. ■ 1902 р. У Києві розпочала роботу перша станція швидкої медичної допомоги. ■ 1918 р. Народився письменник-фантаст Василь Бережний. ■ 1940 р. Радянський Союз надіслав ноту Румунії з ультимативною вимогою повернути Бессарабію та Північну Буковину. ■ 1940 р. В СРСР вийшов указ про перехід на 8-годинний робочий день та 7-денний робочий тиждень. Мілітаризація праці. ■ 1945 р. У Сан-Франциско підписано Статут ООН. ■ 1987 р. Встановлено Міжнародний день боротьби з наркоманією та наркотиками.

ЗНАЙ НАШИХ!

Про австрійських вояків та чернівецькі шкарпетки

Чернівецьке панчішне об'єднання «Мальва» отримає замовлення на виготовлення великої партії вовняних шкарпеток для австрійської армії. Попри жорсткі вимоги замовника до якості виробу — відсутність швів та внутрішнього начосу — наші майстрині готові до випуску такої продукції. На думку голови правління фабрики Ірини Старжинської, підписання контракту з австрійцями сприятиме виходу «Мальви» на європейський ринок.

Сергій СУЛИМА.

Революціонеру в буряківництві присвячується

ВШАНУВАННЯ

Відкриття меморіальної дошки в Інституті цукрових буряків Української академії аграрних наук на відзнаку сторіччя з дня народження видатного вченого, лауреата Ленінської премії Івана Бузанова видалося на диво велелюдним. Згадати колишнього беззмінного директора вищезгаданого наукового закладу впродовж 1941—1971 років прийшли його учні, співробітники інституту, колишні працівники, кому пощастило працювати з Іваном Феоктистовичем, спеціалісти дослідно-селекційних станцій, співробітники Української академії аграрних наук. Нинішній директор Інституту цукрових буряків Микола Роїк казав про винятковру обдарованість вченого, неабиякий науковий інтелект. Згадали і про революційні звершення Івана Бузанова — саме за його наукового керівництва вперше в світі створено однонасінневу форму цукрових буряків. А відкрив дошку перший віце-президент УААН Віктор Ситник.

Галина КВІТКА.

Кореспондентка «Дзєнніка» навчається в десятому

Уже кілька років юна мешканка Кам'янця-Подільського Марина Сіра дописує у видання «Дзєннік Кійовскій» — додаток «Голосу України». Досконало польську дівчина опанувала, навчаючись у школі №3. Її остання публікація присвячена місту Кременецю та його уродженцю поету Юліушу Словацькому.

Марина виросла в багатодітній українсько-польській родині, де Україну вважають своєю Батьківщиною. Вона хоче, щоб дух її народу піднісся, щоб жити стало краще, економіка запрацювала і щоб мама мала роботу.

Юна кам'янчанка взяла участь уже в кількох всеукраїнських конкурсах читців польської поезії «Креси», побувала на багатьох семінарах у Польщі, ознайомилася з роботою редакцій видань та радіо. Своє майбутнє дівчина пов'язує з обома державами і каже, що працюватиме для того, щоб між ними панували мир та злагода, як у її родині.

Віра ШПИЛЬОВА,

Хмельницька область.

На знімку: після подорожей Марина Сіра з радістю повертається до рідного Кам'янця.

Фото автора.

ОТАКОЇ!

З танка по гусені

Понад 12 тисяч гектарів лісу вдалося врятувати від нашестя похідного дубового та соснового шовкопрядів, які знищували листя дерев. Сконструйований працівниками Чигиринського держлісгоспу на базі списаного танка обприскувач обробив уражені шкідниками лісові масиви. Так «зелену пожежу» вдалося локалізувати.

Для хімічного обробітку насаджень обласна рада виділила 60 тисяч гривень з природоохоронного фонду і 100 тисяч — з резервного.

Лідія Титаренко.

Черкаська область.

На «Сьомому кілометрі» будуть стільці

Місцем зйомок однієї з останніх сцен нової екранізації роману Ільфа та Петрова «12 стільців» став найбільший промтоварний ринок України — одеський «Авангард», більше відомий як «Сьомий кілометр».

За сценарієм, Кіса Вороб'янинов, у виконанні одеського актора Геннадія Скарги, працює на ринку реалізатором і шиє сумки. Він розпрощався з «великим комбінатором», коли той приліг у контейнері поспати. А Остапа Бендера грає керівник комік-трупи «Маски» Георгій Делієв. Фінальну сцену німецької версії стрічки «Дванадцять стільців» зніматимуть у Воронцовському палаці. Там зберуться всі персонажі «12 стільців», і Бендер виголосить свою знамениту фразу: «Крига скресла, панове присяжні засідателі».

АЛЬТЕРНАТИВА

В'язниця: стало затишніше

Виправні заклади Харківщини переходять до європейських стандартів системи виконання покарань. Це передбачає гуманніше ставлення до ув'язнених і, зокрема, поліпшення умов їх утримання. Один з таких закладів — Темнівська виправна колонія № 100.

Колонія сьогодні (як, однак, і за радянських часів) — зразково-показова. Нині тут спокутують провину перед суспільством майже 1 400 ув'язнених. Переважно це засуджені за особливо тяжкі злочини і рецидивісти. Колись у колонії виробляли здебільшого деталі для тракторів ХТЗ, нині — випускають комплектувальні для сільгосптехніки, тротуарну плитку, шлакоблоки і товари народного вжитку.

— Ми одні з перших в Україні починаємо рух до європейських стандартів пенітенціарної системи, — каже Володимир Бутенко, начальник Харківського обласного управління Держдепартаменту з питань виконання покарань. — Переходимо від утримання ув'язнених у приміщеннях казарменого типу, розрахованих на 100 осіб, до використання блочної системи, за якої в одному приміщенні мешкають 10—15 ув'язнених.

Останнім часом у виправному закладі було освячено церкву Святого Миколи Чудотворця. Відкрито новий спортивний зал і бібліотеку, центр психоемоційного розвантаження. На території колонії функціонує міжобласна лікарня на 160 місць, що обслуговує виправні заклади Полтавської, Сумської та Харківської областей. За словами В. Бутенка, зміни благотворно вплинули на обстановку в колонії.

Микола КОСИЙ.

Харків.

ГОЛОС УКРАЇНИ

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Редколегія:
Леонід **БРОВЧЕНКО,**
Анатолій **ГОРЛОВ,**
Сергій **ДЕМСЬКИЙ,**
Віталій **ЖЕЖЕРА,**
Іван **ІЛЛЯШ,**
Світлана **ПИСАРЕНКО,**
Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Передплата на газету «Голос України» **(on-line)** за адресою:
www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.
Загальний тираж 159000.

Ціна договірна

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
Зам. 0311014. **1 2 3 4 5 6 7 8 9 0**

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Internet: http://uamedia.visti.net/golos